

50

ANUL XXVIII (1279)
13 DECEMBRIE 1979

Clacara

Săptăminal editat de
**Frontul
Unității
Socialiste**

Fotografie de A. MIHAILOPOL

Sarcini fundamentale ale Congresului al XII-lea

CALITATEA ȘI EFICIENȚA

Ceasul electronic

ORA EXACTA A MEGANICII FINE ROMĂNEȘTI o dă semnificativ, dar numai în parte, desigur, noul produs al ei livrat de curind pieței — ceasul electronic. Bijuterie industrială sau industrie a bijuteriei, ceasurile au fost întotdeauna grație complexității lor tehnice, a performanțelor intrinsece, o măsură a competenței și capacității celor ce le-au fabricat, a condiției mecanicii fine. Orologiile electronice sînt, se știe, de dată recentă în lume și este, desigur, o cutezanță, dar mai ales expresia unui nivel al dotării, al tehnologiilor, al pregătirii profesionale a muncitorilor și specialiștilor unei industrii care poate să abordeze o asemenea fabricație. Chiar dacă România a cumpărat o licență în acest domeniu — desigur, în tehnică, e demonstrat, e inutil să irosești forțe și timp să descoperi ceea ce este de fapt descoperit, pus la punct — o licență cotoată în lume la un nivel foarte înalt, a unei firme din Princeton, New Jersey, Statele Unite, recunoscută drept o renumită citadelă a electronicii, însușirea ei rapidă în producția de serie demonstrează ceea ce afirmam mai sus — condiția tehnică de înalt nivel a întreprinderii producătoare de la București. Dealtfel, fapt demonstrat chiar la Princeton de echipa de muncitori și ingineri care au fost trimiși la specializare — Constanta Gherman, Ștefania Călin, Cornel Căciu, Emil Petrescu, Nicolae Mocanu, Nicolae Ștan, Eugenia Leftere, Floarea Zikely și inginerii Constantin Chirila și Stefan Blaiet. Ei s-au acomodat rapid și cu competență în profilul noii activități. Muncitoarele Constanta Gherman și Ștefania Călin, ne relatează inginerul Stefan Blaiet, cel care conduce secția

(Continuare în pag. 4)

VICTOR ADAM

Dorohoi, tirgul ajuns oraș mare

Nu credeam că voi ajunge vreodată la Dorohoi. De ce mi-aș fi îndreptat pașii spre aceste meleaguri? Dincolo de ceea ce poate afla un om despre un anume oraș, din cărți și din ziare, sau de la alți oameni, știam că Dorohoiul, nu mai departe decît prin anul '65, încă se folosea de sacagii și sacale. Cu alte cuvinte, la Dorohoi veacul al nouăsprezeclea s-a terminat cu mult peste jumătatea secolului nostru și adevărul acesta, cum este lesne de înțeles, are șanse puține să ne indemne la călătorie. Insuși drumul de fier se infunda aici ca într-un buzunar în care citeva decenii de comerț mărunț și incilcît abia rostogoliseră cițiva arginți calpi și mai deloc spe-

(Continuare în pag. 10)

MIHAI PELIN

Educația în școală

Școala își propune, știm prea bine, instruirea și conducerea elevilor, cu scopul pregătirii lor pentru viață. Uneori se întâmplă însă că școala devine un scop în sine, fără perspective vieții, ca și cînd tinărul incredințat ar fi apărut pe lume pentru ca profesorul să-și poată exercita, cum se pricepe, meseria. Dacă, totuși, procesul instruirii este prin forța împrejurărilor racordat la viață, tinărul folosind măcar o parte din cunoștințele dobîndite în viitoarea profesie, munca, înfățișată mai complexă, de educare, cere o pricepere și o vocație de care finalitatea pentru care milităm poate fi ușor deviată.

Ceea ce minează, de altfel ori, procesul educativ sînt formalismul și su-

(Continuare în pag. 7)

POMPILIU MARCEA

Geologii au descoperit

Intră în scenă energeticienii

Între satul Tăuți-Măgheraș, aflat la numai 8 kilometri de Baia Mare, și strada Izvor din București există o legătură directă pe care, sinceri să fim, n-am bănuț-o pînă la dialogul nostru cu inginerul geolog Șerban Velicciu. Evenimentele care au făcut posibilă această legătură directă și, de citiva ani, permanentă au avut loc relativ recent adică în urmă cu numai 7 milioane de ani. Dar ca să nu punem la prea grea încercare răbdarea cititorilor, vom face următoarele precizări: pe strada Izvor din București își află sediul Institutul de geologie și geofizică, printre ale cărui laboratoare se numără și cel de geotermometrie, iar în satul Tăuți-Măgheraș se

(Continuare în pag. 9)

VICTOR NIȚĂ

În acest număr :

■ **Cadru organizatoric larg, democratic, participării tuturor oamenilor muncii la făurirea conștientă a propriului destin comunist**

(pag. 2)

■ **Alte patru vieți salvate (noi argumente la dosarul tratamentului Leontopol)**

(pag. 12-13)

„România, m-ai învățat limba ta în care cîntă clopote și ciocîrliei“

● **Avem bucuria de a prezenta cititorilor un nume nou: Rached Elias Daoud — un tinăr poet libanez, student în anul al IV-lea al Facultății de medicină din Cluj-Napoca. S-a născut la Kafarhilda, în nordul Libanului. A urmat cursurile Facultății de medicină din țara sa pînă în primăvara anului 1976 cînd, datorită izbucnirii războiului, a fost nevoit să-și întrerupă studiile. A venit să studieze în România, unde, uimitor de repede, a învățat limba noastră și cu o acută percepție a cuvintului a început să scrie în românește. Cu mijloace deosebit de simple, Rached Elias Daoud își exprimă sentimentele de grațitudine și de prietenie față de țara care îl găzduiește. Sensibil la ceea ce poate face planeta mai curată, mai bună, poezia sa devine un manifest îndreptat împotriva războiului, un fierbinte apel la solidaritatea tuturor oamenilor iubitori de libertate, dornici să edifice o lume și nu o năruie. Alături de aceste versuri vibrante, alte poezii (vezi pagina 23) ni-l dezvăluie aplecat asupra propriului său destin, de fînță efemeră care însă trebuie să lase semne durabile ale trecerii sale prin lume.**

ADI CUSIN

Corolă rubinie

Sînt libanez,
cum tu ești român,
prietenul meu de azi
și din anii toți
care ne vor mai a'bi părul.
Am știut unde să te caut,
românule,
atunci cînd neomenia
m-a alungat,
flămînd și desculț,
dintre cedrii mei.
Mi-ai dat zimbînd
umbra stejarului,
pe care ai împărțit-o
frățește cu mine.
M-ai învățat limba ta
în care cîntă clopote și ciocîrliei.
Mi-ai dat,
din blidul uimitoarei tale omenii,
mîncarea ta, puțină-multă.

M-ai luat de mină,
dindu-mi abecedarul meșteșugului
pe care l-am visat
cînd încă
alunecam chîcotînd
pe derdelușul dunelor fierbinți.
Din două cămăși
și din anii toți
una mi-ai dat-o
acoperindu-mi goliciumea.
Și adăpost trainic mi-ai dat,
românule,
neprețuitul meu prieten.
Eu nu-ți pot da nimic
DEOCĂMDATA.
Năgheșit însă,
un cedru va înflori
numai și numai pentru tine.
Și cînd mă voi întoarce acasă,
îți voi trimite
cupa albă,
neîntinată,
a florii cedrului libanez.

RACHED ELIAS DAOUD

Prin organizațiile sale proprii, Frontul Unității Socialiste asigură cadru organizatoric larg, democratic, participării tuturor oamenilor muncii la făurirea conștientă a propriului destin comunist!

Putem activa
intr-un cadru
organizat

Eu sint podar vechi și mi-am spus întotdeauna că un pod trebuie construit cu pricepere, dar și cu suflet. Pentru că un pod este făcut să unească. Nu numai malurile unei ape, ci și oamenii de pe cele două maluri. Eu vreau să spun că, iată, întâmplarea fericită a făcut că înscrierea membrilor în organizațiile proprii ale Frontului Unității Socialiste a început simbolice în ziua de 1 decembrie, ziua marilor noastre Uniri de la care s-au petrecut 61 de ani. Este o mare bucurie pentru mine, pentru cei care ne-am înscris în Frontul Unității Socialiste, să putem activa într-un cadru organizat pentru binele nostru, al oștii, într-un cadru care va asigura o cifră mai largă participare a oamenilor muncii la desfășurarea politicii interne și externe a partidului și statului, la construcția societății socialiste multilaterale dezvoltate. Pentru că, așa cum spuneau înaintașii ce-au înfăptuit Unirea, numai împreună avem puterea să ne ridicăm țara și nivelul bunăstării noastre. Astfel am zidit din temelii o viață nouă, astfel am făcut o industrie pe măsura hărniciei oamenilor muncii, astfel am ridicat și noi prin această parte a țării trainice poduri cum sint cele peste Bîsca și Buzău. Organizațiile Frontului Unității Socialiste vor face posibilă mobilizarea tuturor oamenilor muncii, mobilizarea pleneră a tuturor forțelor țării pentru realizarea Programului viitorului României.

GHICA JUGĂNARU ■
șef de echipă, secția Vintilă Vodă,
Direcția județeană de drumuri
și poduri Buzău

Stă în puterea noastră
de a face din organizațiile
proprii ale F.U.S. adevărate
laboratoare de gândire
și creație

M-am înscris împreună cu numeroși tovarășii de muncă din cadrul institutului nostru în Frontul Unității Socialiste, apreciind această opțiune drept un profund și responsabil act politic, o contribuție activă și deliberată la unirea tuturor forțelor politice și sociale ale țării noastre pentru o mai dinamică participare la desfășurarea mărețelor hotărâri ale celui de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român. Pornind de la unitatea dialectică dintre munca și conducerea colectivă și răspunderea personală — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la marele forum al comunistilor români — va trebui să perfecționăm continuu cadrul organizatoric, democratic, de participare a maselor de oameni ai muncii, a întregului popor la făurirea conștientă a propriului său destin comunist, demonstrând în fapt că numai în socialism, numai în condițiile cînd întreaga putere politică este în mâna maselor populare de oameni ai muncii se poate realiza o adevărată democrație.

Intr-adevăr, în atmosfera de largă și constantă emulație creatoare, milioane de cetățeni ai patriei socialiste vor găsi în noile structuri ale Frontului Unității Socialiste mijloace concrete pentru afirmarea deplină a spiritului de inițiativă, a gândirii creatoare și un cadru permanent de dezbateri laborioase, de participare nemijlocită la realizarea politicii interne și externe a partidului și statului nostru.

Stă în puterea noastră și este de datoria noastră de a face totul pentru ca organizațiile proprii ale F.U.S. să-și demonstreze

plănar rolul lor politico-social, să se constituie în adevărate laboratoare de gândire și creație, în veritabilele avangarduri ale luptei pentru o nouă calitate. Propunerile făcute de tovarășul Nicolae Ceaușescu pentru îmbunătățirea activității și organizării F.U.S. și hotărârile luate în acest sens de conducerea de partid și a Frontului Unității Socialiste au în vedere tocmai acest lucru, ceea ce ne-a făcut să le primim cu bucurie și legitimă mîndrie.

MIOARA TERETEAN ■
ingineră
Institutul de proiectări pentru
transporturi auto, navale și aeriene

Concret, mă angajez
să depășesc prevederile
la fondul centralizat
cu 50 la sută!

Trăiesc în orașul Zlatna, oraș aflat într-o zonă a țării ce se recomandă mai ales prin condiții favorabile dezvoltării zootehnicilor, deci muncii mele, pentru că sint tehnician veterinar. M-am înscris în organizația proprie a Frontului Unității Socialiste de pe lângă consiliul popular orașenesc — organizație care pentru început numără 36 de membrii, sintem doar în primele zile de constituire — printre primii. Fiind și deputat în circumscripția electorală nr. 23, consider că prin crearea organizațiilor proprii ale F.U.S. vom putea participa într-un grad mult mai sporit la o serie de probleme legate de viața orașului, de însăși viața noastră, vom avea posibilități mai largi de inițiativă și acțiune, un cadru democratic mai amplu pentru a hotărî și înfăptui într-o serie de situații care se ivesc în munca noastră. Întreaga activitate a țării, toate eforturile noastre fiind îndreptate spre creșterea prosperității patriei, spre sporirea avuției naționale, înțelegînd această sarcină de mare răspundere a generației noastre, mă angajez, în ceea ce mă privește, să depășesc prevederile la fondul centralizat de stat cu 50 la sută. Acesta este răspunsul meu concret la sarcinile ce revin sectorului în care lucrez și sper că, printr-o cifră mai largă mobilizare a cetățenilor, prin valorificarea deplină a posibilităților oferite de condițiile naturale, prin măsuri mai bune de organizare a activității mele să fac din acest angajament al meu un exemplu de participare responsabilă la îndeplinirea îndatoririlor către stat, la însăși înfăptuirea programului partidului, contribuind efectiv la creșterea producției de carne, lapte, ouă, produse pe care țara noastră în plină dezvoltare, nivelul de viață crescut le cer în cantități sporite.

GHEORGHE LASCU ■
tehnician veterinar,
orașul Zlatna,
județul Alba

Azi, în România cel care
decide și înfăptuiește
este POPORUL!

Luni, 3 decembrie, la primele ore ale dimineții, în întreprinderea „1 Mai” din Ploiești, într-un scurt dialog cu maestrul Alexandru Burlacu, secretarul comitetului de partid al secției scolare centrale, dialog din care transcriem: „Vestea constituirii organizațiilor proprii ale Frontului Unității Socialiste, eveniment care largeste și adîncește și mai mult cadrul organizatoric al manifestării democrației noastre socialiste, a fost primită cu o deosebită însuflețire, majoritatea oamenilor din secția noastră exprimîndu-și convingerea că rezultatele muncii noastre vor fi și mai bune, că strădaniile noastre spre

o nouă calitate, a muncii și a omului, se vor materializa și prin contribuția directă și pe deplin conștientă a celor ce vor alcătui noile organizații”.

Am ales, din zecile de argumente ce au stat la baza afirmațiilor de mai sus, doar câteva. De exemplu, lăcătușul sedevist Constantin Ivan, șef de echipă, muncitor de înaltă calificare și, la cei 41 de ani ai săi, din care 22 au fost petrecuți numai în secția scolară centrală, cu o bogată experiență de viață și muncă, a hotărît, de comun acord cu alți 14 membri ai echipei, să fie printre primii semnatori ai adeziunilor de înscriere în rîndul organizației F.U.S. pe secție.

„Răspunzînd încrederei tovarășului Nicolae Ceaușescu, de a-i antrena la viața politică a țării pe toți oamenii muncii, noi ne-am propus să alcătuiim o organizație puternică, în stare să-și aducă propria sa contribuție la bunul mers al muncii. Organizația noastră va conta pe puterea de analiză a unor muncitori ca rectificatorul Nicolae Oprea, un meseriaș ale cărui mâini de aur execută lucrări de cea mai mare precizie, precum și pe soluțiile ce vor fi avansate de cel mai bun specialist al nostru în instalații electrice, Nicolae Niță, acestora adăugîndu-li-se numeroși alți muncitori demni de toată lauda, cum ar fi, ca să mai dau un singur exemplu, muncitorul Florica Frangulea, lăcătuș sedevist ca și mine, de aceeași vîrstă cu mine, ajunsă, ca și mine, la categoria a șasea”.

Aceeași însuflețitoare atmosferă am constatat-o și într-o altă secție a întreprinderii, la mecanică 1, unde maestrul Traian Dinu, secretarul comitetului de partid al secției, ne-a arătat primele două adeziuni semnate de strungarul Gheorghe Stan, 42 de ani, frunțas ani la rînd în întrecerea socialistă, unul din acei oameni care se pot mîndri că au crescut odată cu întreprinderea, intrucît, de la absolvirea școlii profesionale, lucrează numai și numai în secția mecanică 1, și de lăcătușul mecanic Gheorghe Boboc, un muncitor mai în vîrstă, de asemenea frunțas în producție, activist voluntar al Consiliului popular municipal Ploiești.

Abordîndu-l pe strungarul Gheorghe Stan, avem să notăm din partea sa: „Am socotit că, în semn de prețuire față de această secție care mi-a asigurat nu doar un loc de muncă, ci și un loc în viață, în rîndul oamenilor, să completez printre primii adeziunea de înscriere în organizația F.U.S. a secției. Prin semnarea acestor adeziuni înțeleg că mi se oferă șansa de a participa direct și activ la îndeplinirea mărețelor idealuri ce se desprind din documentele celui de-al XII-lea Congres al comunistilor. Nu voi preocupă, vă asigur, nici un efort pentru ca viitoarea organizație a secției noastre să fie una din cele mai puternice din întreprindere”.

Da, să recunoaștem, astfel de organizații alcătuite din astfel de oameni nu pot fi altfel decît puternice.

VICTOR NIȚĂ ■

A-ți gîndi cu mai multă
responsabilitate faptele

Eu văd în această măsură, inițiată la propunerea secretarului general al partidului, o excepțională manifestare a democrației noastre. Am semnat cererea de a deveni membru al Frontului Unității Socialiste cu credința sinceră că voi reuși să muncesc mai bine, că aportul meu la bunul mers al întreprinderii va fi cu mult mai substanțial. A munci mai bine, a-ți gîndi cu mai multă responsabilitate faptele mi se pare astăzi la noi un act politic. De modul în care acționează fiecare, la locul său de muncă, în manifestările cu caracter obștește sau patriotic, de felul în care și-a făcut datoria în viață, deci de nivelul conștiinței tale, depinde succesul Programului pe care ni l-am propus. Aceasta înseamnă democrație: asumarea conștientă a răspunderilor ce-ți revin, capacitatea de a dezbate cinstit și cu pricepere problemele țării, dorința de a participa activ la viața politică și socială a societății. Am solicitat să intru într-o organizație a Frontului Unității Socialiste deoarece sint convins că uniți putem realiza mai mult, mai ales în ceea ce privește conștiința noastră.

MARIAN ENEA ■
maistru la întreprinderea de vagoane
M.E.V.A., Drobeta-Turnu Severin

Ce dorește, ce așteaptă
Safta Marcu
de la organizațiile
Frontului Unității Socialiste

Sint în curs de constituire organizațiile proprii ale Frontului Unității Socialiste la „Adesgo”-București, cea mai mare fabrică de ciorapi, tricotațe și blănuri sintetice din țară — un colectiv predominant feminin. Evident, acțiunea se află încă la început, unele clarificări se fac din mers — după cum este și normal într-o acțiune politică de asemenea anvergură —, secretara comitetului de partid, maestrul Niculina Despa, inginerul Nicolae Niță, maestrul Constantin Sereda ciobuziere asupra începutului de drum, se completează adeziuni, se discută viu în secții. Dar dincolo de această efervescență, să-i spunem de moment, se degajă de pe acum, din partea masei de oameni ai muncii, o idee directoare cu o bogată semnificație: organizațiile Frontului Unității Socialiste vor permite un plus de participare.

Pentru aceste femei care au dat țării, cu mîinile lor, milioane de metri de tricotațe și sute de milioane de perechi de ciorapi, aceste femei care se mîndresc cu fabrica lor semicentenară și care își amintesc aproape cu duloște de... cerdacul de la intrarea de la fosta fabrică „Adesgo” (pe cînd ele erau foarte, foarte tinere), zilele din urmă capătă o semnificație cu totul particulară: s-a aflat că fabrica va deveni miliardară (valoarea producției globale). Aceasta se va înfăptui cînd va intra în funcțiune extinderea recent aprobată. Vestea dinamizează conștiințele și polarizează interesul, iar ea se împletește, cumva, cu acțiunea organizatorică mai sus-amintită pe linia Frontului Unității Socialiste. A fost expusă macheta fabricii reînnoite, care a fost amplu comentată. Se preconizează și un ajutor din partea încadrărilor ca să ajute la demolări, pe locul unde se vor ridica, în anii imediat următori, noile secții. Organizațiile Frontului Unității Socialiste vor înlesni înmănușarea eforturilor colective pentru grăbirea unei lucrări în care absolut toți sint direct interesați: în 1980—1981, după extinderea planificată, vor cîștiga mai bine, vor trăi mai frumos. Pentru aceasta totul trebuie gîndit și dezbătut gospodărește, unul din forurile cele mai potrivite în acest scop constituindu-l organizațiile Frontului Unității Socialiste.

Safta Marcu lucrează ca ambalatoare de 25 de ani în aceeași brigadă și în aceeași secție de sortat-ambalaj. Și pentru ea Frontul Unității Socialiste înseamnă participare.

— Multe femei din secție — spune ea — nu sint membre de partid. Unele citesc mai mult, altele mai puțin ci nu au timp, și nici nu participă în egală măsură la acțiunile obștești. Știi bine că o femeie muncește două norme — una la uzină, alta acasă. E drept, acum ne vine mai ușor, deoarece de doi ani beneficiem de programul redus — o zi liberă pe lună. Probleme sint însă destule de discutate, și în organizațiile Frontului Unității Socialiste cuvîntul femeilor muncitoare va fi ascultat. Vom munci, vom trăi mai frumos. Pe mine m-a impresionat macheta fabricii, fiindcă ea nu se referă la un viitor depărtat: eu și tovarășele mele ne vom „muta” acolo. Creșterea productivității muncii, mulțumirea noilor secții, va mări și cîștigul nostru.

Muncitoarele știu că după extindere „Adesgo” va produce îmbrăcăminte mai diversificată din blănă sintetică — melanj și poliesteri românești, tip „mielut” — și că fibrele se vor prelucra chiar în fabrica bucureșteană, fără ca să mai bată drumul de la Săvinești la Alexandria și Constanța și abia apoi să ajungă în Capitală. Astfel, se vor diminua cheltuielile de transport neproductive, vor crește beneficiul întreprinderii și cota-parte a muncitorilor. Toate aceste înnoiri cer o atitudine conștientă, dezbateri, răspundere muncitorească și multă, multă muncă, pentru ca, în final, roadele să se răsfîrîngă asupra colectivului, asupra țării.

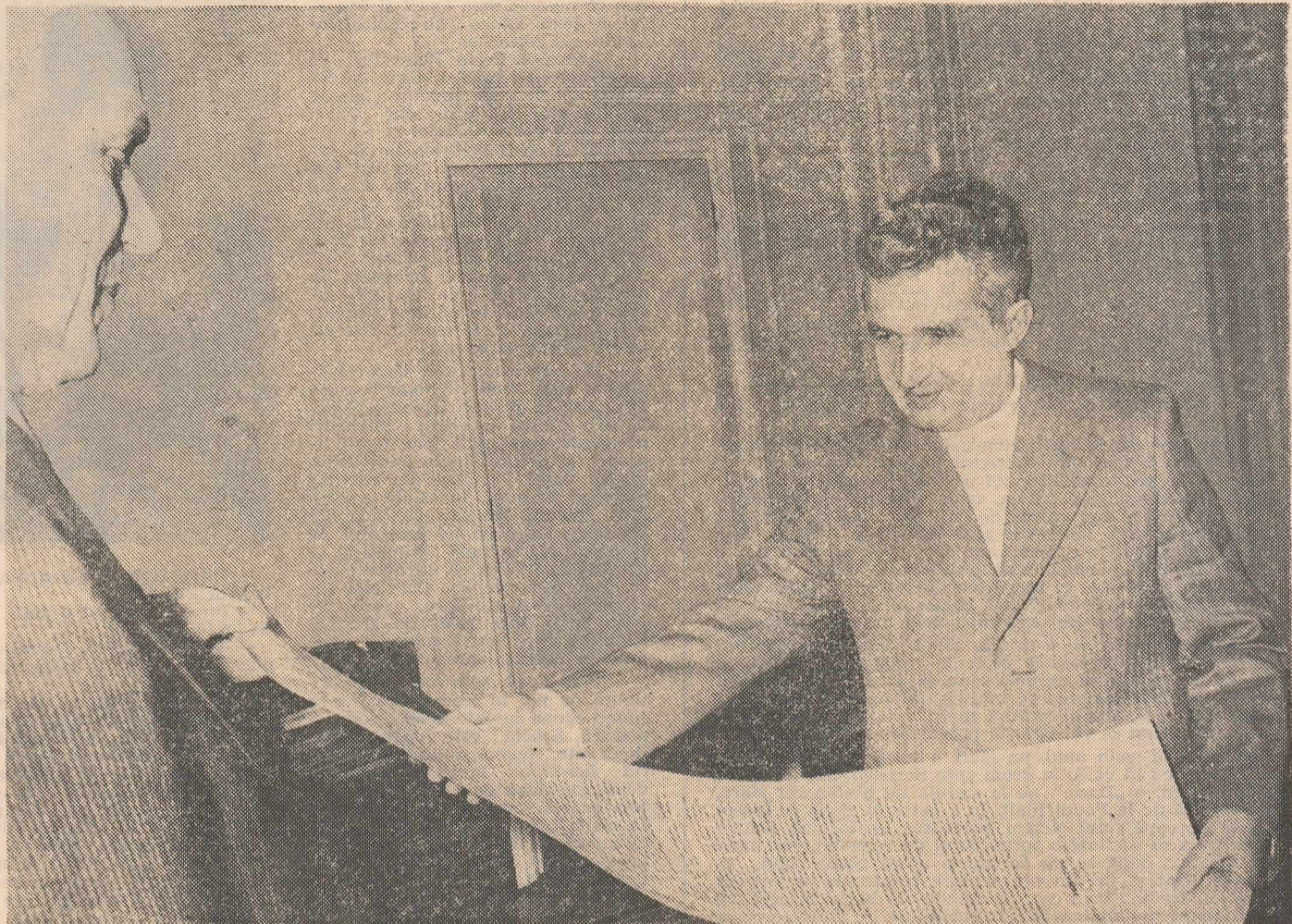
— Organizațiile Frontului Unității Socialiste — spune Safta Marcu în încheiere — reprezintă una din căile prin care vom putea participa mai intens și mai cu folos la viața întreprinderii și a țării.

LIONEL NIȚESCU ■

Primirea Mesajului participanților la manifestările prilejuate de centenarul Institutului medico-farmaceutic din Iași

Cu prilejul împlinirii a 100 de ani de învățământ medico-farmaceutic ieșean, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a decernat Institutului medico-farmaceutic din Iași Ordinul „Meritul Științific” clasa I și a adresat cadrelor didactice și studenților institutului un călduros mesaj de felicitare. Aceasta dovedește încă o dată prețuirea și grija statornică a partidului și statului, personal a înțeleptului nostru conducător de partid și de țară, față de învățământul de toate gradele, față de dezvoltarea și modernizarea acestuia în noua etapă de avânt economic în care am intrat. În acest context, aniversarea centenarului institutului ieșean, cu bogata lui paletă de manifestări, a dobândit valențele unui important eveniment de referință nu numai pentru viața medicală din bătrâna cetate de scaun a Moldovei, ci pentru întreaga țară, pentru întregul nostru popor.

Punctul culminant al manifestărilor ocazionate de această aniversare a avut loc sâmbăta trecută, când, într-un cadru solemn, tovarășului Nicolae Ceaușescu i-a fost înmănat mesajul participanților la adunarea festivă consacrată împlinirii unui secol de existență fructuoasă a prestigiosului institut. La solemnitatea ce a avut loc la sediul C.C. al P.C.R. și la care au luat parte tovarășii Ilie Verdeț, Constantin Dăscălescu, Dumitru Popescu, Suzana Jădea, Ilie Rădulescu, precum și Eugen Proca, ministrul sănătății, mesajul a fost înmănat de prof. dr. Gheorghe Scripcaru, rectorul Institutului de medicină și farmacie din Iași, și de conf. dr. Nicolae Cozma, secretarul comitetului de partid din institut. De asemenea, tovarășului Nicolae Ceaușescu au fost oferite placheta comemorativă și un frumos album editat cu ocazia sus-menționatului jubileu. Prin alocațiunea rostită în numele cadrelor didactice și al studenților medicinisti ieșeni, rectorul institutului a adresat conducătorului partidului și statului nostru cele mai calde mulțumiri pentru mesajul adresat, precum și pentru nalta distincție acordată acestui vechi căsuș de învățământ medico-farmaceutic din țară. Relevând contribuția deo-

sebită a tovarășului Nicolae Ceaușescu la dezvoltarea învățământului superior, vorbitorul a dat glas sentimentelor de înaltă stimă și respect față de secretarul general al partidului și a exprimat angajamentul solemn al corpului didactic și studenților de a înfăptui neabătut hotărârile Congresului al XII-lea al partidului, de a munci cu neobosire pentru formarea de medici și farmaciști cu înaltă probitate profesională, animați de idealurile construcției societății socialiste multilateral dezvoltate, de împlinire întocmai a marilor deziderate și exigențe ce stau în

fața tuturor apărătorilor sănătății poporului.

În cuvântul de răspuns, tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit pentru mesajul primit și a adresat încă o dată, și cu acest prilej, conducerii institutului, comuniștilor, cadrelor didactice și studenților, cele mai calde felicitări, urarea de a dobîndi și în viitor noi și cât mai mari succese în nobila lor muncă. Secretarul general a adresat totodată, cadrelor didactice și studenților institutului centenar indemnul de a continua tradițiile valoroase, exemplul unor mari oameni de știință, for-

mați de această școală, precum Constantin Parhon și Vasile Râșcanu, care au fost și buni patrioți, activiști politici și de stat progresiști. „De aceea aș dori să adresez cadrelor didactice și studenților institutului — a spus în încheiere tovarășul Nicolae Ceaușescu — indemnul de a urma acest exemplu, urarea de a deveni buni medici și oameni de știință, dar și buni revoluționari, patrioți, pentru a-și servi, în orice împrejurări, patria, partidul, cauza socialismului”.

MIHAI STĂNESCU ■

În cadrul ședinței Consiliului de Stat, din 5 decembrie 1979, prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, la care au participat, ca invitați, și viceprim-miniștrii ai guvernului, miniștrii, conducătorii de organe centrale, precum și președinții ai unor comisii permanente ale Marii Adunări Naționale, au fost dezbătute și adoptate Decretul pentru stabilirea valorilor limită admisibile ale principalelor substanțe poluante din apele uzate înainte de evacuare a acestora, Decretul privind organizarea și funcționarea unităților socialiste militarizate în timp de război, Decretul privind modul de acțiune împotriva aeronavelor infractoare la regimul de zbor în spațiul aerian al Republicii Socialiste România, acte normative menite să vegheze, prin aplicabilitatea lor, asupra muncii harnice a poporului nostru, a conviețuirii sale pașnice, a apărării ferme a tuturor cuceririlor noastre revoluționare.

Redescoperim în această activitate normativă a Consiliului de Stat, grija deosebită manifestată de partidul și guvernul țării noastre pentru sănătatea, să ne exprimăm astfel, mediului inconjurător, în cazul de față pentru sănătatea apelor riurilor interioare, ale Dunării și, firește, ale mării noastre, prin stabilirea unei limite admisibile a principalelor substanțe poluante din apele uzate. Nu este întâiul act normativ referitor la protecția Naturii, a echilibrului ecologic natural. Decretul de față se adaugă altor acte normative, printre care și Legii protecției mediului inconjurător. Și ni se pare

profund umană și profund înțeleaptă măsura de protecție prin Legea a Leagănelui natural în care a apărut și s-a dezvoltat însăși viața. Cu atât mai mult, cu cât astăzi, în condițiile dezvoltării fără precedent a mașinismului, a industriilor de toate nuanțele, printre care unele, să recunoaștem, agresiv poluante, unele industrii particulare, mai bine-zis exponenții lor, uită, ignoră protec-

tru multe popoare. Cu atât mai mult avem datoria de a aplica în practică aceste legi, de a veghea la respectarea lor, de a determina și pe alții să le respecte.

În continuare, Consiliul de Stat a ratificat tratatele de prietenie și cooperare dintre Republica Socialistă România și Republica Gaboneză, Republica Populară Angola, Republica Zambia, Republica Populară

de a coopera pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale.

După ce Consiliul de Stat a ratificat unele protocoale, convenții și acorduri dintre țara noastră și alte state, a analizat și a apreciat drept pozitiv modul în care au fost examinate și soluționate propunerile, sesizările, reclamațiile și cererile oamenilor muncii și a recomandat să se acționeze în continuare pentru o mai bună organizare și desfășurare a activității în acest sector, dovedind încă o dată grija deosebită pe care conducerea statului nostru, președintele republicii personal, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o acordă Glasului țării, poporului, nevoilor și propunerilor sale. Este o expresie aceasta a marelui umanism de care este străbătută politica partidului nostru, politică devenită Lege cu aplicabilitate practică în viața și munca poporului nostru, politică și lege care exprimă fidel interesele vitale ale tuturor oamenilor muncii, ale întregului popor. În indicațiile date organelor de justiție și procuratură, cu ocazia analizei activității desfășurate de Tribunalul Suprem și de organele Procuraturii Republicii Socialiste România, se desprinde interesul deosebit al conducerii statului nostru socialist, stat al celor ce muncesc și-și făuresc singuri propria lor dezvoltare, pentru apărarea și întărirea legalității socialiste, combaterea și prevenirea oricăror încălcări ale normelor de conviețuire socială.

GRIGORE NICOLAE ■

Ședința Consiliului de Stat

ția mediului inconjurător. Ziarele ne informează zilnic despre exemple care vin să atenționeze statele mari și mici că Natura e în pericol, să-l atenționeze pe fiecare locuitor al planetei că Terra nu este o casă în care locuim cu chirie și în care fiecare dintre noi își poate lua libertatea să facă ce dorește. Fiecare popor, fiecare cetățean al planetei Pământ are datoria să înțeleagă că trebuie să-și îngrijească și să lase curat în urma sa, pe Locul său de pe Pământ! Iată de ce, subliniem, găsim oportune, profund umane și profund înțelepte măsurile luate de statul nostru în direcția protejării prin Lege a Naturii, a existenței umane în special. Trăim într-o țară ale cărei legi și fapte pentru protecția Naturii, a existenței umane în Univers, pot constitui exemple pen-

tr Mozambic, Republica Burundi și Republica Democratică Sudan.

Toate aceste documente, de o excepțională importanță, sînt expresia grăitoare a Republicii Socialiste România, a celorlalte state semnatare de a așeza la baza relațiilor dintre ele și în raporturile cu alte state principiile depline egalități în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța în raporturile dintre state, rezolvării pașnice a diferendelor internaționale.

Totodată, în tratate este afirmată voința părților de a extinde cooperarea reciproc avantajoasă în domeniul economic, comercial, științific, tehnic, cultural și în alte domenii de interes comun, precum și

Cultul muncii, cultul valorii

Oameni emancipați

— Povestește o întâmplare, un fapt.
 — „Eroic“, nu-i așa? Dumneavoastră, gazetarii, jinduiți spectaculos.
 — Uite, vezi, te-ai luat și dumneata după vorbele unor guri care se deschid înainte ca judecata, gândul cel bun să le atingă virful limbii. Ce-ar fi dacă și dumneata, care ești, am înțeles, un maistru destoinic aici, la Uzina de feroaliaje din Tulcea, ai înțeles că noi, gazetarii, nu avem o carabină cu lunetă în virful stiloului cu care vinăm faptele spectaculoase, spectaculosul în genere?
 — Păi, dacă nu aveți o carabină în virful stiloului degeaba mai sînteți gazetari!
 — Replica asta îmi place, e în măsură să dea naștere unui dialog interesant între noi. Numai că eu doream să te fac să înțelegi că alegem din noianul de fapte zilnice, fapte de toată lauda, pe cele mai semnificative în plan social; fapte pe care oamenii le săvîrșesc sub imperiul unor situații limită, cînd, nemaivînd timp să se analizeze în amănunt, acționează prompt, sub impulsul unei conștiințe deja formate, trădează calități sau defecte pe care nu le bănuiai.
 — Un adevărat preambul la o lecție despre eroism!
 — O să regreți că nu ți-ai luat notițe; n-am să mai repet!

Si după ce am deslușit frumusețea spirituală a maistrului Severin Iriciuc, din Pătrăuții Sucevei, fost oțelar la Roman, iar acum maistru, șef de formație aici, la Combinatul metalurgic din Tulcea, unde a venit cu familie cu tot pentru că a fost nevoit de pricepera lui în obținerea feroaliajelor, fapt nerepetat pînă atunci, în 1975, în țară, am ascultat, povestit firește tot de dînsul, un fapt de o mare înclătăre umană, trăit probabil de multe colective de oameni, mai ales în acești ani de puternică industrializare a tuturor județelor țării. Acum, cînd redactez acest reportaj, găsesc în carnetul meu următoarele însemnări:
 „Cuptorul topea de 4 (patru) zile! Temperatura în jurul cuptorului ajunsese la peste 70 grade! Nu puteam să evacuăm încălzirea incandescentă și pace, și ne dădeam seama că dacă mai merge mult astfel topim toată instalația. Severine, frate, cum să topiți voi instalația, costă milioane! Cum să vă dați voi bătuți. Erau gîndurile mele. Dacă vă mai spun unul, un gînd, o să ziceți că-s lunatic. Dar vi-l zic: în vară, în drum spre Suceava, am trecut cu mașina mea, o „Dacie“, pe la statuia lui Ștefan cel Mare, aia imensă de la Podul Înalt. În a patra zi, după ce încercasem aproape totul pentru evacuarea cuptorului, pentru că trebuia să schimbăm sortimentul de feroaliaj, era iniția schimbare, după ce nu dormisem acasă patru nopți, aproape disperat, mi-am adus aminte, printre altele imagini care îmi treceau prin cap, de statuia aia înaltă și grea, de Domnul cel mai luminat și viteaz al Moldovei, de întoarcerea lui pe cîmpul de luptă, după ce Oltea Doamna nu l-a recunoscut ca fiu invins...”

Aici, în carnetul meu de note există un semn de întrebare: înseamnă că mi-am suspectat interlocutorul ori de nesinceritate, ori de o deosebită inteligență, intenționind, poate, să mă trimită cu gîndul, să mă facă să înțeleg că așa cum înaintașii noștri au păstrat independența țării, neafirmarea ei, cu spada, cu pieptul, scut la hotare, astăzi, această suveranitate economică nu poate fi dobîndită și păstrată în timp decît cu eforturi asemănătoare; în cazul de față cu patru zile și patru nopți de trudă, pentru a salva un cuptor din care nu poate fi evacuată lava incandescentă, pentru că oamenii de acolo nu mai operaseră pînă atunci o trecere de pe un sortiment pe altul, nu stăpîneau suficient de bine instalațiile, unele importante, pentru că mulți dintre ei schimbaseră pufoaica pescărească, cizmele de cauciuc, băbăcile, cu salopeta, casca și costumul cu fire de azbest de oțelar!

„...Stăteam și mă uitam la statuia aia din gînd. Omul acela de Bronz se uita la mine și parcă nu mă recunoștea de moldovean poposit la Dunăre tocmai de pe plaiurile Sucevei. Atunci mi-am adunat toți moldovenii, cîți sînt pe lingă mine, am adunat și pe ceilalți oameni și împreună cu niște tovarășii ingineri le-am ascultat ideile. În cuptor se formase o baie de metal și zgură care infundase, cimentase orificiul de evacuare a feroaliajului, cimentare care nu se putea sparge nici cu oxigen și nici cu arc electric. Cuptorul devenise un vulcan incins care fierbea de patru zile și patru nopți, se putea perfora oricînd. Oamenii nu se mai apropiară de el. Unii nu puteau, alții nu aveau curaj. Din cînd în cînd cuptorul răbufnea, arunca din el lava incinsă la mii de grade! Platforma din jurul cuptorului devenise un cîmp minat. Oamenii, au fost destul și curajului, curățau platforma de metalul topit, dar peste puțin timp se acoperea din nou. Îmi dădeam seama că unii dintre inginerii noștri, excelenți băieți, nu mai aveau aproape argumente să-i convingă pe unii dintre cei mai tineri și mai noi că tot noi, cei de față, cei care nu dormisem de patru zile și tot atîtea nopți, trebuia să aducem situația la normal. Am format echipe speciale care lucrau cîte 20 de ore fără întrerupere la evacuare...”

— Ideile, care au fost ideile oamenilor? Îi întrerup pe Iriciuc.

— Păi, tocmai în asta am găsit salvarea, soluția, în ideile oamenilor, unul dintre noi, Popică Grigore, un muncitor, fără studii prea multe dar cu o experiență îndelungată în elaborarea oțelului, a avut o idee: „Oameni buni, zice el, hai să introducem în cuptor o cantitate mai mare de fluorură de calciu. Fluorura de calciu are proprietatea de a fluidifica zgura“. Ideea lui a dat rezultate, am reușit să străpungem orificiul de evacuare al cuptorului, să evacuăm încălzirea. Cantitatea era imensă, a deversat peste oale, a fost foarte greu. Dar, vedeți dumneavoastră, am învins și mulțumirea cea mai mare a fost că am învățat. Oamenii au căpătat încredere în colectivul nostru, în ei înșiși. Printre cei de atunci se aflau, îmi amintesc eu acum, Ancuț Roman, inginer, Ion Stoica, Alexandru Ivanov, muncitori, Ion Bălbarău, Nicu Vicol, maiștri, și mulți alții, unii care nu mai văzuseră metal lichid decît în jurnalele de la cinematograful, nu mai lucraseră în mediu fierbinte, veneau, cum v-am spus, din deltă și de la cherhanale. Acum, băieții aceia au devenit unii dintre cei mai buni oțelari ai Combinatului metalurgic din Tulcea.

Au devenit, pentru că dezvoltarea armonioasă a unei țări nu înseamnă numai emancipare economică, nu înseamnă numai cîștigarea unei sporite independențe economice și implicit politice; mai înseamnă, peste aceste înestimabile bunuri, și emancipare umană!

N. GRIGORE MĂRĂȘANU

De cînd mă știu sînt țaran și nu uit niciodată asta

— De fapt, cum vă numiți?
 — Petre Botezatu, dar toată lumea de aici îmi spune Petrache. Așa că numele meu exact și cunoscut de toată lumea este: Petre Botezatu, zis Petrache.
 — Tovarășe Petre Botezatu, ce sînteți dumneavoastră aici, în comuna Schela, din județul Galați?
 — De cînd mă știu sînt țaran. Apoi, în urmă cu treizeci de ani am devenit țaran cooperativist, iar în urmă cu optsprezece ani am fost ales președintele C.A.P.-ului din Schela.
 — Vreți să stăm de vorbă, așa, fără să vă întreb? Povestiți-mi, de pildă, despre viața oamenilor de aici, despre bucuriile și necazurile lor.
 — Păi, dacă nu mă întrebați, eu nu știu ce să vă spun așa prin cuvinte; adevăratele noastre răspunsuri sînt rezultatele muncii. Așa că aștept prima întrebare.

— Nu este prima, dar să o considerăm, cum vreți dumneavoastră, întrebare de început: comuna Schela este situată la cîțiva kilometri de municipiul Galați. Este foarte aproape și de combinatul siderurgic. Foarte mulți locuitori din comună lucrează la oraș. În ciuda acestui fapt, comuna Schela este una din comunele fruntașe ale județului, cu rezultate foarte bune obținute în agricultură. Înțeleg că nu duceți lipsă de forță de muncă. Care este secretul acestui echilibru, care se simte aici, între industrie și agricultură? Care sînt rezultatele obținute în decursul anilor?

— Pînă să vă spun rezultatele obținute de noi în agricultură, v-aș spune cîteva cuvinte despre comuna noastră, Schela: este formată din două sate, Negrea și Schela. Numărul familiilor înscrise în C.A.P. depășește cifra de 1.000, iar suprafața arabilă este de 3.148 hectare. În ciuda faptului că ne aflăm la 18 kilometri de Galați, C.A.P.-ul Schela s-a situat ani în șir printre cele fruntașe, atît în județ, cît și în țară. În anul 1971 C.A.P.-ul a fost decorat cu Ordinul Muncii clasa I, în anul 1976 și 1977 cu Ordinul Meritul Agricol clasa I, iar în anul 1978 am obținut Ordinul Meritul Agricol clasa a III-a și locul trei pe țară în ceea ce privește bunele rezultate obținute la cultura mare. Sperăm, ca și anul acesta să ne clasăm printre comunele fruntașe, avînd în vedere că s-a obținut cea mai mare recoltă de porumb din istoria C.A.P.-ului. Dintr-un plan de 3.600 kilograme boabe stas la hectar, am obținut 4.760 kilograme, în teren neirigat. Și fiindcă tot sîntem la acest capitol vă pot spune că în anul 1979, am obținut și alte rezultate record: o producție de o sută tone sfecă furajată la hectar și peste douăzeci tone de morcovi, necesari sectorului zootehnic. Producția de lapte pe cap de vacă ajunge la 5.150 de litri. La producția globală depășim angajamentele cu peste patru milioane lei, iar la producția netă cu două milioane.

— Cit cîștigă un țaran cooperativist la Schela?

— Între o sută și o sută treizeci de lei la zi muncă.

— V-am întrerupt. Nu mi-ați răspuns decît în parte la prima întrebare.

— În ciuda faptului că aproape 90 la sută din bărbații comunei lucrează în Galați, la Combinatul siderurgic, la Șantierul naval sau la Schela de petrol, noi nu ducem lipsă de forță de muncă. De ce? Fiindcă fiecare din acești muncitori care lucrează la oraș au rămas cu statutul de țarani. Distanța dintre Schela și Galați fiind destul de mică, toți care pleacă în zorii zilei se întorc după cele opt ore în comună, unde răspund, prin muncă, la tot ce este nevoie. De asemenea, țărani din Schela, muncitori în Galați, în toate concediile de odihnă muncesc din zori și pînă-n noaptea la cîmp. Aproape întreaga suprafață agricolă (chiar și activitatea celorlalte sectoare, cum ar fi cel zootehnic și cel al mecanizării) este repartizată în acord global. Deci toată lumea care munceste are toate drepturile țaranului cooperativist. Între acești țarani-muncitori și țărani care nu părăsesc comuna există o înțelegere deplină. Din alt punct de vedere, noi ne autogospodărim sub toate aspectele. Astfel, asfaltarea drumului, construcția diferitelor obiective social-culturale sau tot ce înseamnă mecanizare la Schela se execută fără nici un fel de ajutor din afara comunei. Omul este retribuit după muncă și după calitatea muncii prestate. Noi așa înțelegem să traducem în fapte indicațiile partidului nostru. De fapt, aceste lucruri se desprind și din re-

centul Raport prezentat de către secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu care spunea: „Corespunzător obiectivului fundamental al viitorului cincinal, se va asigura creșterea proporțională și armonioasă a industriei și agriculturii, a tuturor ramurilor economice naționale, realizarea unui echilibru optim între diferitele sectoare în vederea satisfacerii într-o tot mai mare măsură a necesităților progresului general al societății și ridicării continue a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor“.

Dacă acum treizeci de ani nici nu se cunoștea bine pe hartă unde se afla comuna Schela, dacă eram săraci și ne duceam traiul de auri pe mîine, fugind pe la oraș în căutarea unei bucăți de pîine, fiindcă aici toată lumea era convinsă că pămîntul este sărac și nu produce, astăzi, lucrurile se schimbă în mod radical. Nu doresc să exemplific cu date concrete tot ce s-a făcut în ultimii ani în Schela, decît să spun că nu ne lipsește nimic. Avem de toate. Dar cel mai important lucru mi se pare acela că țaranul n-a încetat să iubească pămîntul, să-l caute și nu să fugă de el. După părerea mea cred că marele secret este de a reuși să apropii țărănul de pămînt și pămîntul de țaran, făcînd un tot unitar. Nu se poate defini unul fără celălalt.

— Care-i curajul dumneavoastră?
 — A-ți menține cuvîntul dat, indiferent ce se întîmplă. A respecta întocmai legea, a o traduce în fapte și a rămîne pe hîrtie. Și, lucrul cel mai important, după părerea mea este acela că un președinte de C.A.P. să nu uite niciodată că este ales de țărani și că trebuie să rămînă în continuare un țaran gospodăr.

— Se spune despre dumneavoastră că sînteți un om sever.

— Poate corect și punctual. Sever nu am fost niciodată. Sînt necruțător cu cei care nu-și respectă cuvîntul dat. Nu accept ca președintele să fie pe cîmp la ora cinci dimineața, iar cooperativorul să vină la șapte sau la nouă.

— Cineva, la Direcția agricolă județeană, îmi spunea că în urmă cu cîțiva ani ați fost foarte grav bolnav. Toată lumea vă știa internat în spital, dar cînd ați fost căutat acolo, erați fugit. Ați fost găsit pe cîmp...

— Într-adevăr, acum cîțiva ani am fost bolnav și operat la ficat. Nu am fugit din spital ci am plecat fără să fiu văzut. M-am întors la Schela. Fără să spun cuvinte mari (nu-mi plac asemenea lucruri), acolo, pe cîmp, m-am vindecat. Dar să nu credeți că a fost un act ieșit din comun. Mă simteam bine după operație și doream să fiu alături de oameni în acele zile de campanie.

— Ce își mai dorește acum președintele C.A.P.-ului din Schela?

— Să traducem în fapte tot ce s-a hotărît la Congresul al XII-lea al partidului. Numai astfel, punînd umărul cu întreaga capacitate și pricepere la opera de transpunere în viață a documentelor adoptate, prin implicare directă la acțiune, putem transforma deciziile în fapte de muncă rodnică.

SORIN POSTOLACHE

Sarcini fundamentale ale Congresului al XII-lea: CALITATEA ȘI EFICIENȚA

Ceasul electronic

(Urmare din pagina 1)

A.M.C., secția aparate de măsură și control unde se fabrică și ceasul electronic, și-au uimit pur și simplu pe specialiștii firmei. Prin talent și îndeminare, prin rapiditatea cu care au deprins toate operațiile, atingînd într-un timp foarte scurt recordurile celor mai buni muncitori americani“. Încă o dovadă, așadar, că nu este nimic extraordinar în faptul că mecanica fină românească și-a asumat un produs extraordinar, al tehnicii de vîrf. „Întreprinderea noastră contribuie încă de la începutul fabricației, ne aduce la cunoștință același inginer șef de secție, cu o serie de subsamblate de concepție și producție proprii. Unele contacte comutatoare, suportul modulului pentru afișajul cu cristal lichid, contactele bateriilor modulului și altele. Am convingerea, spune mai departe, avînd tenei preocupările actuale ale colectivului, că, în curînd, vom asimila cîteva din componentele pentru modul, ceea ce va duce la o substanțială ieftinire a ceasului. Mă refer la circuitul electronic integrat cu cristal de cuarț pe care îl vor produce fără doar și poate, avem colaborarea în stadiu avansat, specialiștii

de la Institutul de cercetări pentru componente electronice. Mai putem conta, de asemenea, pe fabricarea în țară cit mai curînd posibil a carcasei, precum și a altor contacte comutatoare“. Inginerul vorbește despre posibilități și preocupări de actualitate, de prezent și de viitor înlîi, ceea ce se conectează firesc, fără a ne surprinde, la cunoștințele noastre despre dezvoltarea în cursul acestui cincinal a întreprinderii din zona Oborului, ca pion de bază în programul de creștere în ritmuri superioare în cadrul construcțiilor de mașini, a mecanicii fine, ramură purtătoare de progres tehnic. Program hotărît la Congresul al XI-lea al partidului. Iar ceasul electronic, pus în circulație comercială în preajma Congresului al XII-lea, a purtat astfel în sine și certitudinea că obiectivele actualului cincinal — etapă foarte importantă pentru noi, românii, în strategia dezvoltării — se îndeplinesc așa cum le-am hotărît. Un criteriu fiind și realitatea că la „Mecanică fină“ în perioada care a trecut de la începutul cincinului și pînă acum, circa 85 la sută din producția ei a fost reinnoită iar la finele anului 1980 nu

va mai fi în fabricație nici un produs al anului 1975. Competiția noului fiind o competiție pe care ne-am asumat-o conștient, este aspirația și deja realitatea competitivității noastre pe piețele industriale ale lumii, este o stare în acțiune a atingerii celui mai avansat stadiu al civilizației tehnice a secolului nostru. Și un alt indicator al acestei stări este la „Mecanică fină“ și valoarea produselor realizate dintr-un kilogram de metal. La ora actuală este de două ori mai mare decît în urmă cu 4 ani.

Acum mai puțin de doi ani mă documentam la „Mecanică fină“ și aflam, și am conștientizat într-un reportaj, — ca document al unui moment de fantastic salt al unei vechi întreprinderi, și nu numai al ei, ci al unei întregi ramuri industriale a țării noastre —, despre individualitatea procentului de 85 la sută produse noi. Printre altele altele se afla și ultramoderna aparatură de măsură termotehnică, precum și aparatele de măsurat lungimi de concepție originală, cu gîndirea specialiștilor de la Institutul de cercetări și proiectări în profil aflat în chiar incinta întreprinderii. Premiera pentru industria noastră, poartă caracteristici și performanțe de nivel egal cu ale celor mai bune realizate pe plan mondial. Aceasta este, în fapt, ora exactă a mecanicii fine românești.

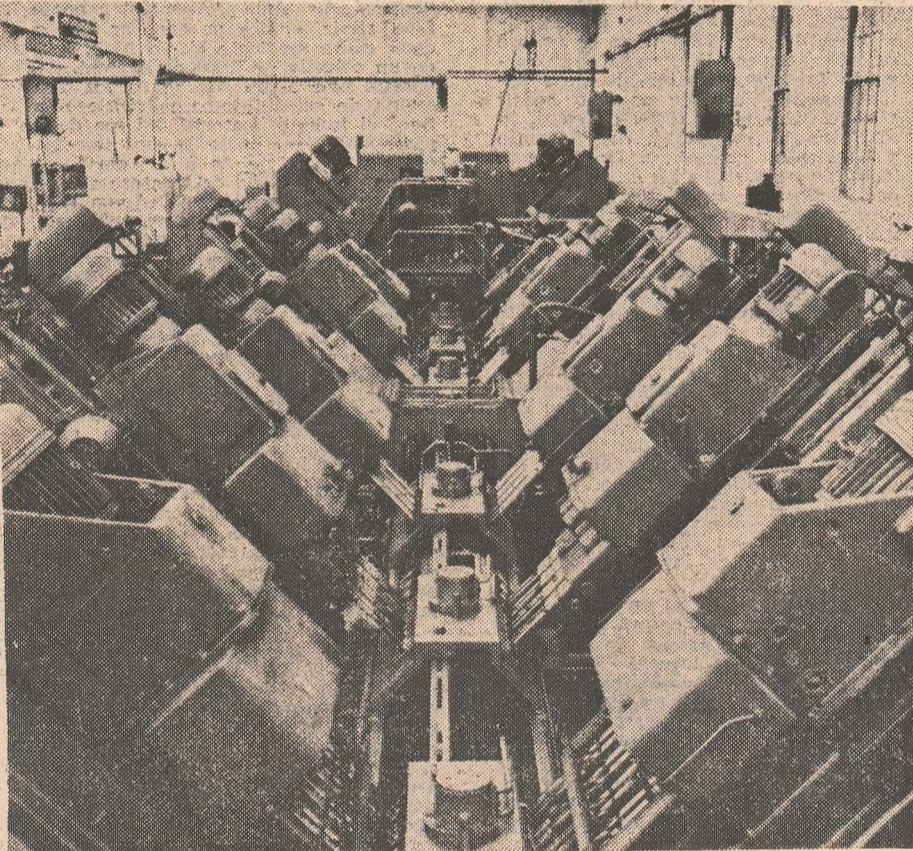
Experiență unică în ce privește autoutilarea

— Ce reprezintă, la ora actuală, tovarășe director, Întreprinderea de autocamioane Braşov?

— Cea mai mare întreprindere constructoare de maşini din ţară şi, totodată, una dintre cele mai mari din Europa. Alături, dacă vreţi, de Leyland, Mercedes, Fiat... Am ajuns în prezent la a treia generaţie de autocamioane, cele diesel de tipul „Roman” şi „Dac”, mergând pe motorină. Din anul 1971 am trecut de fapt la „dieselizare”, cu urmare a indicaţiilor primite încă de la Congresul al IX-lea al P.C.R. De atunci începea întreprinderea a produs peste 125.000 de camioane diesel. Alături de cele mergând pe benzină, anul acesta am sărbătorit al 525.000-lea camion ieşit pe porţile uzinei. Din acestea, aproape o sută de mii s-au exportat în peste 20 de ţări. Camionul „Roman”, de 16 tone, a fost medaliat la Plovdiv şi Skopje, ca şi „Dac-665 T”, de 10 tone, autocamion de orice teren, medaliat şi el la Plovdiv. De asemenea, facem basculante de 25, de 50, şi chiar de 100 de tone. Forţa de producţie a uzinei o reprezintă cei circa 17.000 de oameni ai muncii direct productivi, alături de care mai lucrează încă 9.000, cei din proiectare, fabrica de susţinere a producţiei, cercetare, dezvoltare. Producţia globală a întreprinderii este cită a unui judeţ, dacă vreţi! Iarar deci producem în valoare de un miliard! Media de vîrstă este în jur de 23-24 de ani. La Întreprinderea de autocamioane există o foarte puternică armată de comunisti, în care sînt înscrişi peste 5.500 de membri — mai bine de 10 la sută din tot municipiul — grupăţi în 73 de organizaţii de bază şi 13 comitete de partid, pe secţii.

Ion Mateescu are abia un an de cînd a fost numit director, dar între timp, aşa cum se mărturiseste, a lînat să afle cit mai multe lucruri, unele dintre ele de amănunt. Nu este însă nici pe departe mulţumit. Zice: „Adevărul este că la noi relaţiile propriu-zise de producţie au rămas uşor în urma forţelor de producţie. Avem în clipa de faţă o dotare de nivel mondial. Dar am lucrat încă prea puţin cu omul, pentru mobilizarea acestei uriaşe forţe umane la cei mai înalţi parametri, prin intrajutorare tovarăsească, prin mobilizarea superioară a interesului colectiv şi a celui personal. Aici avem în continuare cel mai mult de făcut, pentru ridicarea gradului de „civilizaţie a muncii” la nivelul de dotare tehnică pe care o posedăm. De aici provine şi minutul pe care încă îl pierdem. La noi, un autocamion trebuie să iasă pe porţile uzinei în 9 minute. Dar o asemenea maşină are 1100 de reberse diferite. Unele sînt gata în timp, altele nu — aşa că între un autocamion şi altul se scurg 10 minute. Un minut, dar un MINUT uriaş, care se simte în efortul întregii ţări!”

Tot stînd de vorba, ajungem în secţia de maşini-unelte şi agregate, unde ne întâmpină inginerul Mihai Baltag, şeful secţiei, unul dintre capetele cele mai de seamă ale inteligenţei tehnice braşovene. Dinsul scoate la început o birjie, din care citeşte: „Cu un număr mediu de 560 de încadrăţi productivi şi 100 de proiectanţi, secţia a realizat, pînă acum, un număr de 698 de agregate complexe, cu 1.400 unităţi de lucru, ca şi 14 linii automate. Ele acţionează în total peste 20.000 de scule, totalizînd 6.000 tone de maşini-unelte specializate. Acestea reprezintă o treime din întreaga dotare tehnică a uzinei, realizată desigur prin autoutilare. Economiiile astfel obţinute se pot număra astfel: peste 500 de milioane de lei-valută, mină de lucru echivalentă cu numărul a 5.500 de muncitori, circa 30.000 kWh putere instalată în minus, cu 25.000 de metri pătraţi mai puţin de spaţiu productiv”.

În fapt, ceea ce se petrece astăzi la I.A. Braşov este o experienţă unică în industria noastră. Niciieri nu există încă, la un loc, atîtea maşini de înaltă productivitate, agregate şi linii automate de asemenea grad de tehnicitate, rod al inteligenţei tehnice perfect adaptate în producţia de serie. Stînd de vorba cu inginerul Mihai Baltag, aflăm că, mai exact la ora actuală nu se mai poate concepe o industrie cu producţie de serie fără aplicarea unor tehnologii din cele mai avansate, cum sînt prelucrările pe maşini agregate şi linii automate, mecanizări şi automatizări masive. La noi, din păcate, nivelul tehnologiilor este încă scăzut, sub cerinţele tehnicii mondiale. Mai există prin fabrici încă foarte multe maşini-unelte universale (strunguri, maşini radiale de găurit, freze, bohrwerk-uri etc.), adică maşini de genul celor care reprezentau un progres al tehnicii acum mai bine de 30-40 de ani... Cînd vorbim despre necesitatea creşterii productivităţii muncii să nu înţelegem că strungarul sau frezorul şi-ar putea mişca mai repede mâinile, ci schimbarea radicală a tehnologiilor de lucru. La maşinile-agregat productivitatea este între 10 şi 200 de ori mai mare decît cea a maşinilor obişnuite — fără a mai insista aici asupra calităţii produselor, a economiilor de toate genurile şi aşa mai departe.

Într-un singur loc nu se poate face însă economie: la inteligenţa tehnică! Va trebui să subliniem că rezultatele pe care le obţine astăzi întreprinderea de la Braşov în modernizarea procesului de producţie nu sînt deloc întâmplătoare.

Anul acesta a fost al zecelea, la rînd, de cînd I.A. Braşov obţine Premiul I pe ţară pentru activitatea de invenţii şi inovaţii pe ramura construcţiilor de maşini. A mai obţinut locul al II-lea şi al III-lea pe ţară, luînd în consideraţie toate ramurile industriale. O parte dintre aceste invenţii au fost deja brevetate în ţări cu mare tradiţie tehnică, precum Statele Unite, R.F.G., Anglia şi aşa mai departe. „Asemenea rezultate în procesul de automatizare şi mecanizare, ne spune directorul tehnic Mircea Florescu, au fost posibile numai pentru că uzina dispune de o bază umană de valoare, de specialişti de înalt nivel: proiectanţi, tehnologi, maistri şi chiar echipe de muncitori foarte bine puse la punct.” Este dealtfel şi părerea inginerului Ion Morzea, şeful cabinetului tehnic al uzinei. Dinsul zice: „Avem un potenţial foarte valoros, format din circa 1.200 de inovatori şi inventatori. Sînt cam 350 de ingineri, 750 tehnicieni, iar restul muncitori de înaltă calificare. În medie, pe ultimii 5 ani, s-au produs cam 130 de inovaţii şi 15 invenţii anuale. Eficienţa economică este de, aproximativ 23 de milioane lei pe an, cu cheltuieli de numai opt sute de mii, maximum un milion. Am să vă dau şi cîteva exemple. Mai întîi „Agregatul pentru sudarea în ciclu automat a roţilor de autocamion” (autor tehnicianul Nicolae Cascaval şi un colectiv), care a primit Medalia de aur şi Premiul special al juriului la Salonul internaţional de invenţii de la Viena, înlocuieşte 32 de muncitori sau 14 maşini „clasice” de sudat, avînd o eficienţă anuală de 6 milioane de lei; e brevetat în R.F.G. şi Anglia. Apoi, „Masă elastică pentru prese de forjat” (autor ing. Mihai Florescu şi colectiv), invenţie brevetată în U.R.S.S., R.F.G., Franţa, R.D.G. şi Suedia, care devine eficientă prin creşterea fiabilităţii utilajelor şi sporirea producţiei de circa două ori. Apoi invenţiile inginerului Mihai Baltag, vreo nouă la număr, între care şi „Prescele pentru balotarea şi brichetarea spanului”, necesare utilizării lui ca material de sînjare la cuploarele din turnătorii, avînd o eficienţă economică de circa 25.000 tone de span anual, prin recicluarea materiei prime. Această metodă, extrem de eficientă, a fost extinsă acum şi la Blaj, la Tg. Mures şi Moreni, iar la Timişoara urmează să se facă în mod centralizat, pentru toată economia naţională. Şi aşa mai departe, să nu uităm, şi de cele 6 invenţii ale inginerului Aurel Drimbă, realizate în domeniul controlului activ la prelucrarea pe maşini-unelte, şi încă alţii, şi încă altele — formînd potenţialul tehnic valoros despre care v-am vorbit”.

Sînt lapte de muncă, exemplare mărturie ale capacităţii creatoare a constructorilor de autocamioane braşoveni, ale inteligenţei tehnice româneşti, pe care le subliniem cu deosebită satisfacţie, garanţii că hotărîrile Congresului al XII-lea al P.C.R. vor fi îndeplinite.

Cînd am plecat, spre ora prînzului, se pregătea schimbarea turelor. Uriaşa masă de oameni care intrau şi ieşeau pe porţile uzinei era cu adevărat impresionantă. La fel de impresionantă este însă şi această forţă pe care o degajă acum mai pregnant ca niciodată puternicul detaşament al clasei muncitoare de la întreprinderea de autocamioane, hotărîrea tuturor de a-şi face pur şi simplu datoria. E limpede pe I.A. Braşov se poate conta!

DUMITRU GRAUR ■

Fiecare lăcu de apă să producă peşte

Păstrăvi indigeni şi curcubeii tot mai mulţi în apele de munte!

Am trecut de curînd prin Apuseni şi am aflat, printre altele, că pădurarii de pe cele trei Crişuri sînt şi pescari: preocupă permanent de folosirea apelor de munte, bogătie inestimabilă a ţării noastre, ei au construit pînă acum trei mari păstrării în bazinele Remei, Vaşcău şi Huta-Beiuş. Sînt construcţii moderne, cu bazine din beton, care asigură condiţii dintre cele mai bune creşterii păstrăvului indigen şi curcubeii, din faza de icre (alevine) pînă la valorificare. Ingerul Ioan Silaghi, de la Inspectoratul silvic judeţean Bihor, omul care răspunde direct de acest domeniu al pisciculturii montane, ne declară încrezător că, dacă pînă în 1979 inspectoratul silvic realiza o producţie de pînă la 24 tone păstrăv pe an, în 1985, urmare a prevederilor noului plan cincinal, în direcţia valorificării fiecărui lăcu de apă, producţia de păstrăv va ajunge la 35 tone anual!

— Cum? I-am întrebare.
— Să ne oprim doar la un singur exemplu, ne spune inginerul Ioan Silaghi; la păstrăria de la Vaşcău, de pildă, anul trecut am realizat o producţie de 11 tone păstrăv. Dar păstrăria asta se va dezvoltă, vom începe aici, încă de anul acesta, o investiţie de peste 5 milioane lei, aşa încît, în 1985, să obţinem o producţie de peste 25 tone păstrăv.
— Hrana, 90 la sută din hrana necesară puicului cit şi peştelui adult, se va asigura acum din furaje combinate, concentrate, produse la Staţia de furaje combinate de la Oşorhei, şi dacă pînă nu demult se consumau cam zece kilograme de

carne de animal pentru un kilogram de carne de păstrăv, cîsum cam mare, se înţelege, prin folosirea acestor concentrate, a 2,5 pînă la 3 kilograme pentru un kilogram de carne de păstrăv, se reduce consumul, se uşurează munca păstrăvarilor, foarte grea, se întăreşte mai bine curăţenia şi, urmare unei igienizări mai bune, se reduce considerabil mortalităţile.

Suim, împreună cu inginerul Alexandru Teoran, şeful Ocolului Remei, spre păstrăria mixtă de la Remei. Mixtă, pentru că aici se produc puicel de păstrăv indigen pentru popularea apelor de munte din judeţ şi totodată se produce puicel şi pentru consum. Este o construcţie mare, deocamdată cea mai modernă din tot judeţul Bihor, o investiţie de vreo 2 milioane lei, construită, spre lauda pădurarilor acestui ocol, în regie proprie, cu palmele lor, fără să fie, neapărat, constructori, în timp de 2 ani! În casa incubatoarelor, aşa se numeşte sala în care se află cele 40 de incubatoare în care se aşază icrele (alevine), se mai află şi 20 de bazine mici în care puicelul se tine două luni, se îngrijeşte cu o mîgală de mîna de un biolog, se curăţă cu pipeta, imi spune Nicolae Popa, tehnicianul păstrăriei Remei, după care puicelul se dezvoltă, să zicem astfel, în alte 20 de bazine în care stă şi se dezvoltă timp de o vară. Apoi, ca să vorbim de întreaga zestre a acestei păstrării moderne, trebuie să mai adăugăm încă 10 bazine pentru păstrăvii de un an şi alte 14 bazine mari pentru păstrăvii reproducători şi cei de consum. În total, o suprafaţă de 3.500 mp

lăcu de apă, prin care trece în fiecare minut un debit de 50 litri, să primească apa, să asigure oxigenul necesar vieţii acestor vietăţi mari consumatoare de oxigen: consumă mult oxigen pentru ea sînt mulţi şi iuţi, ca nişte minuscule cai de curse. Se produc aici, la Remei, peste un milion de păstrăvi! Pentru îngrijirea lor nu sînt decît patru oameni, Nicolae Popa, tehnicianul păstrăriei, împreună cu soţia, dorm amîndoi aici. Cîl puicelul e mic, îl hrăneşte de 10 ori pe zi, îl îngrijeşte cu pastile, cu interes şi dragoste. Pentru că, departe de a le atribui ceea ce nu li s-ar cuveni acestor oameni, nu poţi, n-ai cum să poţi să aduci la greutate de livrare un milion de păstrăvi, fără pasiune, fără interes şi dragoste pentru această migăloasă meserie.

Apele de munte supuse regimului de gospodărire silvică, în judeţul Bihor, totalizează o lungime de aproape 800 kilometri! Se intenţionează ca toate aceste ape să fie populate cu păstrăv indigen şi curcubeu. Pentru aceasta, riurile sînt supuse unor lucrări de amenajare, transversale, executate de-a lungul văii apelor. În raza Ocolului silvic Beiuş, unde ne aflăm acum, se execută astfel de lucrări, de-a lungul riurilor Huta, Izbuca, Valea Finişului, Tărcăiţa, Budureasa, Valea Sোধodului şi Valea Lazurilor.

— Pe Valea Tărcăiţei există o păstrărie la Filialei Asociaţiei vinătorilor şi pescarilor sportivi, de unde am scos anul acesta 120.000 de păstrăvi şi le-am dat drumul în riuri, ne spune inginerul Moise Dulca, şeful ocolului; vom deversa puicel de păstrăv şi în alte riuri, în funcţie de capacitatea biogenică a fiecăruia.

Păstrăria de la Huta, aflăm la sediul Inspectoratului silvic din Oradea, va fi profilată pe reproducerea, în principal, a păstrăvului indigen care va popula toate apele de munte ale judeţului Bihor; peste jumătate de milion de puicel vor fi lăsaţi liberi în cele trei Crişuri şi în afluenţii lor. De aceea se modernizează acum şi această păstrărie: se construiesc bazine din beton, conform noilor recomandări şi tehnologii de creştere a păstrăvului. Ingerul Moise Dulca, împreună cu Gavril

Vandici, tehnician de vinătoare şi pescuit, umbli de mai multă vreme după nişte piese pentru a construi acolo, la Valea Hutei, o microhidrocentrală proprie, aşa cum au văzut ei în „Flacăra”, ne mărturisesc. Vor să construiască o păstrărie cu adevărat modernă, cu maşină de tocat hrana, cu iluminat electric, cu aparat de radio şi televizor, cu frigider.

— Va fi şi rentabilă? întreb eu.
— După calculele noastre, vom obţine o rentabilitate de 20 la sută, vom pescui circa 4 tone de păstrăv pe an, pentru consum, şi 300.000 bucăţi puicel de pînă la 3 luni, ne spune Moise Dulca.

Sui din nou cu inginerul Alexandru Teoran, spre Cascada Iadolina. Să-mi arate, zice Teoran, împărăţia păstrăvului indigen, liber. Pentru că, spuneam, păstrăvul este mare consumator de oxigen, se adună chiar în inima cascadei, acolo unde cade apa şi face bulboane, unde e mai încărcată de oxigen, şi aşteaptă parca să fie dezmiardat de cascade. În perioadele de boiste, adică de bătaie, în vremea cînd îşi depune icrele (alevine), toamna, prin septembrie, zice Teoran, păstrăvul zboară.
— Cum o să zboare peştele? întreb eu firesc nedumerit.

— Vine pînă în faţa cascadei, înfruntă, prin salturi acrobatiche, viteza de cădere a apei, sar de pe o stîncă pe alta, aşa cam la doi metri, apoi iar sar şi se tot duc spre izvoare, să-şi depună ouăle. În locuri mai liniştite, zboară de-a binelea, pentru că are o forţă grozavă pentru mărimea lui.

Imi spune asta inginerul Alexandru Teoran, om scîlit şi serios, şi eu nu am cum să nu-l cred. Şi mă gîndesc că în curînd prin apele riurilor, ale pîrîurilor bihorene vor zbura tot mai mulţi păstrăvi, păstrăvi indigeni şi curcubeii, îmbogăţindu-le cu frumuseţe şi, mai ales, cu valoare reală, concretă. Ideea aceasta generoasă, menită să dea cit mai multă valoare şi frumuseţe apelor ţării, ţării în general, se desprinde şi din Documentele programatice de o inestimabilă valoare ştiinţifică şi practică ale celui de-al XI-lea Congres al partidului.

N. GRIGORE MĂRĂŞANU ■

Concret, despre un fel de-a face binele

— Și iată, stimate tovarășe profesor doctor Dorin Hociotă, s-au împlinit exact șase ani de când Centrul medical de fonaudiologie și chirurgie funcțională O.R.L. a început să existe. Se știe că el a fost conceput de dumneavoastră. Cu înțelegerea și sprijinul forurilor de partid și de stat. Iată-l realizat. Acum, după primul cincinal de activitate concretă și benefică a centrului, mi se pare drept să ne întoarcem puțin și la timpul începutului.

— Din '61 până-n '73 m-am bătut pentru acest centru. Vreo 10—12 ani. S-au oșus mulți, au fost sceptici mulți, au sovăit mulți. Omul la care am găsit înțelegere deplină a fost secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. A citit motivarea înființării în țara noastră a unui centru medical de fonaudiologie și chirurgie funcțională O.R.L., și a spus: „Dacă este necesar, să-l faceți!”

— Și l-ați făcut.
— Acum e ușor de spus, l-am făcut; însă pentru tot ce este aici s-a dus câte o bătălie. Ne-am mutat într-o clădire nouă, dar goală. Totul s-a făcut din mers. De la perne și paturi, la instrumentar de înaltă tehniciitate; de la o organizare, la un colectiv de profesioniști de mare calitate și de noi domenii. N-aveam, de pildă, specialiști în microchirurgie, pentru că una-i să operezi direct, alta-i să operezi cu

microscopul. N-aveam audiometriști, n-aveam foniatri.

— Nu știu dacă, pe la început, aveți și destui pacienți; acum însă e cert că nu aveți paturi pe măsura solicitărilor și din țară și de peste hotare. Dumneavoastră și colectivul pe care l-ați format, colectivul alcătuit din oameni de vîrf în specialitate — cum, se știe, este medicul chirurg de o deosebită competență și de o profundă probitate profesională Tiberiu Dimitriu, cum, se știe, sînt medicii inovatori Romeo Călărășu și Traian Ataman, sau Aurel Olteanu, sau Alexandru Pascu și Eugen Teșanu, cum sînt inginerii Eugen Alexandrescu și Ioan Bărbat. lista n-are cum să fie completă — ați dotat centrul și eu prestigiu.

— Ca să ne fie înțeleasă munca, trebuie pornit de la o realitate care poate suji ca termen de comparație: întreg personalul centrului corespunde încadrării, după legi, a oricărui spital clinic, cu 200 de paturi, din țară. Deci, noi, aici, n-avem forțe în plus. Și-acum rezultatele! Din punct de vedere curativ: în urma intervențiilor chirurgicale funcționale otice ale specialiștilor acestui colectiv au fost redată vieții sociale peste 20 000 de surzi, în majoritatea lor adulți, cu formație profesională superioară. Deci, peste 20 000 de oameni, în loc să fie pensionari, lucrează. Populația unui orașel care lucrează datorită activității noastre. Iar în urma tratamentelor complexe ale afecțiunilor otice cu potențial mare de producere a surdității, am reușit să redăm cîmpului muncii peste 100 000 de bolnavi. Merită subliniat că mulți dintre pacienții noștri sînt profesioniști ai vocii cîntate și vorbite. Centrul a acordat și acordă asistență O.R.L. de urgență și spitalizare pentru 4 sectoare și 7 județe vecine Capitalei, iar pentru probleme de strict profil, bolnavilor din toată țara. În 1974, specialiștii centrului au dat 17 292 consultații, pentru ca, în 1978, numărul consultațiilor să se dubleze: 34 687 (dintre care 4 675 urgente). Numai în 1978 s-au efectuat, în centru, 30 439 examene de laborator și 20 000 examene audiometrice.

— Spre deosebire de un spital clinic oarecare cu 200 de paturi, în centrul O.R.L., alături de munca de asistență, se desfășoară și-o intensă muncă de cercetare. Dați-ne amănunte dintr-acelea care interesează nu doar pe specialiști, ci pe toți acei care au sau ar putea avea nevoie de ajutorul noutăților centrului.

— N-are rost să nu ne purtăm firese, ca niște simpli oameni ce sîntem, și să nu spunem că ne dă un sentiment de

mindrie și de împlinire a datoriei către profesie, către oameni și către țară, faptul că, în lumea medicală internațională se știe, de pildă, de „procedeu Călărășu de laringectomie parțială”, sau de „procedeu Hociotă de timpamo-plastie”, sau de „contribuția Hociotă-Ataman la descrierea unui nou posibil sindrom”, deci se știe că poartă nume românești noi metode și sisteme de profilaxie, noi metode de investigație și diagnostic, noi procedee chirurgicale, noi metode și sisteme de recuperare și chiar și noi aparate electroacustice și ustensile medicale; deci se știe că medicina românească aduce un aport original mondial. Semnificativ, în această privință, este faptul că rezultatele obținute în chirurgia funcțională O.R.L. ne-au adus bolnavi din Anglia, Bulgaria, R. F. Germania, Iran, Italia, Spania, țările arabe, U.R.S.S. ș.a. Însă noi — cu priceperea, cu noile noastre metode, cu aparatul pe care am inventat-o și fabricat-o — înțelegem să venim, în primul rînd, în ajutorul concetățenilor noștri.

— Cred că-i locul să vă întreb ce-i acela „audiopragteter”-ul.

— Una din invențiile centrului. Un aparat care depistează, cu promptitudine și rapiditate, orice modificare în auzul unui individ. Un material de protecție a muncii. Muncitorii cînd își montează fișa, la poarta întreprinderii, beneficiază și de controlul audiopragteter-ului. Aparatul poartă face, zilnic, munca pe care ar face-o două cadre medicale într-o lună, față de un colectiv de 2 000 de oameni. Aparatul este astfel conceput încît ține seama de sensibilitatea particulară a fiecărui individ. Datorită lui, pe de o parte, individul poate fi scos imediat din noxă, iar, pe de altă parte, se pot începe acțiunile de scoatere a zgomotului din mediul nociv. Avem realizate 25 de astfel de aparate și am întreprins acțiuni de depistare a traumei sonore în 5 mari întreprinderi: Uzinele „Vulcan”, țesătoriile „Dacia” și „Aversa”, Combinatul siderurgic Hunedoara și „Electromagnetica”. Iar cu un alt aparat, cu „audiotester”-ul, am întreprins și întreprindem acțiuni de depistare a surdității la copii de 0—3 ani, în trei maternități. Deocamdată, adică începînd de anul trecut, am produs 1 000 de audiotestere mici și 100 de audiotestere mari. E începutul.

— Centrul și-a dobîndit titlul de prima unitate productivă de aparatură electronică acustică. Pe foarte mulți oameni îi interesează — dureros de concret — microproducția de proteze auditive a centrului. Ce vești bune le putem da?

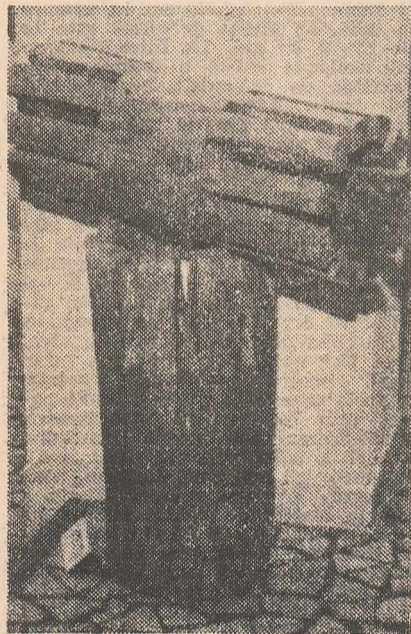
— Sînt boli ce nuse pot rezolva pe cale de tratament. Atunci se apelează la proteze auditive. O adevărată proteză se face după auzul omului, al individului. Dacă nu i se potrivește, trebuie modificată. De aceea, am socotit că nouă ne revine datoria să concepem și să producem astfel de aparate. Pînă acum se importau în cantități insuficiente și fără piese de schimb. În curînd se vor găsi pe piață protezele

produse de noi. Începînd din anul viitor vom produce 6 000 de proteze anuale. Vom asigura și întreținerea acestor proteze, „service”-ul, inclusiv piesele de schimb. Producția aparținînd unui centru medical, avem ambiția să le facem mereu mai bune, competitive internațional, optim adaptate cerințelor individului. La anul, vom deschide o secție cu 150 de paturi pentru copii handicapați auditiv-verbal. Clădirea o și avem. Vom reedifica copiii care n-au deloc auz, îi vom învăța să vorbească; precum și pe cei care au resturi de auz. La aceștia, reeducarea, ajutată și de aparatură modernă, va fi rapidă.

— De ce vă asumați, mereu, obligații în plus? Vreau să-mi spunceți logica dumneavoastră! Pe puncte! Vreau un silogism!

— Bine, poftim un silogism! De actul chirurgical, pentru dobîndirea unui auz social, nu pot beneficia decît maximum 30 la sută dintre bolnavi. E greu să le spui celorlalți, care alcătuiesc 70 la sută, că n-ai ce le face. Am căutat să găsim soluții. Putem reduce fantastic numărul surzilor dacă, pornind de la cercetarea preventiv-genetică, continuăm cu promptă depistare și înlăturare a factorilor care produc surditatea, cu munca de recuperare, cu tratarea pe cale medicală, cu protezele tehnice bine adaptate. Iar chirurgia să rămînă la urmă. Credeți-mă, chirurgical din mine ar vrea să ajungă șomer.

NELU IONESCU ■

Sculptură de GEORGE APOSTU

Vorbînd despre public, puțini dintre noi avem în vedere o accepțiune determinată a cuvîntului. În general ne referim la ceva foarte abstract, fără chip și fără un scop al activității. Cu toate acestea, lucrul cu publicul este un aspect fundamental în orice instituție umană. Una este însă publicul pe un stadion și altceva într-o primărie sau într-o fabrică, la un ziar sau într-un institut de cercetări... Trebuie depășită, o dată pentru todeauna, superstitia care transformă orice grup uman într-o autoritate de la sine, o realitate ce trebuie oricum respectată, chiar dacă acționează revendicativ și orbeste. Acesta este un anumit public, într-o accepțiune foarte peiorativă, iar vagul său prestigiu vine dintr-o perioadă cînd se tindea către supraomnerea multimei cu poporul însuși, a democrației cu voința oarbă și imprecisă a unor grupuri indeterminate.

De pildă, la un institut de cercetări metalurgice, beneficiarii înseamnă publicul, în calitate administrativă. Organizatorul se va preocupa de crearea unor posibilități cît mai reale de contact, între cercetători și unitățile de producție, adică de lucru cu publicul. Dacă însă ar favoriza intrarea în instituție și manifestarea liberă a unor cetățeni, care au ceva de revendicat cu titlu personal față de unul sau altul dintre factorii implicați în cucerirea bunului științific, planificatorul activităților s-ar sinucide pur și simplu din punct de vedere administrativ. El ar împiedica însăși funcționarea mecanismului social pe care este pus să-l servească. În ecuația dintre o instituție și publicul său, rolul cel mai de seamă îl joacă precizia cu care sînt definite atribuțiile unuia din părți și modul de acțiune al celeilalte. Intervine din păcate un element de psihologie colectivă, a cărui pondere este neglijată în activitățile de conducere socială.

Un colaborator al marii publicații *Reader's Digest*, aflat în misiune, undeva în Vestul mijlociu al Statelor Unite,

povestea că a primit o serioasă mustrare din partea lui Dewitt Wallace, patronul și editorul publicației. Trebuind să-i trimită un raport urgent la sfîrșitul săptămînii și întîrziînd cu expedierea, l-a taxat într-un fel care s-ar numi la noi „expres” sau așa ceva, în orice caz o formă de expediere scumpă și rapidă. Reproșul a constatat mai ales în faptul că toți cei care au manipulat plicul respectiv ar fi putut să-și închipuie că instituția lor aruncă banii pe fereastră și că nu mai poate de prosperă. Și

sine, ei interese mult mai ample, trebuie să aibă în vedere psihologia publicului.

Fiindcă oamenii aceștia sînt însăși justificarea muncii noastre, însuși sursa activității de zi cu zi a statului. O spun încă o dată, mă refer la oamenii cu treabă, la cei care nu cer aproape nimic pentru ei înșiși, bătîndu-se în schimb de multe ori cu morile de vînt pentru propășirea și înaintarea binelui public. În ecuația instituțională, omul „din fața ghișeului” — indiferent ce formă ar lua aceste „furci” sociale — este

cut uneori, va crea condițiile unei solidități a structurilor noastre și o încredere mai mare în funcționarea cotidiană a pirghilor sociale. Lucrurile trebuie nuanțate chiar mai mult, în cazul unei societăți socialiste, cum este cea românească. Există tendința leneșă de a pune totul în seama politicii generale a partidului. Trebuie să discutăm deschis, în spirit comunist, această problemă. Dacă într-o țară capitalistă nu merge bine o linie de autobuze, vinovată este numai compania respectivă, dar statul în întregul său nici nu este măcar menționat. Responsabilitatea totală a partidului comunist față de dezvoltarea economică și socială a țării este un fapt ce ține de imanența politică a acestui moment istoric. Alceva ar fi însă, dacă cineva ar comite marea greșală de a crede că orice nu merge bine, într-un loc sau altul, se datorează partidului. Ceea ce este, desigur, eronat și ar putea sugera o anumită vulnerabilitate în fața propagandei politice din altă parte, mai ales la spiritele slabe de inger. Greșit ar fi însă dacă nu am lua deloc în considerare o asemenea atitudine. Important este, de pildă, că avem o hotărîre privind modul de rezolvare a sesizărilor din partea oamenilor muncii. Adînc vinovați sînt aceia care, prin felul cum își fac datoria, îi fac pe oameni să creadă că ea nu se aplică în viață și că a devenit o bucată de hirtie. În cele mai înalte foruri politice și sociale se insistă mereu asupra atenției care trebuie acordată oamenilor, subliniindu-se faptul că binele poporului este scopul revoluției noastre. Cîru nu aude acest apel trebuie să renunțe la funcțiile reprezentative, oricît de dureros ar fi.

Să nu uităm deci să avem întotdeauna în vedere pe omul acesta responsabil și răbdurii al țării românești, că funcțiunile și sistemele sociale se referă în primul rînd la soarta lui de acum și din viitor.

AUREL DRAGOȘ MUNTEANU ■

Cronica instituțiilor

că n-ar mai avea deci nevoie de sprijin din partea publicului. Că instituțiile sale nu se administrează în spiritul respectului față de banul public ș.a.m.d. Este foarte importantă această grijă continuă față de modul cum se constituie starea de spirit a oamenilor, ea determină în cele din urmă încrederea lor în instituții și modul în care cooperează la realizarea sarcinilor lor. Dacă nu ai sentimentul că ești ascultat, acolo unde trebuie, că nici o cauză justă nu este țărăgănată de către cel în măsură să dispună rezolvarea ei, întregul edificiu social îți pare haotic și fără sens. Dacă omul investit cu autoritate nu vedește grijă permanentă pentru ce gîndește cel de lângă el, chiar cel care este lipsit de „putere” administrativă și de control direct, atunci se alienează un factor determinant în funcționarea perfectă a mecanismului social. Cînd un multimilionar se preocupă de faptul că poștașul vede prea multe timbre pe corespondența sa, cu atît mai mult un om investit cu autoritate publică, prin mandat reprezentativ, care nu se exprimă decît pe

Publicul

„zarea pămîntului”, fără el nu există nici autoritate, nici eficiență, nici randament economic, nici planificare, nimic, de tot nimic. Foarte adeseori ne gîndim la forme pure, scîpînd din vedere tocmai elementul esențial, pe cei cărora se adresează toată activitatea noastră. Faptul că ei reprezintă adeseori grupuri amorfe și că își însușesc uneori o conduită întîmplătoare este tocmai consecința lipsei de rigoare în tratarea publicului. Dacă mai mulți însi vociferază și injură într-un autobuz, împiedicîndu-l pe șofer să conducă, are desigur o semnificație socială, pentru că oamenii aceștia bănuiesc că nici o sesizare a instituției, respectiv I.T.B.-ul, nu are prea multe șanse de reușită. Se naște o neîncredere ce conduce apoi la vîrsarea nădufului asupra celui dinți venit. Dacă un autobuz trece pe lângă tine și aruncă gaze de esapament care te amenință și aproape te îmbolnăvesc, ești tentat să-ți spui că legea contra poluării este inutilă, fiindcă tot nu o aplică nimeni. Puțină rigoare în păstrarea cadrului social, chiar dacă ne este neplă-

Cum „se conservă” o pagubă în loc să fie conservați combustibilii

Peste tot, în lume și la noi, se iau măsuri energetice pentru economisirea resurselor energetice. Economia, cât de mică, indiferent de unde vine, nu înseamnă în primul rând consum. Problema reducerii consumurilor de combustibili este vitală, pentru mai buna gospodărire a resurselor de care dispune economia națională.

În ancheta de față, paradoxal, ne vom ocupa de instalații care deocamdată nu consumă energie, deci, dintr-un anumit punct de vedere, nu deranjează pe nimeni. Dar tocmai aici este neajunsul, că dacă aceste utilaje ar fi puse în funcțiune, n-ar mai consuma anormal de mult, altele, puse să facă aceeași treabă.

Așadar, micșorarea continuă a consumului de combustibil și energie nu trebuie privită numai ca o îndatorire dictată de reducerea costurilor de producție ci ca o problemă majoră, ce depășește interesele locale, izvorite din necesitatea imperioasă a gospodăririi cât mai raționale a acestor resurse de mare importanță pentru economia națională. Dar iată, mai întâi, datele problemei:

Instalațiile care se văd în fotografia alăturată valorează peste 14 milioane de lei. Ele au ca scop extinderea fabricilor de mixturi asfaltice „Progresul” de pe str. Bercenariilor nr. 2. Prin 1972, specialiștii Consiliului popular al municipiului București au întocmit un studiu privind necesitatea extinderii fabricii de mixturi asfaltice, în baza cărui s-au întocmit actele necesare pentru aprobarea deschiderii finanțării noii instalații. S-a apelat apoi la specialiștii Institutului de inginerie tehnologică și proiectării pentru industria chimică. Proiectul a fost executat la „Nicolina” Iași și a început montarea instalațiilor, care sînt gata de doi ani, dar nici acum nu merg. La vremea respectivă, cînd se construia această instalație, oamenii își ziceau: acum să vedeți ce productivitate! Cînd însă instalația era montată, nici n-au apucat să zică hop că bucuria s-a schimbat în nechez. Asfaltul, „piine” de fiecare zi a celor ce se ocupă de străzile Capitalei, ar fi fost produs mai repede și mai ieftin, cu consum mai mic de energie. Deci era firesc să se acorde toată atenția funcționării acestor instalații, dar ele se află într-un lung repaus. După cum veți vedea, este vorba de un grăitor exemplu de risipă de bani. Deși ni s-au invocat tot felul de cauze obiective, cînd este vorba de risipă, nu există astfel de cauze. O instalație inutilizabilă este o sursă de ineficiență, este un loc unde nu s-a manifestat nici o grijă față de cheltuirea fondurilor de investiții.

Unică, dar nu funcționează

Unul dintre proiectanții instalației ne furnizează câteva amănunte și date tehnice.

— Rămîn surprins că instalația nu merge. De atunci am proiectat multe alte instalații care funcționează deplin. De obicei, primesc cite un telefon în care mi se spune: „Să știți că am pornit instalația”.

— Este o instalație rentabilă?

— Foarte rentabilă, o premieră pe țară. Această adevărată fabrică de mixturi asfaltice grupează cinci instalații. Arzătorul centralic termic de ulei cald este deosebit de economic. Are un RANDEMENT TERMIC DE 90 LA SUTĂ, pe cînd la celelalte, unde se produce un transfer termic mare, randamentul este de numai 40-50 la sută.

— Mai pe înțeles...

— Pînă acum, instalațiile de mixturi asfaltice „Nicolina” aveau ca anexă un tanc de bitum care se încălzea cu un arzător independent pe acest tanc. Randamentul era mic, bitumul se cocea pe feavă. Prin noua instalație, în locul arzătorului și tubului de flacără a apărut serpentina cu ulei fierbinte, cu posibilitatea reglării temperaturii. Distribuția căldurii se face centralizat. Transportul bitumului prin conducte se face tot cu ulei fierbinte. Trebuie să vă mai spun și că este o instalație complet automatizată, prin care se realizează o importanță economică de carburanți.

Așadar, o instalație modernă, cu o eficiență deloc glorioasă!

A aparținut inițial întreprinderii de construcții edilitare și drumuri (I.C.E.D.). Apoi a trecut la Direcția domeniului public (D.D.P.). Pentru că instalația nu era gata, a rămas s-o execute în continuare tot I.C.E.D., care era beneficiar de investiție, de dotație, dar și constructor. Discuțăm cu inginerul cu probleme energetice de la D.D.P.

— Dumneavoastră cînd ați preluat instalația?

— În luna mai 1978. Încă înainte de a o prelua, noi ne-am spus punctul de vedere; n-o să poată funcționa cu arzătorul de gaze, neavînd acord unic pentru combustibil. Dar lucrările apropiindu-se de sfîrșit, am fost nevoiți s-o preluăm.

— Ați preluat-o cu probe tehnologice?

— Vă rog să rețineți, am preluat subansamblele, fără a avea posibilitatea s-o încercăm.

— O asemenea instalație este utilă Bucureștiului?

— Ar însemna un spor de 40 de tone de asfalt pe oră. În plus, stația este prevăzută cu trei rezervoare de 1200 mc. ceea ce asigură un stoc tampon de bitum pe care-l putem folosi tot anul. Pe timpul iernii, cînd nu se toarnă covoare asfaltice, există un disponibil la rafinării, acesta poate fi stocat pentru activitatea viitoare. Este important să-l ai în stoc, vara mai ales.

— Și totuși, citi i-ar mai trebui acestei instalații ca să funcționeze?

— O oră. Într-o oră se poate face acordul la casa de reglare a gazelor.

„Plăpumile” de hirtie

Cînd instalația a fost predată D.D.P., cei de la I.C.E.D. s-au spălat pe mini și-au trimis adresa cu nr. 9940, în care în loc de soluții pentru urnierea instalației din loc, au făcut referenți la... hirtii: „Pentru obținerea cotelor de carburanți există adresa M.M.G.P. nr. 2959/1974 și avizul C.S.P. 90049/1974 pe care vi le-am înaintat cu adresa noastră nr. 30188/1977, înregistrată de dv. sub nr. 128468/1977”. Semnează director tehnic, ing. Artur Manolescu. Apoi există o adresă (2959/11.X.1974) a Ministerului Minelor, Petrolului și Geologiei trimisă Comitetului de Stat al Planificării, în care se face cunoscut că s-a solicitat de către C.P.M.B. (forul tutelar al I.C.E.D.) acordul pentru carburanți. Printr-o altă adresă (90049/4.XII.1974), C.S.P. comunică C.P.M.B., M.M.P.G. și M.A.T.M.G.F.F. că și-dă avizul „pentru

folosirea de combustibil lichid ușor la stațiile de mixturi asfaltice și pentru gaze naturale în regim mixt (gaze + combustibil lichid) la încălzitorul de ulei”. Cei de la I.C.E.D. n-au cunoscut probabil faptul că, la vremea respectivă, trebuia să se obțină acordul, natura și cota combustibilului. Este ușor acum să pui în plic un vraf de adrese (care și-au încetat valabilitatea prin trecerea timpului) și să lași pe alții să se zbată cu aceste probleme. Numai că, deși în 1974 aprobări pentru natura combustibilului au existat, nu s-a mai dus nimeni la M.M.P.G. cu „acordul de combustibil” emis de C.S.P. ca să se perfecteze formele finale.

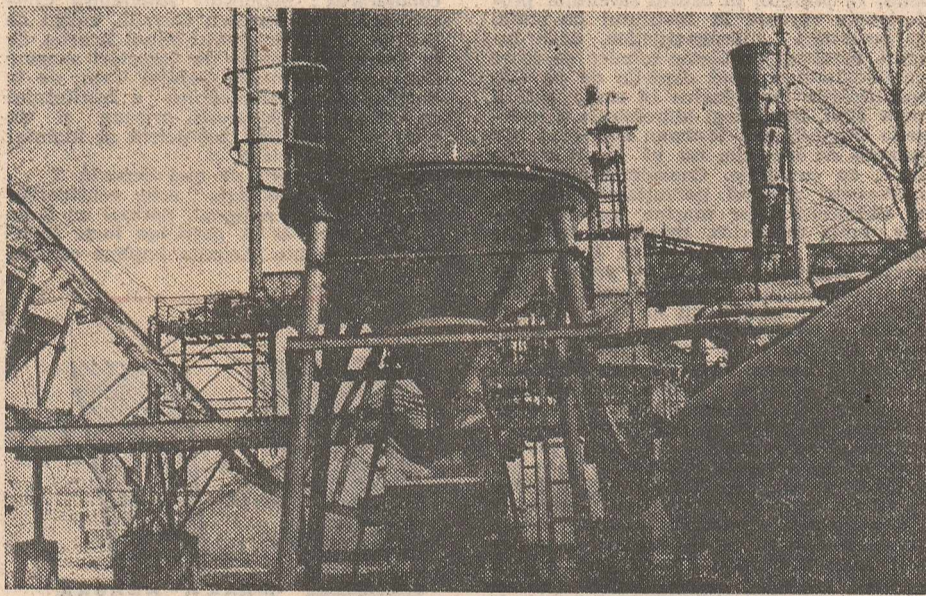
Abia în 1977, cînd s-a pus problema predării instalației la D.D.P., cei în drept și-au reamintit de aceste adrese. Urmează noi adrese, noi documentații, prin care se cere o nouă cotă de combustibil. Într-un tirziu, după numeroase demersuri, a sosit și răspunsul: nu se aprobă.

Dealtfel, și începerea construcției s-a făcut fără a exista acordul de combustibil, altfel spus s-a construit de la acoperiș în jos. Cînd s-a pus problema arzătorului de gaze, s-a trimis o adresă la Ministerul Comerțului Exterior: „C.C.M.B. are în planul de investiții, cu termen 1977, extinderea fabricii de mixturi asfaltice „Progresul”, la care combustibilul este CH₄ (gaze naturale — n.n.) pentru care este nevoie de un arzător import vest”. M.C.E. răspunde cu adresa 1050 (6 septembrie 1977) că se aprobă importul în valoare de 40 000 lei valută. Iată deci că importul arzătorului s-a făcut pentru gaze naturale și nicidecum pentru combustibil mixt, așa cum suna aprobarea dată pentru această instalație, deși se putea importa și un arzător cu funcționare mixtă.

— Ați încercat să modificați instalația?

— Îi întrebăm pe specialiștii de la D.D.P.

— Am studiat toate posibilitățile de modificare pentru alt combustibil. Pentru funcționarea electrică, de pildă, ar mai însemna o investiție de zece milioane. Investiții considerabile sînt necesare și în cazul combustibilului lichid. Instalația de mare randament este concepută cu cazan

Cuget, deci exist

Educația în școală

(Urmare din pag. 1)

ficiența, incapacitatea cunoașterii adecvate a personalității elevilor care, mai ales în clasele liceale, au un puternic sentiment al propriei personalități, și orice ultragiu adus acestui sentiment, fie și cu cele mai bune intenții, poate dauna enorm. Se produce aici, adesea, o incompatibilitate între înclinația uniformizantă a unor profesori care și doresc clase alcătuite din elevi produși în serie și nu din individualități, și rezistența, înțeleasă adesea ca apărare a demnității personale, a elevilor. Cum se rezolvă acest litigiu știm prea bine: profesorul, cu autoritate de magister, cu amenințarea, fatidică, a scăderii notei, luîndu-și drept aliat ierarhia administrativă, uneori pe părinții elevilor, pune la punct cea mai timidă înclinație de afișare a personalității elevului (nu discutăm, se înțelege, despre abaterile de la disciplina școlară reglementată, impertinența, actele antisociale sau huliganice care se impun a fi sancționate sever ci despre manifestări firești, benigne, pe care un pedagog adevărat nu se gîndește niciodată să le reprime ci, pe cit poate, le folosește ca puncte de pornire în educarea elevilor). Urmarea curentă: de teamă, și nu din convingere, elevul pare a se fi „dat pe brazdă” iar profesorul e încîntat că și-a făcut datoria. Eroarea însă de-abia începe, căci apar ipocrizia, duplicitatea și, în loc să formăm caractere puternice, deschidem drumul unor infirmități morale regretabile, adesea monstruoase, cu manifestări imprevizibile mai tirziu. Ceea ce nu deranjează însă pe dascălii grav

care, crezînd că și-au făcut datoria la clasă, pot dormi liniștiți. Principalul este să nu se producă nici o „fisură”, sfînta uniformitate devine idealul și salvarea celor însărcinați cu disciplina. Bănuiesc că cel mai fericit vis al unui atare pedagog ar fi acela de a avea elevi nu numai la fel de „cuminți”, dar chiar la fel de dotați intelectual, și, dacă se poate, să aibă chiar aceeași înălțime și aceeași culoare a ochilor, pentru ca providențiala lor muncă să dea roadele așteptate de direcția școlii. Îmi inchipui ca și diversitatea, abaterea de la mediocritate le creează veritabile coșmare. Se trezesc însă fericii, cu soluția severității nediferențiate.

Severitatea e, desigur, necesară, dar ea nu trebuie să devină o perversiune pedagogică. Aplicînd-o unde nu trebuie, nu mai știm s-o aplicăm unde trebuie. Cruzimea naște cruzime. Sufletul imaculat al copiilor nu trebuie vulnerat. Copiii cărora nu li se arată dragoste și comprehensiune, mai ales dacă le merită, ajung să nu mai iubească nimic; de acum începe calea blazării, a mizantropiei, a comportărilor malefice. Căci sufletul tînr nu este un vas pe care avem să-l umplem cu ce știm noi, ci o vatră pe care trebuie s-o încălzim. Iar „argumentum baculum” nu poate fi o soluție pedagogică. Și apoi, cum știm, cine pedepsește, fie numai cu o vorbă brutală, un nevinovat poate naște un infractor. Pedepsele patristice, ca la fostele școli de maici, trebuie considerate anacronice. Fiecare tînr este nu numai o individualitate, ci un univers de gînduri, de idei, de sentimente. Îl cunoaștem deajuns, ca educatori pentru care o asemenea cunoaștere este o obligație profesională?

Dar între instrucție și educație există, în afara particularităților, o legătură organică, inseparabilă determinantă. Căci sufletul nu poate fi educat în afara efortului de a învăța, după cum ogorul nu rodește decît prin

cu serpentină verticală. Ar însemna să cerem alți bani, pentru aceeași instalație.

— Dar un astfel de arzător pentru combustibil lichid se găsește ușor?

— Să știți că am încercat să vindem acest arzător dar nimeni nu vrea să-l ia. Și arzătorul vertical pentru combustibil lichid trebuie importat. Dar să obținem mai întîi acordul de combustibil. Deci trebuie s-o luăm de la capăt.

Utilajele ruginesc

dar se conservă... paguba

A o lua de la capăt, cu adrese și aprobări, înseamnă altă bună perioadă, dacă toți factorii răspunzători de această investiție nu se vor deplasa la fața locului să găsească o soluție. Dar astfel încît la voluminosul dosar „Instalația Nicolina” să nu se mai adauge prea multe file.

Știm cu toții cum se lucrează asfaltul în București: uneori cu roaba și lopata, cu un mare consum de carburanți. O instalație automatizată și economică stă însă degeaba. De ce să obții mixturi asfaltice ieftine, cu consumuri reduse, cînd se poate scump?

Mai trebuie menționat că ultimii posesori ai instalației, la preluarea ei, au atras atenția constructorului (diriginte de șantier ing. Radu Safta) de unele deficiențe tehnice: inexistența unei căi de acces la vanele suspendate ale tancurilor de bitum; la estacada de transport agregate, rolete inferioare ale benzii sînt sudate în locașul lor, cînd ar trebui să fie simplu rezumate la furcile de susținere; parapetul de protecție pe firul sting al estacadei nu există etc.

Am continuat investigația și la I.C.E.D. Inginerul Șerban Sabo ne-a spus că orice problemă are o rezolvare. Sigur că are, cu condiția să fie rezolvată la timp. Dar se pare că și la I.C.E.D. această instalație a fost considerată un copil vitreg. Conducerea I.C.E.D. a scăpat acum de instalație, dar, după părerea noastră, vîna îi aparține pentru că n-a elucidat toate aspectele funcționării ei încă din faza de proiect.

Logic ar fi fost ca o unitate economică, care a solicitat o instalație, s-o pună în funcțiune într-un termen cit mai scurt, mai ales că este vorba de un utilaj de mare randament. Realitatea însă atestă că, în timp ce există în București utilaje cu randamente termice reduse, de 40-50 la sută, aceasta, de înalt randament termic, stă nefolosită. Este inadmisibil ca un injector de tipul celui achiziționat pentru această instalație să ruginească și să fie parăsit de atîta timp. Cînd asemenea utilaje stau, nici măcar conservate, în schimb se conservă paguba. Ce poate motiva o investiție dacă nu eficiența sa economică? Dar dincolo de faptul că o asemenea fabrică nu produce, se pune problema că suratele ei consumă din belșug combustibil, sortit în felul acesta irosirii. Este necesară deci o atitudine menită să alerteze pe toți cei răspunzători de soarta acestei instalații care stă în detrimentul economisirii combustibililor.

PETRE MIHAI BĂCANU ■

muncă. De aceea un elev care-și face din obligația învățării preocuparea principală răspunde în cel mai înalt grad exigențelor educative. Lenevia, mediocritatea indolentă nu sînt niciodată o probă de educație eficientă, oricît de „disciplinați” în alte privințe pot fi elevii în le cad victimă. Din această categorie se recrutează parazii și retardarii de mine. Nu există disciplină mai convingătoare decît asumarea obligației și răspunderii de a munci. Și nu există indisciplina mai păgubitoare decît lenea. Iar profesorii ignorează de multe ori acest lucru, neglijînd pe cei foarte buni la învățătură. Cînd nu-l nedreptățesc de-a dreptul din cauza necunoașterii elevilor ori din cauza unui orgoliu grotesc. Ca în următoarea recentă și autentică împrejurare: un elev cu febră intră, totuși, în clasă pentru a da lucrare scrisă la istorie. Putea aduce certificat medical, putea amîna teza. Nu-l obliga nimeni, în afara propriei conștiinței. Ora următoare n-a mai rezistat, a plecat acasă. Dar titulara disciplinei ce urma, constatînd absența elevului la ora ei se consideră profund jignită, amenință că-l va reclama la direcție, că va propune anularea tezei de istorie (ceea ce a și făcut). Copiii încearcă s-o calmeze, prezentîndu-i starea colegului lor. Dar nu se lasă convinsă: „Vă să zică la istorie a putut veni și la mine nu?” N-a binevoit măcar să observe că elevul respectiv n-avusese pînă atunci nici o absență, la nici o materie și că avea note maxime la toate materiile. Iată prin urmare cum un gest care se cuvenea prețuit este penalizat cu brutalitate. Nu vom da, aici, numele orgolioasei colege, ne întrebăm numai ce urme a lăsat gestul său în sufletul elevului, al întregii clase. Nu ne putem juca cu sufletele tinere ce ni s-au încredințat. Măcar din motivul invocat de un mare dascăl: „pentru a nu-mi fi rușine să privesc în ochii elevilor mei după ce au devenit oameni mari”.

Un obiectiv prioritar: independența energetică a țării

Prima hidrocentrală marină românească

Prima hidrocentrală marină românească folosind energia valurilor s-a născut! Actul de naștere îl constituie brevetul de invenție 66 305, „Procedeu de valorificare a energiei valurilor mărilor”, autori: Constantin Iulian, Virgilius Copaci, Dan Magdaș.

Prima hidrocentrală marină românească a fost minuțios testată în laborator, cu aparatură electronică modernă, de către un grup de specialiști competenți și entuzaști.

Prima hidrocentrală marină românească așteaptă acum confruntarea cu natura. Sperăm că nu va aștepta prea mult, cu atât mai mult că în mai multe țări de pe glob — de pildă Japonia, Marea Britanie, Republica Federală Germania, Franța, Australia, India, Statele Unite, Norvegia, Spania, Canada și altele — se trece acum la faza realizărilor practice. De ce nu și la noi? Valurile avem, cerințe tot mai mari de energie avem de asemenea, iar de-a lungul celor 200 km de litoral românesc, „valurile, vânturile” cîntate de Eminescu pot sluji azi nu numai ca izvor de inspirație poetică, ele ar putea furniza, conform calculului detinatorilor sus-mentonațiului brevet, circa două miliarde kWh/an, adică echivalentul aproximativ a patru hidrocentrale Bicaz. Și tot în ideea lor, aceeași hidrocentrală — mai exact, un lanț de hidrocentrale marine —

iată prima hidrocentrală marină românească, în măcheta. Pe cînd în Marea Neagră? De la stînga la dreapta: inginerii Dan Magdaș, Petru Dan Lazăr, Constantin Iulian

ar putea valorifica, în același timp, și energia soarelui și a vîntului. Frizind doar aparent științifico-fantasticul, discuția cu inginerii Constantin Iulian, Petru Dan Lazăr, Dan Magdaș și geologul Ion Lupu ne poartă, dimpotrivă, în actualitatea imediată, nu fără a deschide însă și o fereastră spre viitor, spre mirifice insule artificiale în Marea Neagră, captatoare de energie.

— Mai există brevete similare cu al dumneavoastră? — am întrebat.

— Puțin știu că prima cerere de brevet românesc pentru valorificarea energiei valurilor datează de acum aproape 60 de ani, iar de atunci 40 alte cereri au fost primite de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, fără însă ca să intru-nească condițiile de acceptare. Brevetul 66 305 este deci primul de acest gen la noi. Este unic și pe plan mondial, motiv pentru care a fost admis ca brevet (noutatea absolută constituie o condiție indispensabilă) și fiindcă a fost gândit și realizat exclusiv în funcție de specificul litoralului nostru. În adevăr, majoritatea proiectelor străine au în vedere mări mai agitate, cu valuri mari. Japoniezii și englezii, bunăoară, consideră valurile oceanice, Marea Neagră este relativ calmă, agitată mai mult în luna ianuarie; valurile nu depășesc, de regulă, un metru înălțime. În timpul unor furtuni năprasnice, ca în larna anului 1962, s-au înregistrat și valuri de 9 m, dar nu pe asemenea situații de excepție ne-am fundamentat calculele. Noi am căutat să infirmăm părerea că valurile Mării Negre, din cauza amplitudinii și frecvenței lor, nu ar putea fi utilizate în scopuri energetice.

— Care este ideea de bază a brevetului?

— Un procedeu de captare a energiei valurilor neregulate, preluînd direct, prin intermediul unei mici platforme plutitoare, mișcarea pe verticală a apei. Mișcarea se transmite unui generator, care se transformă în curent electric alternativ cu frecvență neregulată și permite folosirea sa ca sursă de căldură, pe baza cunoscutului efect Joule. Pentru ca ener-

● Pentru ca Marea Neagră să ne ofere miine două miliarde kWh / an, trebuie acționat acum

gia astfel obținută să fie interesantă, semnificativă, preconizăm instalarea unui front de hidrocentrale marine, în largul litoralului românesc, pe o întindere de circa 200 km. Cercetările de laborator au validat principiul din punct de vedere calitativ, urmînd ca aprecierile cantitative să se precizeze într-o etapă viitoare de experimentări în natură, conjugate cu cele din laborator. Calculele amănunțite arată că pentru un randament total de captare și conversie de numai 25 la sută, valoarea potențialului tehnic ar atinge circa două miliarde kWh/an.

— Frontul de hidrocentrale ar fi amplasat aproape de coastă? Iar în caz afirmativ, aceasta nu ar stînjiți oare turismul, navigația?

— Să răspundem pe rînd. Deoarece morfologia fundului Mării Negre și panta submerină foarte mică duc la pierderi importante de energie pentru valurile dintre așa-numita linie neutră și mării și plajă, considerăm că amplasarea construcțiilor de captare a energiei în imediata apropiere a țărmului ar fi nerățională. Un amplasament favorabil ar fi dincolo de linia de îngheț. Acesta precum și alte considerente tehnice conduc la o distanță de țărm variînd între 3 km și 5 km față de coastă.

— Sînteți specialiști de înaltă calificare. În prezent, în cadrul sarcinilor profesionale curente la Institutul de studii și proiectări hidroenergetice, unde lucrați, rezolvați probleme tehnice de mare complexitate privind digurile de pe Olt, modificările morfologice în urma barării unor albi, complexul hidrotehnic și energetic Cerna-Motru-Tismana etc., etc. Ca oameni de meserie, nu vă jucați cu cifrele, cu cuvintele. Considerentele dumneavoastră privind potențialul energetic al hidrocentrelor marine trebuie, așadar, luate în serios, măcar ca bază de discuție, ca punct de pornire. Dar — repetăm întrebarea noastră — proiectul nu ar prejudicia turismul pe litoral? Și apoi, investițiile inițiale nu ar fi prea mari pentru a se justifica economic, chiar dacă, din punct de vedere tehnic, științific, ar prezenta interes?

— Ideea noastră fundamentală constă în aceea că hidrocentralele marine se pretează la folosințe complexe, deci — rugăm să se rețină! — nu avem în vedere numai energia valurilor, care au, evident, un caracter aleatoriu și sînt dependente de anofimp și de amplasament.

● Pe aceste structuri plutitoare se pot amplasa dispozitive de captare a energiei eoliene și solare, știut fiind că, în aceleași condiții meteorologice, viteza vîntului este mai ridicată pe mare decît pe uscat, iar captarea energiei solare nu ridică problemele pe care le pune ea pe uscat: în Marea Neagră nu există teren agricol care să fie scos din circuit prin amplasarea captatoarelor solare! Utilizarea cumulată a energiei valurilor, vînturilor și soarelui se dovedește mai rentabilă decît folosirea separată a fiecăreia. Viitoarele hidrocentrale marine vor putea alimenta cu energie și uzinele preconizate să producă hidrogen (combustibilul viitorului) din apă de mare.

● Structurile plutitoare constituie o barieră în calea valurilor. În acest fel se atenuază croziunea costieră și se favorizează, după cum dovedește literatura de specialitate, depunerea nisipului în zona de plajă prin dirijarea spre larg a curentului litoral, care, mai ales în timp de furtună, „mîncîncă” din plaja submersă.

● Acvatoriul cu apă liniștită ce s-ar crea între frontul de captare și țărm poate fi folosit în scopuri diverse, interesante și din punct de vedere economic: acvacultură, navigație, sporturi nautice, agrement etc. Or, în prezent, se fac mari cheltuieli pentru protejarea coastelor împotriva eroziunii, mai ales în partea sudică a litoralului românesc, cit și pentru formarea și extinderea plajelor din zona turistică Mangalia-Nord. Proiectul nostru ar favoriza — și nicidecum stînjiți — turismul.

● Pe structurile plutitoare se pot amenaja stații de observații meteorologice, hidrologice, oceanografice etc., fie cu oameni, fie cu automate de măsură, foarte utile intrucît ar oferi date continue și nealterate de influența uscatului.

● În viitor, pe baza experienței acumulate, se vor putea construi complexe, adevărate insule artificiale plutitoare, cu scopuri multiple și de mare interes economic, în afara celor energetice, și anume: ancorarea și manevrarea ușoară a navelor de mare capacitate (mineraliere, petroliere), renunțarea sau diminuarea operațiilor costisitoare de menținere a condițiilor de navigație în zona de ancorare și manevrare (dragări, construirea de diguri etc.), utilizarea complexelor plutitoare pentru stocarea mărfurilor transportate de cargouri, petroliere, mi-

neraliere etc. Aceasta, într-un viitor ceva mai îndepărtat.

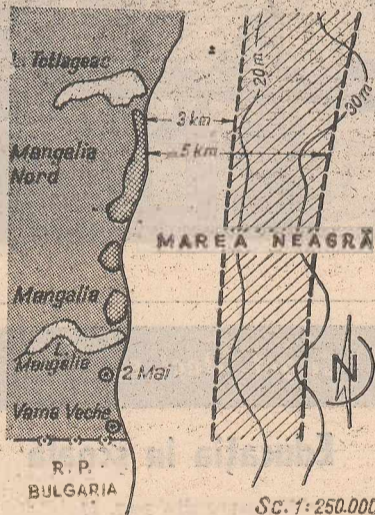
— Pe noi însă ne preocupă intens — continuă interlocutorii noștri — problemele de actualitate. Pentru rezolvarea lor trebuie acționat acum.

— Așadar, un prim și important pas s-a făcut: brevetul. Plus experimentările de laborator. Altfelva s-a mai întreprins?

— După cunoștința noastră (și noi, inventatorii, ar fi trebuit s-o știm), nu s-a făcut nimic. Grupul nostru de lucru în cadrul Institutului de studii și proiectări hidroenergetice are, deocamdată, un statut incert. Toți s-au realizat pe baze voluntare, în afara sarcinilor de serviciu. Nu ne plîngem cîtuși de puțin: Institutul ne-a creat condiții, a manifestat înțelegere față de ideile și de pasiunea noastră, dar, odată cu finalizarea experimentărilor și cu obținerea brevetului, nu se mai poate progresa pe această cale. Bineînțeles, știm că există priorități, nu se poate face totul deodată, dar considerăm că trebuie făcuți pași concreți — chiar și la scară mai modestă, inițial — în această direcție nouă, dar promițătoare. Pentru a dovedi vitalitatea și interesul acestei idei, vom aminti că în ultima vreme ni s-au alăturat și alți specialiști și tehnicieni, cu care am și început colaborarea: inginerii Alexandru Constantin și Dumitru Gavrilă, colegi de institut cu noi, inginerul Mihai Enache, de la Institutul român de cercetări marine Constanța, inginerul Gabriel Tatu, de la Facultatea de hidrotehnică a Institutului de construcții București, precum și un grup de muncitori, tehnicieni și ingineri pasionați din Vaslui.

— Ce propuneți pe mai departe?

— Intrucît problema este, considerăm noi, de interes național, normal ar fi ca la rezolvarea ei să participe toate institutele interesate. Aceasta impune crearea

Zonă favorabilă amplasării stației pilot pentru captarea energiei valurilor.

unor posibilități organizate de contact și colaborare între institute, între specialiști. Recent, a avut loc un simpozion la Constanța pe această temă, sub auspiciile Institutului român de cercetări marine. Simpozionul a fost binevenit, dar a avut mai mult un caracter de informare. Considerăm că a venit momentul unor întîlniri de lucru. Realizarea unei stații-laborator pe mare constituie o primă urgență. Chiar dacă va fi administrată de un singur institut, ar trebui să stea la dispoziția tuturor celor care ar dori să confrunte cu natura soluțiile conturate în laboratorul propriu. Odată obținute primele rezultate pe această stație, se vor putea face calcule economice mai exacte, precum și studii de perfecționare și de dezvoltare.

În ceea ce ne privește, sîntem convinși că Ministerul Energiei Electrice, Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, ICEMENERG, care este și titularul brevetului 66 305, Institutul român de cercetări marine din Constanța, Institutul de cercetări hidroenergetice și alte institute și organe potențial interesate vor manifesta receptivitatea necesară și că inventatorii nu vor avea ocazia să evoce rimele eminesciene: „Ne-nțeles rămîne gîndul / Ce-ți străbate cînturile: / Zboară vîscic, îngînuindu-l / Valurile, vînturile!”

LIONEL NIȚESCU ■

La Madrid și Roma

Covalitinul
cucereste din nou
interesul și admirația
unor largi cercuri
de specialiști

Covalitinul, medicament antiilitiazic de concepție românească, s-a bucurat din nou de un interes deosebit din partea unor prestigioase colective medicale din Madrid și Roma. Astfel, de curînd, la invitația Facultății de medicină din Madrid și a profesorului dr. Ulbon Calvo, specialist de notorietate mondială și șeful școlii spaniole de urologie, dr. chimist Tina Covaliu a ținut o suită de conferințe în fața unui larg colectiv de universitari din capitala Spaniei, urologi, fiziopatologi, biochimisti, internisti. Rezultatele practice, evidente prin foile de observație și bogata cazistică prezentată, precum și noutatea absolută a teoriei ionice a litiazei, considerate de cei prezenți de o importanță științifică excepțională; l-au determinat pe profesorul Calvo să afirme că terapeutică de specialitate se află nu numai în fața unei metode ce revoluționează tratamentul litiazei, ci și în fața unei ce schimbă optica în etiopatogenia litiazelor.

S-a hotărît de asemenea înscrierea medicamentului la Ministerul Sănătății din Spania, aprehîndu-se că documentația prezentată și studiată recomandă în suficientă măsură virtuțile medicamentului, situație care face înutilă repetarea studiului clinic. Creația Covalitinului a primit de asemenea invitația de a lucra, în baza unui contract de cooperare științifică, la un institut de cercetări în domeniul litiazelor, pentru introducerea medicamentului în practica medicală curentă. Cu același prilej a fost semnat și un contract medical.

Cîteva zile mai tîrziu, mesagera școlii naționale de medicină din România a fost invitată Facultății de medicină din Roma, centru medical ce acordă de mai multă vreme interes și atenție expresă tratamentului cu Covalitin. Și aici, în fața unor numeroși specialiști, universitari și cercetători ai Institutului „Data medica”, a prezentat o suită de comunicări privind terapeutică și conceptul științific al produselor Covalitin. S-a convenit, din nou cu acest prilej, că pe baza contractului de colaborare științifică, încheiat între Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie și Ministerul Cercetării Științifice din Italia, dr. Tina Covaliu să revină în Italia la începutul anului viitor pentru continuarea și perfectarea unor cercetări consacrate litiazei renale.

Evenimentele au fost consemnate de mai multe publicații din Roma, săptămînalul „Oggi”, acordîndu-le două pagini (prezentate în facsimilul de mai sus), semnăind descoperirea și terapeutică românească în combaterea calculilor renali.

Solicitată să onoreze o altă invitație externă, dr. Tina Covaliu se va afla peste cîteva zile la Facultatea de medicină clinică din Cairo, unde, sperăm, ciclul său de conferințe și demonstrații practice se vor bucura de același binemeritat succes.

LIVIU TIMBUS ■

Două invenții născute în focul producției

Din nou despre niște manșoane, îngropate administrativ

Absolvent, din 1961, al Politehnicii din București, Adrian Stănculescu e convins că necazurile sale, unele mai mari, altele mai mici, au început din clipa în care, lucrând ca inginer în cadrul Întreprinderii de rețele electrice din Craiova, s-a apucat de-o treabă complicată, numită invenții. Pătimaș în meserie, Adrian Stănculescu a intuit că nu-i va fi ușor, lupta pentru căutarea și gășirea noului n-a fost niciodată o chestiune prea simplă, dar n-a dat înapoi. Până azi, el a izbutit, prin pasiune și seriozitate, să breveteze 11 din cele 19 propuneri înaintate Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci. Dintre acestea, „Procedeu de manșonare de legătură pentru cablurile electrice”, brevet numărul 58037, și „Procedeu de manșonare de derivație pentru cablurile electrice”, 58363, ambele datînd din 1973, au sîrînit o atenție deosebită din partea specialiștilor, atît prin eficiența rezolvărilor cit și, mai ales, prin eficiența lor economică, însemnînd o reducere cu aproximativ 300 de lei a fiecărei operații de manșonare. Cifra aceasta n-ar avea, firește, darul să impresioneze prea tare, dar ea capătă o semnificație aparte fiind conștient de faptul că, la nivelul rețelilor electrice din țară, e nevoie de cîteva zeci de mii de astfel de manșoane, anual. Manșoane pe care, spre a rezuma cele scrise de noi, chiar în această pagină, în urmă cu 25 de luni, Adrian Stănculescu le-a realizat, pentru iniția dată din material plastic, înlocuind cu un material mai ieftin și mai ușor de manevrat tradiționalele carcuse metalice, din fontă, folosite pînă atunci la îmbinarea, în legătură sau în derivație, a cablurilor electrice subterane.

Entuziasmul specialiștilor față de bretelele în discuție, al cărui titular a devenit, în mod firesc, I.R.E. din Craiova, locul de muncă al inventatorului, s-a tradus în concluziile unei comisii care, alcătuită de Centrul industrial a energiei electrice și termice, recomandă la 2 aprilie 1974 generalizarea noului procedeu în toate unitățile subordonate, trăsînd totodată titularului de Brevet cîteva sarcini, între care pe cele „de a ține evidența aplicării la I.R.E. a invenției” și „de a organiza cursuri de instruire cu personalul de la toate I.R.E. ce execută lucrări conform procedurii menționate mai sus”. Se părea, vorba cîntecului, că totul va fi bine și la vară cald, dar nu s-a întîmplat așa. Neastîmpărul tînrului inginer a trezit, căușmă explicații cit de cit plauzibile, invidii, iar gura sa, nu totdeauna deschisă atît cît s-ar fi cuvenit, a început să deranjeze Cert e că, în decembrie 1974, Biroul tehnic al I.R.E. Craiova a hotărît „sistarea execuției acestor manșoane”, încleșcînd astfel

nu numai dispozițiile primite de la C.I.E.E.T., for ierarhic superior, cit și propriile decizii care, anterior, exprimau o deplină aderență la noul procedeu! Refuzul a fost legat de cîteva obiecții, pe care inventatorul le-a găsit, minore și confuze, declarîndu-se gata oricînd să discute pe marginea lor, fără a găsi însă înțelegerea necesară. În schimb, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, sensibilizat probabil de apelurile lui Adrian Stănculescu, apeluri care au deteriorat și mai mult atmosfera de la I.R.E., parcă turnînd gaz peste un foc moenit, O.S.I.M. n-a renunțat la idee, semnănd Centrului industrial a energiei electrice și termice, la 22 septembrie 1975, că extinderea manșoanelor realizate la Craiova „se tergiversează foarte mult, încleșcîndu-se astfel prevederile Legii 62/1974 privind invențiile și inovațiile”.

Tăcerii centralci, O.S.I.M. i-a replicat printr-o altă somație, trimisă de aceasta dată direct titularului de contract, constatînd că „nu s-au luat măsuri pînă în prezent pentru executare și experimentare în vederea aplicării invenției, cu toate avizele favorabile existente la dosar”, adresă purtînd data de 7 mai 1976. Față de aceste intervenții, ministerul de resort a socotit de cuvință să ia poziție, răspunzînd că „tema ce face obiectul invenției (inginerului Stănculescu) este introdusă în planul tehnic de cercetare și aplicare”, ba încă la I.R.E. Craiova, afirmație în totală discordanță cu punctul de vedere exprimat la Biroul tehnic al unității respective!

Această corespondență fiind, în general, știută din articolul nostru mai vechi, să vedem ce-a urmat. S-au montat, în cartierul Craiova Nouă, 3 manșoane pe cabluri monofazate de 20 de kilovolți din material plastic, precum și cîteva manșoane de legătură și derivație pentru joasă tensiune; I.R.E. Craiova a continuat să se dezlăce de procedeele propuse și, în parte, realizate de Adrian Stănculescu, solicitînd inventatorului să întocmească fișe tehnologice; acesta s-a bătut mai departe pentru aplicarea brevetelor, a reclamat și a cerut audiențe, devenind un fel de „oale negre” a unității; în ciuda piedicilor și a capcanelor, avertismentelor și a sancțiunilor primite, și-a văzut de treabă, tipărînd cartea „Procedee de manșonare și manșoane pentru cabluri electrice”, Editura tehnică, 1979, pe marginea căreia profesorul doctor inginer Theodor Mladinescu scria, în urmă cu cîteva luni, că „implementarea acestor soluții noi în practică va contribui la valorificarea superioară a materialelor plastice, înlocuirea metalului și simplificarea execuțiilor,

contribuind din plin la realizarea unor substanțiale economii”, dar pe care directorul tehnic al I.R.E. Craiova o considera, cităm dintr-o adresă trimisă autorului la 7 mai 1979, de popularizare, avînd caracter documentar!

Pe tema neaplicării invențiilor în discuție, O.S.I.M. a încercat din nou, în octombrie 1978, să ia taurul de coarne, subliniînd că „ICEMENERG a elaborat documentații tehnice (fișe tehnologice) în care sînt cuprinse și soluțiile tehnice revendicate în descrierile de invenții de autor: fișele tehnologice au fost difuzate la toate unitățile subordonate C.I.R.E.-M.E.E. În urma analizei efectuate la I.R.E. Craiova a S.T.E.-ului elaborat de I.R.E. Craiova în colaborare cu ICEMENERG, s-a constatat că o parte din obiecțiunile autorului sînt întemeiate. Față de aceasta și avînd în vedere prevederile Legii 62/1974 privind invențiile și inovațiile, vă rugăm să reanalizați STE mai sus-menționat și să ne comunicați măsurile întreprinse pentru promovarea și valorificarea invențiilor inginerului Stănculescu Adrian”. Cu atît mai mare ne este mirarea cu cit, în adresa la care făcăm referință mai devreme, conducerea I.R.E. Craiova îi comunica inventatorului că volumul „Procedee de manșonare” are caracter „documentar și „nu înlocuiește fișele tehnologice”! Care fișe, ne întrebăm și întrebăm, din moment ce acestea au fost elaborate de ICEMENERG?

Am spus-o în 1977 și o repetăm și acum, Adrian Stănculescu nu e un om perfect. Poate că, în strădanile sale de a-și vedea invențiile aplicate, a sărit citeodată peste cal, dar avem convingerea că a făcut-o, dacă a făcut-o, animat de bune intenții, nu din motive materiale, cum i s-a reproșat, ci doar spre a contribui, după puterile sale, la promovarea noului, la realizarea unor economii în care, surprinzător, titularul de brevet nu se simte deloc implicat, ca să nu zicem altfel. Avantajele economice ale manșoanelor de plastic se pot lesne deduce din relatările de mai sus, sînt clare, nu incapse nici o îndoială din acest punct de vedere. Atunci cine are interes să obstaculeze aplicarea unei astfel de invenții, înlocuind sprijinul cu șicană și cu sancțiuni, dictate pentru culpe mai mult sau mai puțin imaginare?! Gîndînd că e mai grav și mai păgubitor să insiști pe un drum greșit decît să recunoști, aflîndu-te într-un punct al lui, că ai apucat-o pe alături, așteptăm o intervenție grabnică din partea tuturor forurilor de decizie din domeniul respectiv, pentru ca și la I.R.E. Craiova, ca peste tot în România socialistă, noul să fie pus în drepturile lui firești, garantate de legi și de dorința fiecăruia dintre noi de mai bine. Așteptăm cu încredere, convinși că atmosfera de muncă asiduă și seriozitate, detectabilă în oricare din unitățile industriale ale Craiovei de azi, își va spune cuvîntul, rezolvînd și problemele de la I.R.E. unde, din păcate, manșoanele inginerului Stănculescu rămîn, de atîta vreme, îngropate nu numai din punct de vedere tehnic, ci și administrativ.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Nu e nici un pericol să îmbrățișezi cuțitele de strung

În holul Teatrului Național, în chiar ziua deschiderii Salonului național de invenții, l-am întîlnit, printre numeroși alți inventatori, și pe inginerul Mircea Enachi. În vecinătatea coplesitoare a unor machete, cum ar fi cea a platformei de foraj marin, ca să dăm doar un singur exemplu, invenția sa, Sculă dublă aschietoare cu unghi de atac reglabil și sistem de fixare, brevet 96 261, cuprînsă toată într-o valică de lemn, aproape că trecea neobservată. Dar, expusă și la Salonul de invenții de la Iași, invenția inginerului Mircea Enachi eucerise deja un important loc II, motiv pentru care l-am și abordat, precizînd din capul locului că invenția sa a fost atribuită Întreprinderii de dispozitive, ștanțe, matrite, scule și elemente hidraulice din Focșani, mai pe scurt I.D.S.M.S.E.H.-Focșani, adică întreprinderea în care inginerul Mircea Enachi a fost repartizat încă de la terminarea facultății, adică întreprinderea în care a fost executat prototipul noilor cuțite de strung pe care le propune inginerul Mircea Enachi, adică întreprinderea care, prin profilul ei, ar putea trece la producția de serie a acestor cuțite, adică, în sfîrșit, întreprinderea în care, pe exact 5 strunguri, invenția respectivă a fost supusă experimentării în condiții maxime de lucru, dovedindu-și nu doar noutatea, ci și eficiența, plus funcționalitatea în exploatare. Să adăugăm acestor prime precizări pierite chiar de inginerul Mircea Enachi, următoarele amănunte tehnice sau, ca să le spunem pe nume, performanțe: pe același corp de sculă se pot monta două capete — virțuri de cuțit — ce sînt fixate cu ajutorul unei bride și al unui șurub. Această posibilitate, de a monta, pe același corp de sculă, cuțite de diferite mărimi și durități, duce la o economie de metal de 75 la sută, iar schimbarea în sine a unui virf de cuțit poate dura cel mult 10 secunde. Ne aflăm, cu alte cuvinte, în fața unei soluții extrem de simple, cu o

ridicată productivitate și o remarcabilă eficiență economică, motive care au contribuit la acordarea aceluia loc II la Salonul de invenții de la Iași, aceleași care au dus, desigur, și la hotărîrea organizatorilor de a include această invenție pe lista soluțiilor tehnice expuse la Salonul național de invenții.

Numai că, potrivit spuselor inginerului Mircea Enachi, titularul și beneficiarul de brevet, întreprinderea focșăncană, nu pare să acorde atenția cuvenită acestei invenții, deși aplicarea ei ar duce la o economie de metal de 75 la sută.

„Fac această afirmație, avînd să ne declarăm în continuare inginerul Mircea Enachi, deși știu că s-ar putea să am ceva necazuri. Muncesc la această invenție de peste un an și jumătate, preocupîndu-mă în mod special de automatizarea procesului tehnologic privind execuția în întreprinderea noastră a acestor scule. E bine, acum, cînd totul e limpede și clar, cînd ar trebui să o aplicăm în producție, în vederea reducerii consumurilor de metal, conducerea întreprinderii mi-a spus că nu poate face acest lucru deoarece nu există comenzi din partea beneficiarilor noștri. Asta înseamnă cu eu, cu valjoara de lemn în mînă, ar trebui să fac un turneu prin țară, la diverși beneficiari, să-i conving că sculele inventate de mine sînt bune și, în consecință, să obțin respectivelor comenzi în baza cărora fabricația sculelor să fie cuprînsă în plan. După ce am cheltuit, sînt să fiu, peste 5000 lei din propriul meu buzunar ca să duc pînă la capăt această invenție despre care mulți spuneau că e bună doar ca idee, lătmă-mă recompensat, dacă mă pot exprima astfel, cu un eventual turneu în postură de comis-voiajor al propriei mele invenții, de parcă aș fi unitate personală.”

Justificată, apreciem noi, amărăciunea inginerului Mircea Enachi, care-și vede invenția amenințată de lipsa de interes a unei întreprinderi care, aplicînd invenția,

ar realiza o economie de 2 milioane lei. În consecință, dar și în concluzie, deși nu ne stă în obișnuință să dăm sfaturi, ne permitem, totuși, să-i îndemnăm pe factorii de răspundere de la I.D.S.M.S.E.H.-Focșani să îmbrățișeze cu mai multă căldură cauza cuțitelor de strung, asigurîndu-i că nu există, procedînd astfel, nici un pericol. Dimpotrivă.

VICTOR NIȚĂ ■

Sculptură de GEORGE APOSTU

Geologii au descoperit

Întră în scenă energeticienii

(Urmare din pag. 1)

află sediul (dacă nu cumva este prea pretențios spus, intrucît e vorba de-o simplă cameră cu un birou, plus cîteva bari și aparate specifice muncii în teren a geologilor) colectivului laboratorului de geotermometrie.

— Sîntei, tovarășe inginer Șerban Veliu, conducătorul laboratorului de geotermometrie și, totodată, conducătorul colectivului care încă de acum 10 ani efectuează numeroase foraje, studii, calcule și cercetări în munții Oașului și ai Gutiiului, colectiv care în această vară și-a stabilit statul major în satul Tăuți-Măgherauș. Cine sînt deci oamenii care, potrivit meseriei lor, bat, din aprilie și pînă în noiembrie, munții în lung și-n lat? Care sînt concluziile ce se pot trage decumdată? Sînt șanse pentru exploatarea economică avantajoasă a energiei conținute în acest uriaș calorifer aflat sub pămîntul Cîmpiei de vest a țării?

— Într-adevăr, încă de-acum 10 ani, în

pas cu cîteva timide, pe-atunci, preocupări pe plan mondial, s-a lansat în cadrul Institutului nostru o temă de cercetare și prospectare privind structura geotermică a fostelor zone vulcanice din țara noastră, precum și a bazinelor vulcanice de sedimentare. Colectivul, alcătuit în principal din membrii laboratorului de geotermometrie, aceștia fiind tehnicienii Doina și Florin Popescu, soț și soție, Dumitru Roventă, operator-prospector, și sondorii Constantin Tudoroiu și Nicolae Marinescu, s-a bucurat de sprijinul și colaborarea directorului adjunct al Institutului, doctor inginer Marius Visarion, precum și de colaborarea cu colegii noștri geologi din județele Harghita și Maramureș, respectiv Păter Elek și Oscar Edelstein.

— Înțelegem că ați efectuat cercetări și în județul Harghita. Unde anume?

— Lîngă stațiunea Tușnad, unde, în 1977, după o forare de aproape doi ani, am avut bucuria să dovedim că poziția noastră, potrivit căreia rocile lanțului vulcanic, a cărui erupție s-a stins acum 7 milioane de ani, au o temperatură nu de 25-30 de grade, cum se credea, ci de peste 100 de grade. Forajele, prospectările și cercetările ulterioare au mai dovedit că temperatura este aceeași pe tot traseul lanțului, cu precădere în Cîmpia de vest. Concluzia nu poate fi decît una: dispunem, în această parte a țării, de un uriaș calorifer subpămîntean care ne așteaptă și ne invită să-l punem la treabă, adică la încălzitul locuințelor, la asigurarea cu căldură a serelor de legume, sau în alte sectoare economice adecvate.

— Se poate exploata, tehnologic vorbind, această resursă?

— Tehnologic vorbind, operația ține de inventivitatea și priceperea energeticienilor. Deși nu sînt specialist, apreciez că, la comandamentul Programului-direktivă privind cercetarea științifică din România, în cel mult 8 ani caloriferul subpămîntean va încălzi o bună parte din orașele din zonă, furnizînd, în același timp, energie termică pentru anumite unități economice.

— Care sînt argumentele dumneavoastră în acest sens?

— Începutul de drum, plin de speranțe și reușite, realizat la Oradea în captarea apelor geotermale, dar și tehnologia avansată existentă într-o țară ca Islanda, a cărei capitală este încălzită în proporție de 99 la sută fără a se consuma măcar un singur chibrit. Am fost în această țară și am văzut, la fața locului, uriașele resurse geotermice de care dispune solul Islandei. Deși mai mici, resursele noastre, calitativ, nu sînt cu nimic mai prejos.

— Cu alte cuvinte, dacă în Islanda se poate, dacă la Oradea se poate, de ce nu s-ar putea și în munții Oașului și ai Gutiiului?

— Întocmai. Intervin în scenă, de-acum încolo, energeticienii. În ceea ce ne privește, vom prospecta și alte zone ale țării, cum ar fi, de exemplu, bazinul din jurul Băilor Herculane, cel din jurul Vilcei sau cel din jurul orașului Tirgu Jiu.

Bucuriile lui Iulian Doța

Să vorbim, zic, să vorbim, zice, abia a ieșit din schimb, este puțin obosit, mărturiseste, cit o să stăm de vorbă tocmai o să se odihnească nițel, iată, și-a așezat mâinile pe genunchi, ca și cum le-ar fi ocrotit și ar fi vrut să le dea un reazim, pentru odihna necesară, miini mari și muncite, îmbătrinite într-ale muncii, cu toate că, spune Iulian Doța, la cei 42 de ani citi are se simte încă tânăr, sănătos, aceasta fiind, cum stă acum și se gîndește, prima lui bucurie, de la care pornesc toate celelalte multumiri ale sufletului. Sute dinspre oraș, în fiecare dimineață, de 26 de ani încoace, pînă la capătul străzii Horia, către locurile numite Viile Noi, unde se află și gura minei, și cale de patru kilometri merge în linie orizontală sub coamele vâlurite ale dealurilor din jurul Devei, apoi coboară 240 de metri în adînc, unde, cum spune, este casa muncii lui, un fel de casă etajată, din zece în zece metri, după nivelurile de felii în care s-a format și de pus zăcămintul de pret, și de acolo, pînă în zilele de sfîrșit ale fiecărei luni, scoate la lumină, împreună cu cei 75 de oameni ai brigăzii pe care o conduce, 27.000 tone de minereu. De zece ani încoace tot 75 de oameni și tot aceiași numără brigada lui Iulian Doța, nimeni n-a venit dar nici n-a plecat nimeni, însă dacă numărul lor n-a crescut și nu s-a micșorat, s-a mărit, an după an, în schimb, cantitatea de minereu cuprifer pe care ei au extras-o, ajutați, bineînțeles, și de utilajele noi cu care au fost înzestrați cum și în bună măsură, de propriile lor idei cu care au știut să-și ușureze și să-și facă mai de folos munca. Prin autoutilare și-au construit cărucioare de perforare, sporind producția cu aproximativ 30 tone pe abataj. Tot ei au imaginat un procedeu de a recupera bună parte din uleiurile utilajelor hidraulice. Sint multe fapte dintr-acestea — „și, suitorile, să nu uit,

tot noi, aici, le-am făcut” — însă a le enumera pe toate nu e atît de important, spune Iulian Doța, pe cit este lucrul, știut de la o vreme de multă lume, că întreprinderea minieră Deva se numără printre unitățile de mare productivitate. În urmă cu trei ani, îmi povestește el, împreună cu brigada sa a fost invitat să lucreze un timp la Moldova Nouă. Două luni au muncit acolo, octombrie și noiembrie, reușind să tripleze producția, iar cînd să plece au fost rugați insistent să mai rămînă. Au rămas, bineînțeles, și au mai dat încă cinci mii de tone, iar la sfîrșit, ca o recompensă, brigăzii i s-a acordat un concediu suplimentar de două săptămîni și un premiu substanțial din fondul ministerului. Poate fi, zice Iulian Doța, bucurie mai mare decît aceea de a te ști stînat și iubit pentru munca ta? Ar fi mai potrivit, îi zic, să răspundă chiar el acestei întrebări. Și Iulian Doța răspunde în ceea ce va fi, de-acum, un monolog pe parcursul căruia mie nu-mi mai rămîne decît să notez: „De fapt, dacă e să vorbesc despre bucuriile mele, aș spune: munca e una. Ea este cea mai importantă. Însă nu poate fi singura. Omul, ca să fie întreg, de multe bucurii are nevoie. Și nu știu dacă ele trebuie măsurate în mări și mici. Toate sînt importante, toate sînt mari. Eu nu uit cîne-am fost, cine sint, de unde am plecat, unde am ajuns. Că veni vorba, am plecat dintr-un sat, Pogănești, din comuna Zam, aflată între Iliș și Arad, pe Valea Mureșului. Mă mina din urmă sărăcia, că era pămînt sărac și puțin la noi și oamenii își scoateau pînea zilnică tot cu mineritul. Bunicu-meu, Gligor, care a lucrat și el tot în subteran, la Almăjel, m-a îndemnat să vin la mină. Am mers, în meseria asta, pe toate treptele ei, numai pe continuitatea în muncă sau vechime, cum i se spune, mi se dau lunar 600 de lei. Însă banii pe care-i primesc, lunar, se ri-

dică la vreo șapte mii. Muncesc din greu dar și banii aceștia sînt mulți, îmi dau seama prea bine. Ce aș mai putea eu cere? Am mai mult decît aș fi visat vreodată să am. Dar nu sint lacom, nu-mi place să string avuție. Îmi place să string, mai degrabă, o avuție care nu se poate pierde și risipi. Cînd, în urmă cu citiva ani, trebuia să plec în Kenya pentru a ajuta la introducerea unor utilaje românești într-o unitate minieră, fata mea cea mică, Mioara, acum de 16 ani, se îmbolnăvise grav. Trebuia operată, existau riscuri. Am zis că nu mai plec. Mi s-a explicat însă că trebuie să merg acolo și să n-am grijă că în urma mea se va face tot ce se va putea face omeneste. Am ascultat de prietenii și am plecat. Acolo, în Kenya, am fost înștiințat din partea ministerului că operația fiicei mele se terminase cu bine și că ea începea să se însănătoșească. Ei bine, iată una dintre bucuriile mele: faptul că lucrez între astfel de oameni, între oameni-prietenii. Să spun și cîteva nume, oricum, îmi dau seama, nu pe toate 75: Ioan Stroe, Stan-țiu Stroe, Vasile Mihăilă, Gheorghe Cășăleanu, Valentin și Ioan Sas, Pătruț și Petric Roman. Le seamănă numele, da, fiindcă unii sint chiar rude. Stăm, foarte mulți, în același cartier, Gojdu, al Devei, și ne știm viețile, nu numai pe cele de la mină dar și pe cele de acasă încît eu, unul, aproape că aș putea spune cîte haine are fiecare. Chiar faptul că ni s-au dat apartamente bune, încăpătoare, confortabile, nu este și el bucuria din care pleacă toate celelalte bucurii ale vieții de familie? Dar ridicînd privirea și mai departe, dincolo de locul unde muncim noi și dincolo de casele noastre, nu se poate să nu simți și să nu te bucare miracolul renașterii acestui oraș, Deva. L-am văzut răsărînd sub ochii mei, de-a lungul anilor, l-am văzut întinzîndu-se, luînd proporții de oraș mare, veritabil. Știu că s-au construit aici, în cartierele Dacia, Bejan și Gojdu 15.000 de apartamente și am aflat că în cincinalul viitor se vor mai înălța încă 5.000. În 1985 Deva urmează să aibă aproximativ 90.000 de locuitori. Ce s-a făcut, ce se face în continuare

pentru atîția oameni? Iată, s-a construit o casă de cultură cum nu cred că există decît în puține orașe. Tot pentru noi s-a lucrat la o nouă conductă de apă ce va alimenta Deva din amonte de barajul de la Sintămăria—Orlea, de pe Rîu Mare, și se va construi o nouă fabrică de piine. Paralel, orașul va continua să prindă putere economică, în cincinalul următor se va construi aici, de exemplu, o uzină de utilaj minier. În 1985, orașul nostru va da o producție industrială de 5 miliarde. Nu este, aceasta, și o bucurie a mea, ca om care muncesc și trăiesc aici? Și nu este, lărgind și mai mult orizontul privirii, o bucurie că trăim și muncim cu toții, as-tăzi, într-o țară liberă, cu oameni liberi, uniți în străduința noastră de mai bine? Mare parte din ce am realizat se număra printre obiectivele Congresului al XI-lea. Tot ce vom realiza de acum încolo stă înscris limpede în documentele celui de-al XII-lea Congres al partidului. Adevărul e că, dacă stau și mă gîndesc bine, locul meu de muncă, înfățișarea civilizată și prosperă a orașului meu, chiar casa în care locuiesc și chiar sănătatea unui copil al meu, cum arătăm, de datorez acestui partid glorios al comunistilor români, din care fac și eu parte, și aceasta este încă una din bucuriile vieții mele. Știu, pentru că am fost martor, și nu doar martor de pe o margine ci și pentru că am contribuit cît m-am putut la realizarea, de vreo cincisprezece ani încoace trăim cea mai rodnică, cea mai constructivă etapă a istoriei noastre iar faptul că delegații noștri la Congresul al XII-lea l-au reales în înalta funcție de secretar general al partidului pe marele patriot Nicolae Ceaușescu, pe acest om care seamănă în jurul lui omnia, constituie pentru mine, minerul Iulian Doța, o bucurie personală. Am astfel mai multă încredere în mine, în toți cei alături de care-mi duc viața. Știu că tatăl meu a avut bucurii mai puține. Știu, de asemenea: copiii mei vor avea mai multe bucurii decît mine. Dar aceasta nu este o bucurie pentru mine însuși? Cine are copii, știe!”

DUMITRU CONSTANTINESCU ■

Dorohoi, tîrgul ajuns oraș mare

(Urmare din pag. 1)

rante. La Dorohoi nu se venia, din Dorohoi se pleca... Unde? Oriunde...

Au trecut de atunci o mină bună de ani, care au fost mai rodnici decît oricare dintre anii istoriei noastre. Și acum, scoateala de la noi de acasă, oriunde ar fi casa asta, în Muntenia, în Oltenia, în Transilvania sau Dobrogea, nu se mai potrivește cu scoateala din tîrgul înfloritor al Dorohoiului. Aici, nu departe de marginea septentrională a Țării de Sus a Moldovei, oamenii și locurile au învățat să crească într-un an cit crescuseră alți oameni și alte locuri în zece, timpul se cerea prins din urmă și nu numai atît. Trebuiau deschise larg ferestrele tîrgului care a fost, înghesuit de mari nevoi edilitare, de neajunsuri moștenite dintr-un veac nevolnic, spre statura orașului care este și, cu deosebire, spre statura orașului care va fi. Trebuiau urcate în viteză treptele abrupte ale unei deveniri la capătul cărora orașele, oamenii nu ajung gîfîind, abia trăgîndu-și sufletul, ci strălucînd sub aureola unui timp al împlinirilor așteptate, premeditate, infaptuite eu dirzenia dintotdeauna a ctitorilor de țară nouă.

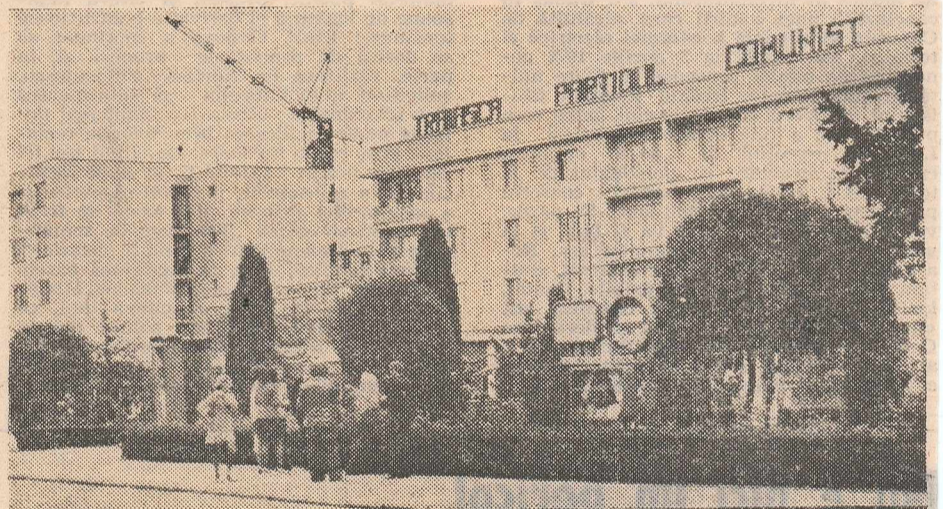
Nu credeam că voi ajunge vreodată la Dorohoi și, iată, șoseaua care plonjează prin Leorda, Braești și Văgulești în grădinile acestui oraș dezleat pentru totdeauna de tradiția stagnării pare să mă proiecteze printr-o fereastră deschisă de-a dreptul spre viitor. Pînă și primarul Dorohoiului, Ilie Bordeianu, renunță fără umbră de regret la cele cîteva vorbe prin care s-ar fi convenit să stăruie asupra a ceea ce a fost urbea, cîndva, și ne introduce în ziua de azi și de mine cu o înfrigurare de gospodar intruna amenințat de o implacabilă criză de timp. Este tînar, călărește ambii mari, știe că pe planurile desfășurate sub privirile noastre se joacă și cartea orașului și cartea vieții sale de comunist hotărît să-și lege numele de cîteva ctitorii sociale și industriale cum nu s-au mai văzut pe aceste meleaguri. „Într-adevăr — se precipită — abia ne-am eliberat de canonul sacalelor... Într-adevăr, dispunem astăzi de o centrală telefonică automată modernă și miine-poimiine ne veti putea suna prin prefixul 986 din orice localitate importantă a țării... Măsurati și dumneavoastră distanța dintre aceste două realități, una care a fost și una care este... Într-adevăr, ne-am dezmeticit mai tîrziu decît alte orașe, dar nu incupe nici o îndoială că prin investițiile care ni se acordă vom recupera nu numai timpul pierdut, ci și oamenii care ni s-au risipit prin țară și care se reintorc azi acasă, atrași de șantierelor Dorohoiului...” Într-adevăr...

Și continuă prin a desfășura din memorie cîteva cifre privind investițiile alocate orașului, în acest răstimp al dezmeticii lui: în 1965 — 21 milioane lei, în 1970 — 46 milioane, în 1979 — 318 milioane, dintre care 201 rezervează antreprizelor de construcții-montaj. Este vorba despre o medie anuală de creștere de 16,3 la sută, medie care ea însăși va cunoaște o nouă dinamică, de vreme ce investițiile din cin-

cinul 1981—1985 se vor tripla în raport cu cincinalul în curs. Și iată cîteva dintre ctitoriile industriale în care s-au materializat aceste valori, care altfel ar fi simple cifre: o întreprindere de confecții funcționează în oraș încă din anul 1965, fiind prima unitate de producție care a orientat aspirațiile oamenilor de aici pe drumuri noi; în 1967 au început să producă modernele ateliere de morărit și panificație; în 1969 li s-a adăugat o fabrică de brînzeturii și produse lactate; în 1973 au văzut lumina zilei și primele produse ale întreprinderii de sticlărie și porțelan. În sfîrșit, întreprinderea de mașini unelte grele de deformare plastică este în curs de construcție și nu incupe nici o îndoială că abia prin această ctitorie de o acută modernitate industria tînară a orașului Dorohoi se îndreaptă spre orizonturi pe care cu adevărat le putem integra viitorului. De asemenea, nu este mai puțin remarcabil faptul că înseși unitățile de producție amintite mai sus, an de an, și-au restructurat dimensiunile, tinzînd să-și dezvolte structurile în relație nemijlocită cu interesele și necesitățile meleașului în care au fost implantate, cu interesele și necesitățile țării întregi. Încît, printre nouitățile care ni se oferă, sporirea capacității fabricii de confecții cu încă 400 de locuri de muncă, precum și intrarea în funcțiune a secției de porțelan, care valorifică nisipurile fine de la Miorcani și Udești, își au locul lor, importanța lor, perspectiva lor.

Alte cifre ne implică în alte dimensiuni ale realității... De pildă, numai în anul acesta se construiesc în Dorohoi tot atîtea apartamente cite s-au construit în întregul cincinal 1971—1975, adică 600 la număr. Poate pare puțin. Poate și întreprinderile citate mai sus par puțin, dar dacă luăm în calcul faptul că pînă la apariția lor pe harta economică a Dorohoiului aici se fabricau doar pălării, săpunuri, luminări și cărămizi situația se schimbă. Saltul întreprins ne apare gigantic nu numai prin consecințele lui materiale, ci și prin amprenta cu care a marcat o mentalitate patriarhală, ridicînd-o la înălțimile amei-toare ale conștiinței care bate la ușa secolului XXI. Și asta înseamnă mai mult decît foarte mult...

Oameni noi, care să implice Dorohoiul în activități noi, de la nivelul unei mentalități noi, nu s-au născut la Dorohoi peste noapte. Și din punct de vedere uman s-a pornit aici de la o zestre existentă și este tulburător faptul cum oamenii au izbutit să găsească în ei înșiși resursele ascensiunii lor spre treptele înalte ale progresului multilateral. Despre Aurel Frunză, un autodidact cu vocație certă de organizator, de bărbat hotărît să împingă lucrurile înainte în oricare dintre domeniile de activitate în care este implicat, se vorbește aici ca despre o legendă frumoasă a zilelor noastre. Vocație de edil au vădit și vădese Gheorghe Șulic, Nașu Ferapont, Cici Zelingher, Marcu Ștefan sau inginerul Octav Rusu. Primului i se datorește în bună măsură și faptul că Dorohoiul, de la sacagii și sacale, a ajuns astăzi să dis-

pună de apă timp de 24 de ore din 24. Ultimul, în calitate de șef al ocolului silvic, a luat în primire spațiile verzi ale Dorohoiului și a izbutit să transforme acest fost tîrg prăfuit de provincie într-un adevărat oraș-grădină. Se cuvînu miini, apoi, și cei care au revenit acasă, reintorși din migrații de industriile implantate aici, pe umerii cărora, de fapt, apasă și greul, dar și cinstea de a pași în ritmul reinnoit al pașilor cu care Dorohoiul se apropie de ziua de miine. După ce au hălăduit pe alte meleaguri ale țării, în căutarea unui rost și a unui rivnit statut de demnitate profesională, sticlarii Sava Băetu, Constantin Fintilie, Ioan Bungeac, Victor Afloare și Gheorghe Muraru au înțeles că Dorohoiul are nevoie de ei și s-au regăsit sub cerurile lui iluminate de reflexele modernității. Datorită lor, industria orașului a ajuns să reprezinte astăzi 10,5 la sută din capacitatea industrială a întregului județ Botoșani. Datorită lor, produsele din Dorohoi ajung astăzi în 11 țări ale lumii. Datorită lor, producția industrială va crește în cincinalul 1981—1985 de 5,4 ori față de anul 1980. Pentru că ei nu sint numai oameni ai zilei de azi, ci și oameni ai zilei de miine.

Și tot oameni cu privirile îndreptate spre miine sint și Mihai Pintilie, șeful șantierului de la uzina mecanică, sau Mihai Furnică, șeful șantierului de extindere a secției de porțelan, sau Dumitru Zgîmbău, Gheorghe Bostan și Gheorghe Andrieș, cîteva dintre cei mai destoinici șefi de echipă din incinta șantierelor prin care, prînd contur noile cartiere de locuințe Gheorghe Doja și Plevna. Apoi, nu incupe nici o îndoială că bătaia metronomului care ne apropie de viitorul orașului bate cel mai limpede în spațiile largi, generoase ale șantierului prin care se edifică marea întreprindere de mașini unelte grele, o întreprindere pivot a industriei constructoare de mașini din cincinalul 1981—1985. În 1982, I.M.U.G. Dorohoi va dezvolta o producție de 800 milioane lei anual. Deja, în 1980, numărul persoanelor implicate aici în activități industriale va ajunge la 7.000. Se estimează că populația orașului, în 1985, va atinge 50.000 locuitori. Sint cifre care își dau mina și care se întrepătrund dialectic și sint, înainte de a fi simple cifre, o oglindă elocventă a izbin-

zilor care se acumulează aici susținut, cu tenacitate.

Și ar mai fi ceva de spus despre acest oraș care a pătruns în urmă cu numai cîteva ani în veacul douăzeci... Anume, ar mai fi de spus că Dorohoiul de astăzi, cu toate izbinzile și împlinirile lui, cu toate durerile de cap pe care i le-a dat istoria trecută și cu toate înălțările pe care le trăiește acum și-a aflat un cronicar pe măsură. Acest cronicar se numește Octav Guțic și cronica scrisă de el se numește **Orașul Dorohoi — monografie geografică**. În numai 156 de pagini sintem invitați să trăim aventura unei vetre de oameni, pasionantă și plină de neprevăzut, nu în sensul aventurilor prin care călătorii curajoși au anexat civilizației pămînturi noi, ci în sensul pe care îl implică redescoperirea teritoriului propriei noastre existențe. Cine parcurge cu atenție această cronică lapidară, care a văzut recent lumina tiparului, se pătrunde de sentimentul plener al renașterii nu numai a unui tîrg de provincie din Țara de Sus a Moldovei, ci de renașterea întregii Moldove.

Am fost la Dorohoi în zilele celui de-al XII-lea Congres al partidului cînd reverberația acestui act fundamental de istorie s-a arcut ca un nimb asupra tuturor localităților țării. Din documentele supuse aprobării marelui forum al comunistilor, oamenii de aici își deslușeau propriul lor viitor, pînă la amănunt și culoare, și mărturisesc că am înțeles o dată mai mult cît de trainice sint legăturile spirituale din care se împlinește solidaritatea noastră organică. Cu alte cuvinte, am trăit privilegiul de a-i vedea pe oameni muncind mai cu spor chiar în clipele în care acolo, la București, unde răsare soarele chiar pentru tot românul, se limpezeau cu pregnanță înseși perspectivele acestui eroic efort.

Nu credeam că voi ajunge vreodată la Dorohoi și cu atît mai mare este bucuria reporterului care sint că am ajuns la Dorohoi cînd însuși Dorohoiul a ajuns la un liman care nu este numai al speranței, ci al încrederii în viitor, al certitudinii, al dimensiunilor spectaculoase care au dezleat pentru totdeauna tîrgul de altădată de ceața și praful prin care a pluit vreme de cinci veacuri întregi.

Tezaurul tehnologic național

In decursul existenței lor, popoarele lumii s-au străduit din răspuțeri să agonisească, prin efort propriu, dar, unele, și prin exploatarea altora, inestimabile comori materiale și spirituale, din care și-au durat tezaure naționale, mai mult sau mai puțin pieritoare. Așa se face că unele țări se mindresc astăzi cu fabuloase tezaure de aur și bani, cu impresionante colecții de artă sau muzeistice, ale căror valori sînt de neimaginat. Alături de asemenea tezaure tradiționale, de câteva decenii s-a născut și s-a dezvoltat, în lume, un nou tip de tezaur, ale cărui comori uriașe cresc necontenit, iar cînd sînt puse în acțiune schimbă lumea din temelii. Este vorba, neîndoiește, de **tezaure tehnologice naționale.**

Pe măsură ce revoluția tehnico-științifică și-a extins tot mai mult aria de profunde și răscolitoare influențe economice, politice, militare și sociale, tezaurul tehnologic național al statelor cu un mare avînt în dezvoltare a devenit și devine treptat sursa esențială de bogăție și progres. De cînd, la sfîrșitul secolului trecut și începutul celui actual, marele Edison a dat naștunii sale și lumii nenumărate creații ale minții lui, în S.U.A., ca să luăm un prim exemplu, s-a înțeles bine și repede valoarea imensă și importanța covârșitoare a unui tezaur tehnologic național, în care locul banului și al aurului îl iau comori de mult mai mare valoare — **invențiile.** De atunci, marele capital american nu s-a sfiit să cumpere, mai mult sau mai puțin la valoare reală, zeci de mii de invenții, uneori cu autori cu tot, amplificîndu-și astfel în mod nemăsurat avuția națională.

Am în față un raport recent al Agenției pentru Știință și Tehnologie din Japonia — organ central, specializat, de mare importanță pentru dezvoltarea economico-socială a acestei țări. După ce explică efortul deosebit făcut de întregul popor japonez pentru a sfîrși cu înapoierea sa istorică și a atinge stadiul de țară cu economie dezvoltată, în raport se spune: „În prezent, modelul dezvoltării tehnologice, care pînă acum s-a concentrat asupra introducerii de tehnologie străină, se transformă într-un model ce își propune să armonizeze tehnicile adoptate cu cele elaborate în Japonia... japonezii sînt în prezent capabili să se lanseze cu mijloace proprii în domeniul brevetelor de invenție, soliditate de economie și de comerț cu tehnologii”. Cu alte cuvinte, tezaurul tehnologic din Japonia, construit cu mult efort în ultimii ani, a devenit factorul esențial și real în asigurarea unui progres economic constant și a unei poziții de vîrf în competiția crîncenă de pe piața mondială.

Unirea Sovietică — stat cu uriașe resurse materiale și umane — și-a constituit de asemenea de mai multă vreme un organ guvernamental, specializat, adecvat unei folosiri optime a tezaurului tehnologic național. În prezent U.R.S.S. are un Comitet de Stat pentru Invenții și Descoperiri, care dispune de o rețea de mijloace și posibilități, destinate îmbogățirii necentenite a tezaurului tehnologic al țării și utilizării lui rațional și tot mai intense pentru progresul întregii activități economice și sociale.

Exemplele ar putea fi extinse la multe alte state, de pe toate continentele. De dată recentă este și confruntarea, tot mai acerbă, survenită între statele în curs de dezvoltare — ale căror tezaure tehnologice naționale sînt practic goale — și cele dezvoltate economic — ale căror tezaure tehnologice s-au umplut uneori și pe seama țărilor sărace cu zeci de mii de invenții, mult mai valoroase decît rezervele de aur și pietre prețioase. Fără îndoială, mărul disputei îl constituie căile ce ar urma să fie adoptate în comun pentru ca națiunile sărace să-și poată construi, în funcție de necesitățile naționale, tezaure tehnologice proprii, cu scopul de a putea să le utilizeze nestingherit în folosul dezvoltării lor tehnologice și sociale. Iată, așadar, că lumea contemporană, confruntată cu acute crize — cum sînt cele ale

„Pornind de la concepția noastră revoluționară despre lume, natură și societate, trebuie să punem la baza întregii noastre activități o gîndire științifică, nouă, îndrăzneță, revoluționară”.

NICOLAE CEAUȘESCU

energiei, materiilor prime, alimentației și informației — și-a mutat centrul de greutate al conflictelor spre zona tezaurelor tehnologice. Spun aceasta, gîndindu-mă și la efortul uriaș pe care-l fac toate industriile lumii, de a pune, din vreme, mina pe brevete de invenții valoroase, de oriunde ar fi acestea și pe orice cale.

Dacă ar fi să facem o comparație, putem afirma că tezaurul tehnologic al unei națiuni constituie generația finară care, crescută și pregătită cu grijă, preia din mers și periodic — așa cum se întîmplă și cu oamenii — locul și funcțiile zestrei tehnice de care dispune țara la un moment dat. Înțelegem, cu ușurință, valoarea imensă a tezaurului tehnologic propriu pentru realizarea programului strategic de înnoire și progres pentru orice țară din lume. Dacă tezaurul tehnologic național nu este dezvoltat, este desconsiderat sau chiar lăsat să-și afunde alții mințile în el, consecința nu poate fi decît nefastă: o asemenea țară, pentru a se putea menține oarecum pe traiectoria dezvoltării, va trebui să cumpere scump tehnologii și produse noi, adică ceea ce ar fi avut sau a avut și nu mai are în sciful lăsat în paragină sau golit de alții.

În țara noastră, în trecut lucrurile n-au stat altfel decît în mai toate țările pomenite în ultimele decenii pe calea unei puternice dezvoltări economice. Deși avem preocupări organizate, pentru tezaurul național de invenții, de peste 7 decenii, instituția care s-a preocupat de constituirea și utilizarea lui era pur administrativă, un simplu birou de înregistrare, examinare și acordare de brevete. Tînid seama de situațiile necorespunzătoare înregistrate în trecut, cu 6-7 ani în urmă, din inițiativa conducerii partidului și statului nostru, s-a elaborat un nou cadru juridic pentru tezaurul tehnologic național, concretizat în Legea 62/1974. Cînd a fost croită această lege s-a avut în vedere rolul excepțional pe care îl pot juca invențiile valoroase și aplicate în procesul dezvoltării economice și sociale, în creșterea continuă a venitului național. Totodată, prin respectiva lege s-a urmărit eliminarea unor greutăți și situații care frînau utilizarea optimă a tezaurului tehnologic național. Dintre acestea pot fi enumerate următoarele: desconsiderarea și chiar respingerea făișă a creației tehnice originale de către unii factori de decizie din diferite sectoare ale economiei naționale; ușurința și neglijența cu care se administra și utiliza tezaurul tehnologic al țării; o serie de fapte certe cu legalitatea, privind modul cum se recompensau unele invenții; opozițiile ce se manifestau cînd era vorba de introdus în plan obiective bazate pe invenții românești.

Deși cadrul legal nou pe care îl avem acum constituie o pirghie forte și eficientă în promovarea noului, din păcate, subiectivismul, comoditatea, teama de risc și alte frîne se mai interpun încă, nu o dată, în calea stimulării valorilor proprii. Din această cauză avem convingerea că tezaurul nostru tehnologic național este departe de a cuprinde toate comorile creației originale, iar pe cele de care dispune — nu poate să le utilizeze, în mod corespunzător, decît într-un procent scăzut. În ultimii ani, O.S.I.M. — instituția republicană care gestionează și se preocupă de utilizarea tezaurului tehnologic național — a înregistrat o medie anuală de propuneri de invenții care se ridică la aproape patru mii.

În colecțiile aceluiași O.S.I.M., din străinătate se primesc, în fiecare an, un număr imens de descrieri de invenții din

partea altor tezaure tehnologice naționale. Am putea crede că economia noastră națională absoarbe anual sute și mii de tehnologii noi, pentru înnoirea ramurilor, concepute de inventatorii români. Dar, din nefericire, lucrurile nu stau tocmai așa. Odissea multor inventatori, aflați în litigiu cu O.S.I.M., cu institutele sau întreprinderile din țară, continuă și ne produce multe pierderi. Acest lucru este atestat de numărul mare de sesizări și reclamații privind invențiile, adresate altor organe centrale, cit și presei. Pe de altă parte, observăm că unele ministere și organe centrale, titulare de plan, continuă să se preocupe, aproape în exclusivitate, de producția curentă, lăsînd dezvoltarea ramurilor proprii și înnoirea producției pe seama unor colective, mai mult sau mai puțin în măsură să facă acest lucru. Ceea ce este și mai păgubitor, unii factori de decizie cărora le-ar reveni sarcina să preia pentru producție invențiile valoroase create în institute sau în întreprinderi mizează adesea pe ideea că, atunci cînd cușitul va ajunge la os — deci cînd vine scadența raportării reale a introducerii progresului tehnic — se vor aproba „ceva” importuri — care, evident, înseamnă valută! — sute și milioane lei valută — și planul va putea fi considerat îndeplinit.

În mintea multora de la noi, în mod nejustificat, stăruie convingerea că O.S.I.M. nu vrea să realizeze mai mult decît a făcut pînă în prezent. Nu-mi propun acum nici să apar și nici să laud această instituție, deoarece, după părerea multora cit și a mea, altă vreme cînd îi lipsesc unele mijloace esențiale în valorificarea superioară a invențiilor din tezaur, putem greși foarte grav în apreciere. Astăzi, în ajutorul începerii cîmînalului calității, a sosit, cred, momentul să ne gîndim în mod serios la ceea ce avem de completat în cadrul organizatoric legat de tezaurul invențiilor românești, astfel ca, în noua etapă, să asigurăm mijloacele și căile prin care toate comorile de valoare să fie evaluate și transferate prompt și eficient beneficiarilor din economia națională. Mă gîndesc, în primul rînd, că nu e bine să lăsam mai departe, ca o propunere de invenție să fie examinată, în fond și comparativ, de un singur examinator, în numai două-trei zile (cît este norma), bazîndu-se pe avizul unui institut de profil — aviz care de multe ori este formal. Acestui fel de examinare îi lipsește desigur ceea ce au toate industriile dezvoltate din lume: etapa procesului de evaluare tehnologică și economică — verigă esențială în estimarea preliminară a valorii unei invenții. În al doilea rînd, aș îndrăzni să spun că nu ne putem permite, în continuare, să lăsam invenții de mare valoare, aflate în simbur, prototip, sau pilot de laborator, să aștepte luni și ani „bunăvoința” unor factori de decizie din vreun institut de cercetare și inginerie sau dintr-o întreprindere de producție curentă — unități care, fără îndoială, au plan și sarcini aprobate, dar cărora le-ar reveni și obligația de a dezvolta ceea ce au în conținut invențiile respective. Dacă O.S.I.M. ar avea alături o unitate națională, cu caracter tehnologic și științific, destinată, îndeosebi, testării și dezvoltării invențiilor de mare valoare, economia națională ar dispune de sute și mii de noi licențe tehnologice, realizate pe baza unor invenții românești. În al treilea rînd, în timp ce 40-60 la sută din comerțul țărilor dezvoltate economic are un caracter profund tehnologic, putem spune că, prin ceea ce realizează O.S.I.M., ROMINVENT sau ROMCONSULT, în comerțul tehnologic, în contrapartidă cu importurile noastre tehnologice, este departe de a fi sa-

tisfăcător. Și aceasta, deoarece ne lipsește o componentă esențială în comerțul actual — pregătirea și evaluarea eficienței tehnologice și economice a licențelor pentru export, bazate pe invenții românești. Numai pe această cale vom putea îndeplini dezideratul impus de aspra economie de energie și materii prime, valorificînd cu prioritate, la exterior, ceea ce conține încorporat 90 la sută inteligență tehnică și 10 la sută consum energetic și material — și nu invers!

În sfîrșit, s-a sesizat nu odată de către specialiștii din diferite ramuri că institutele de profil și întreprinderile țării sînt încă prea puțin informate despre ceea ce reprezintă nivelul cel mai înalt al tehnicii mondiale — conținutul brevetelor de invenții. Desigur, revistele și alte documentații sînt absolut necesare pentru o bună informare, dar dezvoltarea tehnologică a unei națiuni se face, în mod real, în primul rînd din invenții!

Sintetizînd în mod strălucit o necesitate esențială a dezvoltării viitoare a patriei, conducătorul partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, spunea: „Următoarele două decenii se vor caracteriza printr-un puternic avînt al științei, tehnicii și tehnologiilor noi, de înaltă productivitate. Pornind de la aceasta, este necesar ca România să asigure dezvoltarea intensă a întregii activități științifice și tehnice, preocuparea pentru crearea de noi tehnologii”.

În această lumină, mi se pare, de asemenea, firesc ca la nivelul fiecărui județ și municipiu, al fiecărei ramuri din economia națională să se constituie tezaure tehnologice proprii, cu bănci de date și tehnologii și personal de înaltă calificare, organizate corespunzător și legate organic de tezaurul național. Pînă acum, o asemenea preocupare mai insistentă am întîlnit-o doar la Institutul Central de Chimie și mult mai puțin în celelalte ramuri. Avem convingerea că numai în acest mod, fiecare județ și ramură va cunoaște produsele, tehnologiile și sistemele noi aflate în tezaurul propriu pentru înnoirea zestrei tehnice existente și de ce anume mai are nevoie pentru îndeplinirea obiectivelor strategice viitoare. Numai pe această cale vor putea fi soluționate, corect și la timp, dilemele cunoscute — „concepție proprie sau import” și „vîndem produse de care avem nevoie sau tehnică de vîrf protejate de invenții proprii”.

Un cadru organizatoric nou, structurat organic și funcțional pe baza principiilor arătate anterior, va putea valorifica la cote mult mai înalte geniul creator al poporului nostru, va fi în măsură să curme total și definitiv situațiile pe care le mai întîlnim cînd în loc ca inventatorilor să li se acorde întreg sprijinul, unii dintre ei au de tras ponoase de pe urma curajului și sacrificiului ce le-au făcut în efortul de a da țării mai mult decît o fac alții compatrioți. Totodată, vor putea fi eliminate pericolele de a mai fi furat și plagiat, intern și extern, și mai ales situațiile delicate cînd dorînd să vindem altora produse și tehnologii ne pomenim că acestea sînt acoperite de brevete străine. Vom putea de asemenea măsura mai bine valoarea activității din unitățile de cercetare, inginerie tehnologică și din sectoarele de concepție originală, prin indicatorul simplu și nelerător — invenții de valoare aplicate sau descoperiri noi. Cu un cuvînt, tezaurul tehnologic național, susținut de un bogat și minunat tezaur al artei și culturii noastre, va deveni cea mai mare și mai activă comoră a patriei.

Se spune că o națiune care trăiește sub legea încurajării valorilor sale, de orice fel, nu-și mai poate pierde libertatea și nici nu va pieri vreodată calcătă de alții. Am convingerea că acestui minunat principiu îi subscriu astăzi zecile de mii de inventatori din țara noastră, contribuții directe la tezaurul tehnologic național, împreună cu milioanele de muncitori, tehnicieni, ingineri și oameni de știință care fac un efort tot mai intens să asigure României socialiste, independență economică, totală și definitivă. Iar aceasta va depinde în mod determinant de valoarea tezaurului tehnologic național și de modul în care îl vom folosi.

ION MĂNZATU ■

Mult e dulce

În stinghie de logostea

Mă pricep la poezie cît un om care-i urmărește interesat desfășurarea, de mai bine de trei decenii, citește pătimăș aproape tot ce apare și crede sincer că, lipsit de virtuțile poeziei, omul

și-ar trăi viața cu sufletul însemnat de lapoviță. Nu mă pricep să scriu versuri — atîta amor de lume nu se pricepe — dar simt cum îmi cresc percuții de floare rea cînd vîd pe un Beleză sau Beșleagă și-n nici un fel mai departe șterpeliind crîmpeie din anunțurile de la mica publicitate sau beteață de la morți și servindu-ni-le ca bucate alese. Din nefericire pacostea iese la coasă prin toate revistele și, evident, pe la toate editurile. Și, foarte verde frunza lingușirii, se găsesc și critici să-i lase neatîși la inima bleagă, ca să nu zică mai mult. Sub cloșca lunii, mi se va zice, se-ntîmplă să mai dea în vrăbi

ouăle păcatului, dar eu bag de seamă că ouăle clocesc mai ales în candelă — și atunci nu mai e de mirare că laptul furat al clipei ce o pierd amenință să se schimbe-n timp nepocăit, plin de amin de scorpie veche. Istoria nu mai cască gura de multă vreme în coșul cu gheme de lînă și de bumbac al bunicelor, dar bătrînii vinători de miște, cu pieptul horcînd de poftă aiurea, ca lupoaicele găurite-n coaste, își acordă cite sărbători au chef. Se desenează cu nările-n vînt și promit, și uneori se țin de vorbă, pelerinaje la izvorul roadelor pentru cei mai tineri, dar care scriu la fel de bilbiit și total

lipsit de noimă, ca ei. Găina cîntînd în lapte de nucă știe calea ispitei. Astfel — dar numai astfel — am ajuns să citim o pretinsă poezie lugind amestecat să dea cep cocorilor, să altoiască berze plutînd pline de rîie pe spinarea drumului migrației și să se încingă în jurul soldurilor c-un șarpe de apă ca să afle adevărul buricului. Cînd Beleză și Beșleagă uitați în urda cramei împart brînză de vrabie, se întîmplă mai puțin cîntec frumos în stinghie de logostea.

FANUȘ NEAGU ■

Noi argumente la dosarul tratamentului Leontopol

ALTE PATRU VIE

A.P. : Trebuie să se știe că de data aceasta nu mai sîntem la Centrul de fonocardiologie din șoseaua Panduri, de fapt nu știu dacă este chiar șoseaua Panduri, dați-mi și mie adresa exactă.

Str. Mihail Cioranu 21...

A.P. : Deci nu mai sîntem în clinica pe care o conduce prof. Dorin Hociotă, în str. Mihail Cioranu nr. 21, sectorul 5. Sîntem în redacția revistei „Flacăra”, sîntem într-un birou în care noi am mai desfășurat activități de acest fel. Am vorbit cu oamenii. I-am invitat astăzi pe doctorii Mihai Leontopol și Onisim Mitică, ați venit cu actele?

Dr. Onisim : Firește, am venit cu documentele.

A.P. : Am făgăduit săptămîna trecută cititorilor că vom dovedi în continuare existența unui tratament eficace în lupta cu cancerul. Ne ferim deocamdată să cerem prea mult părerea dr. Leontopol, întrucît dinșul este cel mai implicat, direct implicat în aceasta. Luăm mărturie, deși nu mărturie se numesc lucrurile acestea, pentru că nu este un proces cu cineva, pentru că toată lumea este doritoare să se rezolve acest coșmar al veacului nostru, dar luînd mărturie pe dr. Onisim, îl invităm cu noi în această expediție, în această călătorie, la cazurile pe care domnia-sa consideră că ar fi bine să le cunoască și cititorii noștri și autoritățile de resort, specialiștii. Revista noastră este citită și în țară și străinătate, vă dați ușor seama ce ecou poate avea o afirmație cum a fost aceea de săptămîna trecută privind „premierea mondială în cancerul de trahee”. Scepticii pot zice : a fost o pură intimplare. Să acceptăm deci că vindecarea inginerului V. Ch. a fost altfel decît spun datele obiective, o intimplare, o remisie spontană, cum i s-a spus nu o dată doctorului Leontopol. Și atunci, vă întreb, care sînt cazurile care le prezentăm azi, spre a demonstra că nu este vorba de ceva intimplător?

Dr. Leontopol : Bolnavul de care am vorbit săptămîna trecută este o intimplare, doar în sensul fericit, acela că este un bolnav care a ajuns în timp util la noi, care a avut un echilibru biologic bun și o formă histopatologică care se pretează bine la tratamentul nostru, carcinomul epidermoid, și ca dovadă, în 3 luni și jumătate formațiunea tumorală a disparut. Pentru aceasta venim cu noi dovezi din cazuistica bogată pe care o avem.

Dr. Onisim : Inițiativa dv. de a mai publica unele cazuri tot așa documentate cum au fost și celelalte, unde nu există dubii și orice om de bună-credință poate să-și dea seama că sînt documente oficiale, e binevenită. S-a vorbit de cancerul traheei, vrem să fie o continuare și am ales niște cancere pulmonare. Primul caz pe care vi-l propunem este o bolnavă, Nițu Iulia.

Dr. Leontopol : Ea nu știe de fapt ce a avut ! Știe însă toată familia.

Dr. Onisim : Deci în vîrstă de 62 ani, din București. Debutul bolii a fost insidios, cu stări febrile, tuse, expectorație nesanghinolentă. Se tratează cu diferite antibiotice și alte medicamente simptomatice. A fost examinată la Policlinica Colțea, ambulatoriu, unde după examenul radiologic pulmonar este recomandată pentru investigații suplimentare la Institutul de pneumoftiziologie Filaret, deci, la examenul radiologic a apărut ceva suspect și atunci a fost îndrumată către Institutul de specialitate.

În cursul anului 1978 este investigată. Diagnostic : neoplasm bronhopulmonar drept. Diagnosticul s-a stabilit pe :

1. ex. radiologic față și profil ;
2. ex. bronhoscopic nr. 50 059 din 1.IV.1978, dr. Măngiulea. „Stenoze marcate ale lobarei superioare drepte și a segmentarei ei prin compresiune și infiltrație parietală. Stenoza totală în „deget de mînușă” a lobarei medii prin compresiune ; infiltrație de mucoasă. Infiltrație de mucoasă și pe intermediară și primitiva dreaptă”.
3. Aspirat bronșic nr. 37 263/22.IV.1978. „Grupe de celule carcinomatoase de tip cilindro-cubic”.

I se recomandă bolnavei intervenția chirurgicală pe care o refuză și începe imediat tratamentul exclusiv cu produsul „L”.

A. P. : Să ne spuneți cum a evoluat situația bolnavei.

Dr. Onisim : Era într-un stadiu în care s-a propus intervenția chirurgicală, pe care dînsa a refuzat-o și atunci a început imediat tratamentul cu dr. Leontopol, începînd exclusiv tratamentul cu dr. Leontopol, nu a făcut nimic altceva.

Dr. Leontopol : Nu discutăm de cazuri exclusive astăzi.

A.P. : Să vorbim, dacă-i un astfel de caz. Pentru că unii pot zice sau chiar zic, ce-l scoateți în evidență pe dr. Leontopol, că a fost și de aia și de cealaltă, adică a mai făcut și el ceva.

Asta e logica ilogicii. Dacă li arăți un caz, zice că e pur intimplător, îi arăți al doilea, pîi tot remisie spontană, la al treilea negația e interogativă : „Dar ce tratament a mai făcut ?”. „A luat un algocalmin cînd era mic”. „Păi vedeți ! Și n-ați spus”. Sau „n-a băut cumva zeamă de varză ?”, că circula chestiunea aceasta cu zeama de varză. Și să știți, după părerea mea, că nu circula intimplător. Dacă îmi dați voie să emit o părere, întrucît varza conține enorm de mult fier, ceva influențe asupra stării organismului are. Dar să revenim. Deci nu a făcut decît exclusiv tratamentul doctorului Leontopol. Cu ce rezultat ?

Dr. Onisim : Examenul clinic nu evidentiază ulterior simptomatologie patologică. Examenul radiologic repetate, îngăduiți-mi să citesc din aceste documente, consemnează următoarele : accentuarea tramei bronhovasculare la baza pulmonului drept cu calcificări ganglionare cu sechele... Deci, nu au rămas decît niște sechele fibroase, după un an și șase luni. Cu tratamentul Leontopol s-a vindecat fără recidivă.

A.P. : Ce face bolnava ?

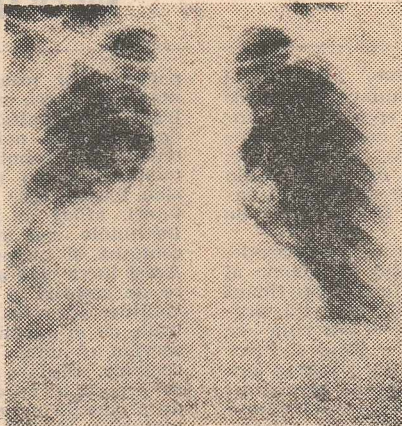
Dr. Onisim : Este pensionară, își desfășoară activitatea normal — casă, gospodărie. Avem radiografia, ultima din 14 noiembrie 1979.

Dr. Leontopol : După un an și șase luni.

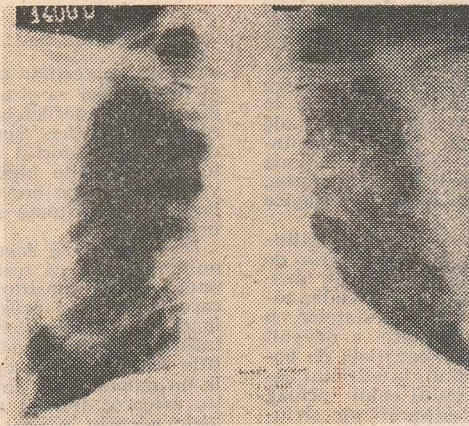
A.P. : Toate acestea nu sînt o intimplare.

Dr. Onisim : A fost la Filaret, dr. Barcan a diagnosticat-o.

Dr. Leontopol : A spus fetei ei, care este profesoară, că-i grav și din nenorocire nu se poate face nimic, poate o operație, mă rog, dacă trebuie făcut ceva. A început tratamentul meu, după trei săptămîni se simțea mai bine și bolnava s-a dus la control, i s-a făcut radiografie, doctorul Barcan s-a uitat, a mai chemat pe cineva și i-a spus bolnavei :

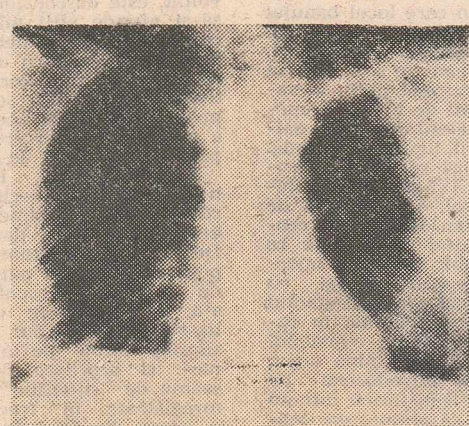
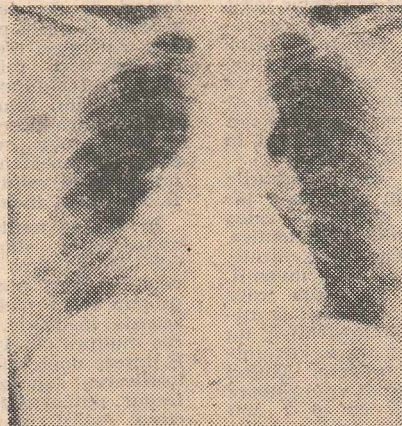
23.III.1978
NIȚU IULIA
14.XI.1979

7.V.1977
SBIRZIOLA GIUSEPPE
31.X.1978

26.II
NEAGU CONSTANTIU
11.II

„Dumneata ești ? Dumneata îmi strici ce am învățat eu în 25 ani de zile”. A-ia a fost discuția cu fata ei, ea nu știa despre ce este vorba.

A.P. : Să luăm alt caz.

Dr. Onisim : Este vorba de Sbirziola Giuseppe din Catania, pensionar.

A.P. : Starea lui ?

Dr. Onisim : El a fost internat în clinica chirurgicală din Catania în mai-iulie 1977. A fost internat din 21 mai — 30 iulie 1977 în institutul de chirurgie, clinica generală din Catania. Se încearcă o operație dar fără succes, din cauza procesului tumoral extins, al unui neoplasm bronhopulmonar de lob superior cu infiltrații în aortă și diafragma ; toracotomie exploratorie.

A.P. : Țin minte că acest caz l-ați arătat cîndva și ministrului sănătății.

Dr. Onisim : Se pune diagnostic intraoperator, se deschide și se închide. Adică inoperabil. Adică nu se mai poate face nimic chirurgical. Am foaia de observație în original. El s-a internat la noi în 11 septembrie 1977 pînă la 11 octombrie 1977, făcînd tratamentul Leontopol, exclusiv. După o lună s-a reintors în țara lui, în Italia, cu starea sănătății simțitor ameliorată.

A.P. : Veniți o lună în România și apoi plecați sănătoși. Este fantastic.

Dr. Leontopol : Tratamentul n-a durat doar o lună. A fost continuat intens timp de un an și jumătate. Și acum urmează un tratament de întreținere, deoarece formațiunea tumorală pulmonară nu se mai evidentiază.

Dr. Onisim : Am prezentat cazul comisiei oncologice. O comisie care era detașată de Ministerul Sănătății, doi doctori, Nicolae Beuran și Radu Tomescu, radiolog și oncolog, cărora le-am prezentat numai documentația originală. Și ultimele imagini radiografice unde nu se mai vedea formațiunea tumorală, la 11.I.1979, pe care o avem în față. Acest examen s-a făcut pe foaia de observație în original, pe corespondența lunară a bolnavului, prin radiografia și analize pe care le trimite regulat din Italia.

A.P. : Mortul, deci, vă scrie.

Dr. Leontopol : Foaia de observație pe care am făcut-o la O.R.L., în septembrie 1977, este pe la Ministerul Sănătății. Ministrul de atunci a luat foaia de observație și a pus-o undeva. Și m-a admonestat serios : „Știți ce este aceasta ? (era și dr. Hociotă de față) mi-a zis, știți ce e asta că dau medicamente, Prof. Hociotă a știut ?”. Dar bolnavul venise din Italia și a plătit 13 000 lei valută cu chitanță. Și așa cum este acesta din străinătate care vine și se îngrijește aici ar putea să fie sute de bolnavi, creîndu-ni-se condiții normale.

A.P. : Aveți cereri din acestea ?

Dr. Leontopol : Desigur, dar unde să-i chemi ? În ce condiții ?

A.P. : În cele două cămăruțe ale dv. ! Nu încep 2 mii — 3 mii de oameni acolo ?

Dr. Onisim : Interesant e că bolnavul a făcut un tratament care nu era în legalitate, în acea perioadă, dar l-a făcut și rezultatul a fost bun.

A.P. : Cum stăm, ce cereri am avut noi ?

Dr. Leontopol : Am avut bolnavi îngrijiți din R.F.G., Franța, Italia, Elveția, Belgia. A existat un bolnav, Sagrestano, care a venit acum patru ani de zile din Iugoslavia prin Germania Federală.

A.P. : Cum prin Germania Federală ?

Dr. Leontopol : Băiatul lui este din Germania Federală, dirijorul Luigi Sagrestano, iar el, bolnavul, trăiește în Iugoslavia. A făcut un cancer de rinichi, nefroblastom, s-a dus în Germania, la băiatul lui, la Stuttgart, l-a operat, a făcut cobalt, citostatice, apoi a făcut metastaze cerebrale,

oculare și osoase, și așa a venit în România. Prof. Hociotă a spus : „Cum poți să-l aduci pe asta aici moare repede ? !” Și timp de 3 ani de zile a fost în spital cite o lună, o lună și jumătate. Omul, treptat s-a simțit bine, și după 3 ani de zile bolnavului mi-a trimis un Mercedes cadou pe care-cu documente, cu acte în regulă, cu tot ce trebuie, ar răspundea cu bolnavul, cu băiatul bolnavului și în actele medicale de internare în spital unde a fost plătit 40 000 lei valută.

A.P. : Eu cred că n-ar fi absurd ca organele în drept să nu vă ceară pentru această mașină să plădiți dv. vîndîndu-mă ca ați primit-o ca recompensă pentru o pierdere dv. Imi închipui că respectivul Sagrestano nu un imbecil care să trimită Mercedesuri în dreapta, stînga, prisosindu-i în cămară.

Dr. Leontopol : Problema bolnavului din străin e mult mai amplă. S-o lăsăm pe altădată.

Dr. Onisim : Un alt bolnav — Neagu Constantiu vîrstă de 74 de ani, din comuna Făcăeni, jud. Ialomița 1966, bolnavul prezintă o formație tumorală pe buza rioară care începe să crească în dimensiuni și să sîngereze în 1967 este internat la Clinica de stomatologie pe P. și este operat de epiteliom spinocelular al buzei stîngi cu adenopatie metastatică submandibular, ope 1966—1967.

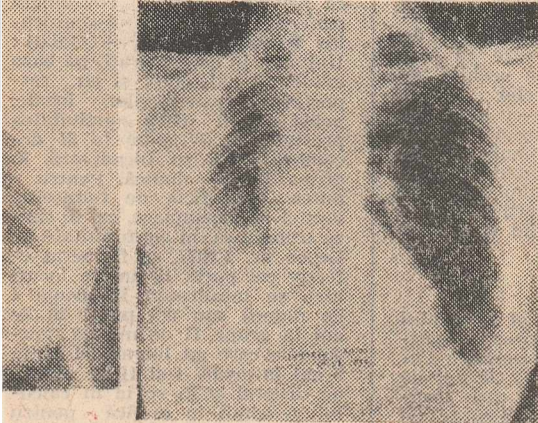
A.P. : Știți ce constată ? După ce că sînt cumplite, acestea mai au și nume complicate. Și ce s-a intimplat omul ?

Dr. Onisim : O perioadă s-a simțit bine după o operație. Dar în 1970, bolnavul prezintă tuse, dureri, jtoracic, stare generală alterată, inapetență, pierdere derală, febră. Se internează în Spitalul Balotesti. Foaia de observație de la Balotesti, în original, de martie — 15 mai 1970 și iese cu diagnosticul de neo-

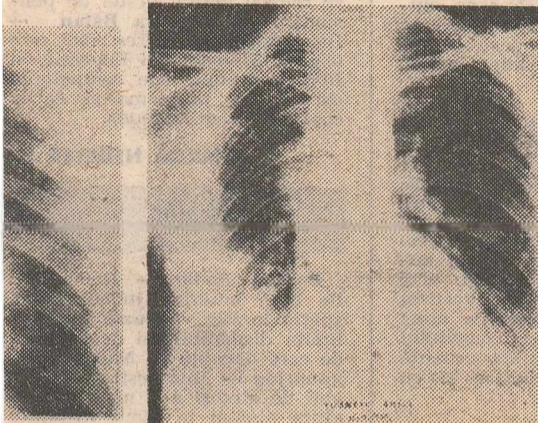
Doi reporteri, Dumitru Graur și Ion Predoșanu, s-au deplasat la domiciliul a două dintre persoanele despre care se vorbește în rîndurile de mai sus. Pe Iulia Nițu (Intrarea Arbănași nr. 23), care a avut de înfruntat teribilul diagnostic de „Neoplasm bronhopulmonar drept”, au găsit-o înșirînd pe sfoară un maldăr uriaș de rufe proaspăt spălate. Ea spune : „Mai mulți ani m-am simțit tot prost, cu oboseală, cu temperatură de 40 de grade, dar nu prea m-am uitat la boală pînă în clipa cînd m-a doborît de tot și atunci am chemat vreo 4—5 salvări, numai că nimeni nu știa ce aveam. Am fost și pe la mai multe spitale, dar de lămurit nu m-am lămurit decît la cel de pe Viilor, cînd l-am auzit pe profesor spunîndu-i unui asistent că „ar fi bine dacă ar fi tuberculoză !” Atunci mi-am zis că m-am curățat, și dealtfel fetei mele i-au spus că nu se mai poate face nimic și că în două-trei luni am să mor. Norocul m-a făcut să aud de numele doctorului Leontopol și m-am dus la el, acum vreo doi ani. Am început tratamentul și după un timp m-am gîndit să mă duc din nou la spital, la Filaret, pentru o radiografie. N-am spus însă că mă tratez, și

nici ca l și le cade Nițu sfātu că n

SALVATE

15.VIII.1977
IVANCIU ANICA
15.X.1979

Neagu Constantin acum nouă ani, cind își pierduse orice speranță. Cu tratamentul dr. Leontopol, acum este un om care muncește încă!

În rândul de sus, radiografiile pulmonare înainte de începerea tratamentului dr. Leontopol. În rândul de jos, radiografiile pulmonare ale aceluiași pacient după tratamentul dr. Leontopol.

bilateral metastatic. Aici sînt toate documentele de observație în original. În starea aceasta a bolnavului, că se gîndeau cum să-l înmorminteze. **Dr. Leontopol** : Avem și diagnosticul de la oncologie. Pe 15.10.1970 de la oncologie nr. 2185/1970 București (Instituție Oncologică București). Cu certificatul nr. 639 din 15.10.1970 se recomandă opiacee, era în dureri mari. S-a folosit, fapt ce se poate constata și din evi-pușciantelor. Avem și poza pe care i-a făcut-o tatălui său înainte de...moarte. A stat trei zile în pat și toată noaptea s-a uitat la el dacă mai răsufliă ca să nu moară în spital, și a plecat acasă. Și acasă amă, că era în timpul inundațiilor. Unde îl înmormintă? Comuna era în apă. Pe om, pe Neagu Constantin, mai înmormintat și trăiește și astăzi. S-a ambiționat și n-a mai murit!

Dr. Leontopol : A venit la mine și a început tratamentul. Din 15 mai 1970 a început și a urmat tratamentul cu produsul nostru.

Dr. Onisim : Bolnavul acesta a fost verificat periodic. A internat în 1972 la Spitalul Cantacuzino, a fost internat două ori la noi în 1977 și 1979 ca să confirmăm trăiește și că așa, la vîrsta lui, muncește în cooperativă, de unde aduce adevărîntă.

Să vedem adevărîntă! „Se adevărește prin prelevarea. Neagu Constantin este membru pensionar în Progresul” dia com. Fîceni, jud. Ialomița. Menționez tovarășul a efectuat în 1977 un număr de 112 ar în anul 1973 pînă în prezent 6 norme... Are în loc să moară. Muncește. Poate să fie un ideal în loc să mori să muncești.

Dr. Onisim : Acum să știți că el are o vîrstă înaintată și o medienie de alte afecțiuni. Este un mare hiperactiv. Foarte bine că precizați acest lucru, căci unii vor

întreba : de ce dr. Leontopol n-a descoperit un tratament pentru nemurire? Dacă din 1970 pînă în 1979 un bolnav, căruia i se căuta loc de înmormintare, trăiește, mi se pare un lucru absolut excepțional. Eu vreau să subliniez că aceasta nu este glumă, ci sîntem în fața unei realități tulburătoare. Poate că vor citi și oameni de decizie ceea ce scriem noi, și specialiști, poate și specialiști de decizie, și vor înțelege că respectivul Neagu Constantin putea fi tatăl oricărui dintre noi. Să mai trăiască 9 ani, să mai ai 9 ani în viață un om!

Dr. Onisim : Și care își desfășoară și activitatea. Nu stă tîntuit în pat. Și aceasta trebuie specificat ca un argument pentru tratamentul Leontopol, fiindcă și în medicația actuală poate s-o ducă vreo cîteva luni. Dar în ce condiții?

A.P. : Alt caz! Cum vorbim de cazurile astea, parcă dăm locuri în tren : următorul...

Dr. Onisim : Este vorba de o bolnavă, Ivanciu Anica, de 67 de ani, casnică, din București. Această bolnavă este diagnosticată la Spitalul „23 August”. Prin examen radiologic, prin toracenteză, i s-au găsit celule atipice din pleurezie carcinomatoasă cu recomandarea de tratament cu algocalmin și, la nevoie, morfina.

Dr. Leontopol : S-a dus la Spitalul „23 August” unde avea niște cunoștințe. La radiologic apare pleurezie. I se face o radiografie ca să se vadă mai precis despre ce este vorba, i se scoate cu seringă o cantitate de 15-20 cm³ lichid și la analiză se găsesc celule canceroase.

A.P. : În ce an a fost?

Dr. Onisim : În 1977. Din iulie 1977 începe exclusiv tratamentul cu produsul doctorului Leontopol. Pentru verificarea diagnosticului, dr. Leontopol o recomandă, pentru a avea o confirmare în plus, la Spitalul Colentina, avem un carnet de sănătate în original unde îi scrie pleurezie dreaptă probabil kariokinetică pulmonară, fiindcă nu au avut rezultat histopatologic al lichidului pleural. Dar ei

să povestesc tuturor cum am scăpat eu de boală!

Pe Anica Ivanciu, 67 de ani, externată în iulie 1977 de la Spitalul Colentina cu diagnosticul „Pleurezie dreaptă de origine probabil K K pulmonară”, am găsit-o tot acasă (strada Solului nr. 6), spălînd vase în curte. Ne spune : „Ajunsesem că nu mai puteam ridica o batistă de jos, dar doctorii nu știau ce să-mi facă, îmi spuneau să iau algocalmin și, mai tirziu, morfina, unul mi-a scos ceva de la plămîni, iar de umblat am umblat peste tot, și la Filantropia, și la Filaret — pe unde n-am fost? Băiatul meu a aflat de doctorul Leontopol și ne-am dus la el. Ne-a primit foarte bine și am început tratamentul. După două săptămîni m-am simțit mai bine, iar după o lună mă mișcam prin casă. Nu m-a mai durut nimic și tot mai bine mi-a mers, iar acum, deși mă mai tratez, mă simt complet vindecată. Toamna asta am făcut și o gripă, am tușit, dar n-am avut nimic cu plămîni!

Am consențat, cu toată obiectivitatea, spusele celor două foste bolnave, astăzi două femei care-și duc viața înainte. dîncolo de primejdiile care le-au încercat.

scriu în continuare, imaginea radiologică — o formațiune rotundă în pulmonul drept, probabil metastatică, pleurezie închistată.

A.P. : Da ce probabil?
Dr. Onisim : Probabil pentru că nu au putut să extragă exact din pungea de lichid care se vedea la examenul radiologic. Dar ceea ce este interesant, cum spuneți și dvs., e că unii nu văd anumite aspecte. Totuși aici s-a văzut. Bolnava a fost în tratamentul conferențiarului dr., acum profesor, Simion Purice.

A.P. : Un om foarte respectat și un mare specialist.
Dr. Onisim : Un mare specialist care a recomandat la externare praful dr. Leontopol. A recomandat pentru că a văzut că merge bine.

A.P. : Cînd a fost asta?
Dr. Onisim : În 1978.

A.P. : S-a orientat bine, recomandînd tratamentul doctorului Leontopol.

Dr. Onisim : Foarte bine!
A.P. : Aducem omagiul nostru doctorului Purice pentru curaj și omenia, unite cu marea domniei sale capacitate profesională.

Dr. Onisim : Omul a analizat, a văzut despre ce este vorba. O personalitate care are curaj să spună : asta este boala. Asta este tratamentul. Și s-a făcut bine bolnava. Ultimul examen din octombrie 1979 arată o stare generală bună, fără acuze subiective sau obiective, care ar pune problema unei recidive. Examenul radiologic evidențiază aspecte de pahipleurită, adică s-a îngrosat pleura, asta după 2 ani și jumătate... Deci, am prezentat 4 cazuri. Vă rămînem datorii, dacă mai solicitați.

A.P. : Cînd a fost asta?
Dr. Onisim : Pentru acum da.

A.P. : Nu numai că este destul, dar oricît ai fi de insensibil la această problemă, simți că este un lucru deosebit. Nu sîntem noi cei care putem hotărî în această privință și nu știu cine ar putea hotărî altfel decît așa cum a hotărît viața însăși, cu șirul ei de coincidențe și anomalii, cu șirul ei de lupte și de înfrîngerii și de victorii, nu știu cine ar putea în fața acestor realități obiective să exclame altceva decît exclamăm noi : este absolut fantastic!

Dr. Onisim : Este un adevăr.

A.P. : Față de un adevăr există o exclamație, față de un alt adevăr o altă exclamație. Adică eu pot spune, afară este toamnă tirzie, și acesta-i un adevăr, dar dacă în plină toamnă tirzie, în plin final de deceniu, cînd mai avem 20 de ani pînă la sfîrșitul veacului, ale cărui drumuri sînt pavate cu morți de cancer, cînd paginile presei mondiale sînt pline de iluzii, dacă într-un asemenea final de deceniu eu, ca altădată nu știu care scriitor îl întîlnia pe Aurel Vlaicu la București și Aurel Vlaicu spunea că vrea să facă un avion și respectivul scriitor, Ștefan Octavian Iosif, sau cine era, se entuziasma și-l ajuta, eu, ca el atunci, nu pot spune decît „să facem ceva!” acum cînd la noi există acest aparat de sănătate, Leontopol...

Dr. Leontopol : Aparat care poate să fie perfecționat. Asta e marea dramă, că nu are condiții să se perfecționeze.

A.P. : ...Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o obligație față de conducătorul partidului și statului nostru care ne-a însărcinat să apărăm și să promovăm noul. Nu este numai asta. Este și o problemă de conștiință să mă interesez și să ne intereseze rezultatele muncii dumneavoastră.

Dr. Onisim : Vedeti, noi în privința aceasta nu prea avem siguranța zilei de mîine.

A.P. : Cum aș putea trece eu pe lingă aceste lucruri extraordinare, să-mi văd de estetica mea, care rămîne mărunțită în fața morții, în fața bolii, în fața durerii omenești? Vedeti, pentru mine nu este doar o problemă de serviciu, nu este doar o problemă de slujire a unui adevăr la care mă îndeamnă epoca, mă îndeamnă partidul din care fac parte și o

Din satul Tipărești, comuna Cocorăștii-Mislii, județul Prahova, ne scriu 31 de cetățeni: La cutremurul din 1977 școala noastră a fost grav avariata. Primarul ne-a spus la o adunare că s-au primit fonduri pentru a se construi alta și că o vom putea face mai în centrul satului. A fost executată fundația. Dar altceva nu s-a mai făcut.

Mă numesc Florea Mehedițu. Locuiesc în Brașov. În 1971, cum lucram la C.F.R. la siguranța circulației, am cerut instalarea unui telefon la domiciliu. Ani de zile au trecut până s-au făcut legăturile între cablul principal și bloc. În august a.c. — anunțat oficial — am plătit taxa de instalare: 270 de lei. Dar în octombrie încă nu mi se pusese telefon. Mi se spune mereu că nu mai sînt circuite. Pentru mine. Fiindcă pentru unii, care depuseseră cerere cu ani întregi în urma mea, s-au găsit circuite și — în același bloc! — au deja telefon.

Consiliul popular al municipiului Sibiu: În legătură cu scrisoarea tovarășei Ileana Tampa din Sibiu vă comunicăm că, în ședința comitetului executiv, din 10 noiembrie a.c., i s-a aprobat pentru închiriere o cameră de 14 mp, situată în Sibiu, strada Farului nr. 11.

Procuratura județeană Satu Mare: Urmare scrisorii lui Bile P. Traian, domiciliat în comuna Lazuri nr. 554 (reclama înțirzirea descoperirii făptașilor care îl băuseră, n. red.) vă comunicăm următoarele: Prin rechizițiul din 26 noiembrie a.c., întocmit în dosarul nr. 463/B/1979 al Procuraturii județene Satu Mare, s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de arest, a inculpaților Balogh Vasile și Maior Ioan, pentru săvârșirea infracțiunilor de ultraj contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice, prev. de art. 321 alin. 1 Cod penal, și vătămare corporală gravă, prev. de art. 182 alin. 1 Cod penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 33 lit. b Cod penal.

Toată stima și mulțumiri ce nu pot fi redade în întregime prin cuvinte vreau să adresez tovarășei dr. Elena Popescu și întregului colectiv coordonat de tovarășul dr. Grigore Osipov-Sinești pentru reușita chirurgicală în cazul operației ce mi s-a făcut și pentru tratamentul acordat în continuare de eminenții oameni și medici ai acestui centru. (Coman Ștefan, tehnician la C.A.P. Văcăreasca, jud. Bacău)

Primarul orașului Cugir: La adresa dumneavoastră din 1 noiembrie a.c. cu care ne-ați trimis scrisoarea unui grup de cetățeni din orașul nostru, vă facem cunoscut: Cele sesizate corespund adevărului. Din neglijența constructorului și datorită lipsei de control a organelor consiliului popular, aceste amenajări n-au fost terminate la data la care s-a dat în folosință blocul. Vă informăm că, la 19 noiembrie, lucrarea era deja executată în parte, respectiv accesul la bloc și trotuarele. La acestea și-au adus contribuția și cetățenii care au făcut sesizarea. Nu s-a terminat încă șoseaua, această porțiune fiind prevăzută pentru altă etapă, odată cu executarea altor blocuri de locuințe din zona respectivă.

Lipsesc de pe piață o mulțime de scule și dispozitive pentru scris și desen foarte necesare elevilor și nu numai lor. Uneori se mai aduce câte ceva din import, dar putem să ne facem în țară TOT ce ne trebuie fără multă bătaie de cap. Eventual, pentru unele indicații, stau la dispoziția executorilor. La început, ar trebui organizată o librărie tehnică în București, unde să se expună asemenea realizări spre experimentare și lansare. (Ioan Mitișcan, inginer, Iași, strada Albinești nr. 5B)

Inspectoratul școlar al municipiului București: În legătură cu scrisoarea adresată redacției de tovarășă Stanca Stoicescu, prin care reclamă că fiul ei, în vîrstă de 9 ani, nu este primit la școală, precizăm că acesta — Alexe Cristian — a fost înscris

și frecventează clasa a III-a A la Școala generală nr. 57, de la începutul actualului an școlar. Randamentul obținut de el în anul școlar trecut a înfirmat oportunitatea transferării sale la o școală ajutătoare, cum decisesse, în 1978, comisia pentru ocrotirea minorilor.

Locatarii a 15 apartamente din blocul B 5, strada Cișmelei nr. 16, Constanța: Unitatea nr. 80 a I.C.S. Alimentara, aflată la parter, ne face viața grea prin zgomotele și murdăria produse. În fața scării A și B, tone de navele și alte ambalaje au compromis spațiile verzi, iar despre loc de joacă pentru copii nici nu se mai poate vorbi.

Ministerul Muncii: Referitor la scrisoarea lui Barbu D. Marin din Medgidia, vă comunicăm: În carnetul său de muncă sînt înregistrate corespunzător perioadele lucrate în grupa a II-a de muncă, totalizînd 23 de ani, 5 luni și 6 zile. Cum Legea 3/1977 prevede că reducerea vîrstei de pensionare se face proporțional cu numărul anilor lucrați în grupe de muncă superioare, pentru a ieși la pensie la 55 de ani petentului i-ar fi fost necesară o vechime de cel puțin 25 de ani în grupa a II-a. Dacă va continua să lucreze în această grupă, va putea cere pensionarea cînd va implini vîrsta de 57 de ani.

Mă numesc Nicolae Mincu și locuiesc în Focșani, Piața Independenței nr. 1, bloc 9, apartament 67. De peste două luni, tensiunea curentului electric în blocul nostru este foarte scăzută: 180—190 de volți. Cu toate demersurile la I.R.E. Focșani, aparatele electrice și becurile noastre suferă mai departe de această „boală”.

I.T.A. Piatra Neamț: În urma sesizării publicate în numărul din 4 octombrie al revistei FLACĂRA, vă comunicăm că înființarea unei stații de autobuz în interiorul satului Văratec se află în atenția conducerii Consiliului popular al județului Neamț.

Mă numesc Stan Vasile. Sînt țăran cooperativ în comuna Balaciu, județul Ialomița. În dimineața de 13 noiembrie a.c., fiica noastră, Vasilica Niță, de 29 de ani, s-a îmbrăcat curat și a ieșit în șoseaua București—Constanța, unde, se vede treaba, s-o fi urcat în vreo mașină și dusă a fost, că nu mai știm de urma ei. Are și ea o fetiță de 4 ani. Mai trebuie să spun că fiica noastră e suferindă neuro-psihic. Cînd era mică, i s-a făcut o operație la cap. La Militie ne-au asigurat că ne sprîjină, dar dacă veți publica aceste rânduri, poate o s-o găsim mai repede.

Centrala industrială de utilaj energetic, metalurgic și mașini de ridicat-București: Referitor la scrisoarea tovarășei Maria Simion, om al muncii la Combinatul industriei pentru construcții de mașini-Bistrița, pe care ne-ați trimis-o spre rezolvare, vă facem cunoscut că sesizarea este întemeiată. S-a dispus conducerii unității să procedeze imediat la încadrarea tovarășei M.S. într-un loc de muncă corespunzător pregătirii sale.

Eu sînt Toma C. N. Constantin, din satul Bordselu, comuna Ciochina, Ialomița. La noi, bătrînilor, de 14 luni, li se oprește 20 la sută din pensie. Motivul nu ni-l spune nimeni, oriunde întrebăm. Ni s-a spus mereu că vom primi banii luna viitoare. Mereu, luna viitoare.

Cooperativa meșteșugărească „Potaissa”—Turda: În vederea rezolvării situației tovarășei Căbulea Viorica, ne-am adresat UCECOM, de unde ni s-a răspuns că, avînd în vedere vîrsta petentei și condițiile de la locul de muncă solicitat, nu se poate face calificarea acesteia la locul de muncă. Avînd în vedere însă latura umană a problemei, conducerea cooperativei a hotărît s-o încadreze, de la 1 decembrie a.c., ca muncitor necalificat la secția cartonaj numai pentru faza îndoit cartoane, încadrarea ei la altă fază de producție contravenind normelor de protecția muncii.

Sintem mama, bunica și bunicii copilului Chifor Traian, din Vaslui. Îngăduiți-ne să transmitem prin revista calde mulțumiri, adîncă noastră recunoștință și urări de sănătate doctorelor Elena și Marin Dan de la Spitalul „Elias” care au tratat, au operat și îngrijit băiețelul. Acesta se simte bine și în casa noastră au revenit voia bună și bucuria.

De 4—5 ani nu avem nici apă rece, nici caldă și nici căldură. Cărăm apă cu bidoanele de la izvor și le urcăm 3—4 etaje. Centrala noastră termică este folosită ca sală de jocuri, cafenea și loc în care se consumă băuturi alcoolice diverse. (Vasile Măcinic, Vălenii de Munte, alea Alunilor, bloc 10, ap. 16)

Consiliul popular al municipiului Tulcea: Din verificările efectuate, a rezultat că, în parte, sînt întemeiate cele sesizate de Anton Mangiurea din Tulcea. Pentru rezolvarea situației a fost pusă în funcțiune o conductă directă de la rezervoarele de apă ale orașului la cartierul respectiv. De asemenea, s-a mărît debitul la conducta de aducțiune de la Dealul Bogza. Situația s-a îmbunătățit. Ea rămîne în continuare în atenția organelor locale, urmînd să se găsească noi soluții.

La începutul anului școlar, la constituirea cadrelor didactice din municipiul Timișoara, proces-verbal de la cerul de biologie înregistra sinteza dezbaterilor pe marginea planului de învățămînt. Din păcate, discuția, deși oficial organizată, n-a fost urmărită — desigur tot oficial. Redau pe scurt documentul amintit. Avînd în vedere că biologia face parte din științele fundamentale, avînd o pondere substanțială în formarea omului modern, considerăm că: ● Programa de biologie pentru liceu este foarte bine concepută, dar nefericit aplicată într-o singură oră pe săptămînă ● Cele 102 ore de-a lungul întregului ciclu liceal nu asigură nici pe departe însușirea minimului de cunoștințe, nici caracterul lor practic-aplicativ ● Predarea fugitivă a biologiei nu poate forma convingeri privind ocrotirea mediului ambiant și a echilibrului biologic în natură, nu permite realizarea corelațiilor interdisciplinare între biologie și celelalte științe — biochimie, biofizică, genetică, biomatematică, bionică — nici înțelegerea problemelor de igienă și protecția muncii ● Predarea galopantă nu asigură necesarul de cunoștințe în vederea formării concepției materialist-dialectice despre lume și viață. (Prof. Constanța Prodan)

Comitetul județean Olt al P.C.R.: Verificînd cele sesizate de tovarășa Valentina Cruceru din comuna Spineni, cit și documentele școlare din comună și de la inspectorat, reiese că legal s-a dat cîștig de cauză tovarășei Ioana Ilinca și nu tovarășei Valentina Cruceru deoarece: Valentina Cruceru are 23 de ani vechime în învățămînt, în timp ce Ioana Ilinca are 26 de ani; soțul tovarășei Cruceru este încadrat ca funcționar la spitalul din localitate, iar soțul tovarășei Ilinca este cadru didactic. Tovarășă Ilinca a desfășurat o bună activitate politică și social-obștească în comună, fiind mult timp secretar al organizației de bază, membră în comitetul comunal al femeilor.

Tovarășe redactor-șef, mă numesc Marilena Hinteoar și sînt inginer principal, responsabil cu invențiile și inovațiile la Întreprinderea „Armătura” Cluj-Napoca. Ca orice membru al P.C.R. ca orice cetățean român, am urmărit cu mare interes lucrările Congresului al XII-lea al partidului, am citit cuvîntările publicate, printre care și cuvîntul dumneavoastră, cuvînt de mare patriot, cuvînt de mare poct. Doresc să-mi exprim simpatia și adevineea mea deplină cu documentele adoptate. Am reținut în special problemele referitoare la stimularea creativității, a invențiilor și inovațiilor. Și eu sînt inovatoare și am și trei invenții. Întreprinderea noastră are rezultate frumoase la nivel de județ în acest domeniu. Consider că ar fi bine dacă ar intra în vigoare cit mai repede noua legislație care să dea un suflu nou, pe măsura timpului ce-l

trăim, inteligenței tehnice românești de masă. Am convingerea că noile propuneri vor avea o mai ridicat nivel tehnic, o eficiență mai mare. Va fi mai bine, utilizat potențialul creator al maselor largi de oameni ai muncii. Sper că invențiile și inovațiile, într-un viitor apropiat, își vor ocupa locul cuvenit pe scara problemelor importante.

Comitetul municipal de partid Turnu Măgurele: Este adevărat că aproximativ 8 zile s-au aplicat, la biletele de transport cu autobuzele E.G.C.L., tarife conform H.C.M. nr. 548/1962. Acest aspect a fost verificat de organele județene care au stabilit să se revină la vechile tarife (anterioare celor 8 zile, n. red.). În legătură cu limitarea folosirii abonamentului doar la orele de vîrf, menționăm că aceasta a fost o propunere a conducerii combinatului chimic, care nu a fost însușită de organul local de partid și nu s-a pus în practică.

Consiliul popular al sectorului 3 București: Referitor la scrisoarea cetățeanului Dumitru Colotă, vă comunicăm: Gradul de poluare al zonei în care locuiește petentul nu depășește limitele prescrise în normative, fapt pentru care detaliile de sistematizare au fost avizate favorabil de toate forurile competente. Menționăm că zona chimică din bulevardul Ion Șulea nu prezintă nici un pericol pentru locuitorii din împrejurimi.

Comitetul județean Cluj al U.T.C.: Din verificarea scrisorii trimise redacției de Zaghernei Dumitru se desprind următoarele: A acumulat 124 de ore absențe și foarte multe întîrzieri. Nu respectă programa școlară, pe el interesîndu-l numai electrotehnica. Pentru acte de indisciplină a fost avertizat și sancționat cu scăderea notei la purtare. Hotărîrea consiliului profesional este în concordanță cu legislația în vigoare și cu regulamentul școlar.

Schimbarea numelui prin recăsătorire a făcut ca fiica mea să nu mai primească o vreme pensia de întreținere după tatăl ei decedat. Bani nu mi s-au dat nici mie, nici actualului soț, cum mi se spusese la un moment dat. Eu lucrez la spitalul municipal, iar el la S.U.T. Ploiești. (Viorica Drăghici)

Direcția județeană P.Tc. Maramureș: În urma sesizării tovarășului Avram Martin din Baia Mare, strada Ferenczy Carol 37/2, cererea sa de instalare a unui post telefonic a fost aprobată la 14 noiembrie, cînd condițiile materiale au permis, prin terminarea unor lucrări de investiții în acea zonă.

Locuim în Constanța, strada Ecaterina Varga nr. 31. Imobilul nostru este grav degradat și nu din vina noastră. În urma unei expertize din aprilie 1978, ni s-a comunicat că imobilul va fi demolat, iar locatarii evacuați. De atunci continuă și deteriorarea clădirii, dar și răspunsurile vagi ale I.C.R.A.L. privind situația noastră. (Vasile Sasu, Traian Coman, Ștefan Roșnoveanu și Gheorghe Mita)

Consiliul popular al municipiului Brașov: Pensionara Anastasia Rotaru, din Sighișoara, avînd doi copii în Brașov, poate obține, conform prevederilor legale, mutația definitivă în municipiul nostru la unul din copii. Abia după aceea, va putea cere și efectuarea schimbului de locuință între Sighișoara și Brașov.

Maria Trușas și alți 21 de cetățeni din Deva, microraioul 15: De luni de zile nu avem apă caldă, deși plata pentru aceasta ni se încasează mereu.

● „FLACARA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Poșta redacției

ADMINISTRATIV

Tudor Alexandru — București ș.a.: Cheltuielile de întreținere, reparare și revizuire a ascensurului se suportă de către toți proprietarii, indiferent că îl folosesc sau nu (anexa 3 la HCM 860/1973 din Decretul 387/1977). Scutirea de plată la care vă referiți se aplică numai în ceea ce privește „forța” consumată pentru funcționarea ascensurului ● Ion Muresan — Galați: Unitatea în care lucrați, pe baza evidențelor existente, și cu respectarea prevederilor legale, poate stabili dacă activitatea prestată de dv. pînă la 31 decembrie 1975 se încadrează în grupa II de muncă. Pentru a putea beneficia de reducerea vîrstei de pensionare, cei în cauză trebuie ca, în conformitate cu Legea nr. 3/1977, să fi lucrat efectiv cel puțin 15 ani în locuri care se încadrează în grupa I de muncă sau cel puțin 20 de ani în grupa II de muncă. Persoanele care au lucrat cel puțin 5 ani în grupa I și II de muncă au dreptul să li se ia în calcul vechimii în muncă pentru fiecare an lucrat în aceste grupe astfel: 1 an și 6 luni pentru grupa I sau 1 an și 3 luni pentru grupa II. În aceste cazuri nu se reduce limita vîrstei de pensionare ● Marioara Bălan — București: Scrisoarea dv. este trimisă Ministerului Educației și Învățămîntului, de competența căruia este problema și de la care așteptăm răspuns.

MARGA NEDELEA

JURIDIC

Rozalia Roder — București: Pe baza hotărîrii judecătorești, spațiu locativ vă poate ajuta în limita disponibilului de locuințe de care dispune ● Năstase Alexandrina — București: Nu aveți de ales și nici nu vă poate ajuta nimeni în afara instanței judecătorești ● Aldea Alexandrina — București: Pentru soluționarea problemei dv. vă puteți adresa comisiei de judecată ● S.B. — Cluj-Napoca și G.M. — Baia Mare: Dr. Leontopol poate fi găsit la Spitalul ORL Panduri ● Vornicov Victoria — București: În practică, într-un proces ca al dv., instanța nu ține seama de casele imprimare ● Anton Iulian — București: ICVL Berceni vă poate furniza datele de care aveți nevoie ● Bondar Anuța — București: Singura soluție este un nou examen ● Mareș Nicolae — București: Măsura întreprinderii este legală dacă este luată în interesul muncii ● Ruja Ion — București: La 9 ani, fiica dv. înțelege totul. Dezvăluirea publică a comportării mamei ei i-ar dăuna psihic, ceea ce nu este nici în interesul dv.

NICOLAE CRISTACHE

INVĂȚĂMÎNT

Ion Marinescu — Călan, Hunedoara: Potrivit prevederilor art. 25 din Statutul personalului didactic, numirea și transferarea cadrelor didactice în posturi didactice vacante de la unitățile școlare din mediul urban se fac numai pe bază de concurs. Ca urmare, dumneavoastră vă puteți titulariza la o școală din orașul Călan numai printr-un astfel de concurs. Dosarul de înscriere la concurs se depune la Inspectoratul școlar județean Hunedoara ● Mihai Pop — Ideciu de Jos, Mureș: Este necesar să vă adresați direct Inspectoratului școlar al județului Mureș ● Ioan Bogdan — Criciova, Timiș: Ministerul Educației și Învățămîntului ne informează că s-au dat indicații Inspectoratului școlar județean Timiș ca, în limita posibilităților, să fiți sprijinit prin încadrarea dv. ca suplinitor la o unitate școlară mai apropiată de domiciliul pe care îl aveți.

HORIA PATRAȘCU

Cînd lupul moralist nu e altul decît un dascăl

— Eu nu-l mai țin de naș! Nu-l mai țin nici de vecin și nici de dascăl. E peste măsură, ce mai. Nu-mi mai trebuie!

Așa ni l-a prezentat, dintr-o suflare, Gh. Smeu pe vecinul lui, **Marin Nica**. O vreme, ne spune, s-au împăcat, dovadă că i-a boțezat și copiii. Auzise el prin sat că nu e rost de prietenie cu al lui Nica dar și-a zis că n-o fi dracul atît de negru și apoi, dacă îi e vecin apoi trebuie să se aibă bine cu el. Nu s-a putut. A aflat că în lipsa lui îi înjură copiii, îi amenință de parcă i-ar cerși la ușă. Și, cînd a fost de l-a întreat, „ce-ai, mă, nașule, cu copiii mei de-i înjuri și spurci, — mi-a răspuns — continuă omul — că nu e împăcat cu boțezul fetiței mele, care a avut loc cu 7 ani în urmă, că a dat el 600 lei”. I-a înapoiat cei 600 lei „dar tot nu s-a mulțumit că a încălcat legea neamului și s-a pornit a mă purta prin judecată că i-aș fi tulburat posesia, apoi, văzînd că nu ține treaba cu tulburarea asta — că doar curtea mea e a mea, a lui îi a lui — i s-a năzărit pe un pui de salcîm să-l tai, că-i ține umbră în curte”. „Să mă iertati, rogu-vă, că vă spun — intervine în discuție și **Viorica Smeu**, femeie la 50 de ani — a sărit cu cuțitul la noi, ne-a înjurat de ne-a spurcat, el învățătorul sau profesorul ce-o mai fi fiind”. Și vecinul din dreapta, **Nicolae Căpățînă** ne declară deschis că se înțelege cu **Marin Nica** precum cîinele cu pisica. Și pe el l-a dat în judecată de mai multe ori. Că și-a pus casa în fața casei lui **Nica**, că să-și taie salcîmul de lîngă gard. A sărit, beat fiind, cu cuțitul la băatul lui infirm, fugărindu-l prin curte. Iar pe **Irina Căpățînă**, cea de-a treia vecină de pe aceeași parte a străzii, a lăsat-o la comisia de judecată că i-ar fi furat ea doi zîniți de pui de curcă ce nu-mplîniseră două luni. Și din una în alta aflăm cum a reușit **Marin Nica**, om al satului **Frăsînet**, comuna **Băbăița**, județul **Teleorman** — să rămînă fără vecini, mai bine zis, cum a ajuns el să-și piardă considerația și respectul acestora.

La **Consiliul popular Băbăița** întrebînd despre el ce fel de om este ni s-a răspuns că-i reclamagiu de profesie al satului. Atît primarul **Alexandru Lazăr**, cît și vicepreședintele consiliului, **Aurel Oancea** și secretarul adjunct cu probleme de propagandă — toți trei puși de curînd în fruntea comunei — au crezut, pentru început, că venisem și noi, ca atîția alții, pe urmele vreunei sesizări trimise de **Nica**. Pentru că **Marin Nica** nu se mulțumește să reclame numai cadrele didactice ale școlii — el însuși fiind cadru didactic vechi în satul **Frăsînet** — ci atacă, fără deosebire, oameni din toate sectoarele comunei, încît, ni se spune, puțini sînt cei ce au rămas neatînși, de condeiului profesorului. Am făcut și noi un sondaj în acest sens. Pricinile sesizărilor sînt pe cit de multe, pe atît de netemeinice, acest lucru neimpiedicînd numeroase comisii să vină în anchetă, pierzîndu-și timp într-o scoaterea la lumină a adevărului. Pe **Anton Teler**, dirigintele poștei, de pildă, l-a reclamat că i-ar fi furat butelia, că i-ar opri corespondența, că i-ar fi violat un colet. Pe **Iancu Cristea**, președintele cooperativei de

consum, că nu i-ar fi dat ciment să-și repare casa grav avariată de la cutremur, aducînd pe capul omului o întreagă comisie centrală. Și cu toate că reclamația s-a dovedit nefondată — casa lui nu avea nici o zgîrietură, vroia doar să-și ridice un gard de ciment — i s-a dat materialul cerut ca să scape de gura lui. N-a fost ocolit nici milițianul din sat, nici medicul veterinar, nici atîția alți oameni serioși și cinstiți ce-și vedeau numai și numai de treburile lor.

Așadar, și satul îl ocolește pe **Marin Nica**, lăsîndu-l în ale lui, știindu-i meteahna. Și, după cum o să vedem, nici colectivul școlii în care lucrează de ani și ani de zile nu a ridicat un deget pentru sistarea unei asemenea stări de fapt — cu atît mai mult, cu cît aici s-au adunat, în ani, cele mai multe reclamații ale profesorului **Nica**, la umbra cărora, el, profesorul, nu se sfîia să încalce elementare norme de conduită ale unui dascăl.

Paula Radu, directoarea școlii (împotriva căreia au tîntit cele mai multe din acuzațiile din ultimul timp): „Ce-am suferit cu omul ăsta numai noi știm. Ni s-a spus (n.n. — de către cine, nu am aflat) să-l lăsăm în pace. L-am lăsat și unde am ajuns? ! Să închidem ochii la faptul că fuma în timpul orelor, că se enerva și de se mișca un copil în bancă, împrîscîndu-l cu injurături, că s-a bătut în școală, cu ani în urmă, cu profesorul **Tiu**, copiii asistînd la scenă ca la circ. A fost pe atunci mutat disciplinar dar s-a întors, continuînd a ne reclama în vreme ce el însuși încalca normele pedagogice. Pleca din timpul orelor să repartizeze butelii. Și te-ți știu că făcea treaba asta pentru 2-3 lei ce-i picau de butelii; a trimis copiii, în timpul orelor, să care cărămida de la culă la el acasă. Și ne amenința pe toți, creînd în școală o atmosferă de adevărată teroare”.

Ion Dima, coleg (și președinte al comisiei de judecată nr. 2 al căreia secretar e **Nica**): „Nu cred că există cadru didactic care să nu fi fost reclamat cel puțin o dată de el. Oamenii i-au luat frica, poate de aceea își face el de cap. Nu are prieteni — imi dau leașa pe 10 ani dacă descoperiți dv. vreunul — dar are o pasiune — colecțiile de monede. Cum a ajuns la ea numai pedagogie nu-i. I-a pus pe copii să aducă de acasă monede vechi, de argint, zicînd că vrea să facă muzeu. Muzeul nu s-a făcut dar așa a ajuns el colecționar”.

Gh. Enache, profesor de educație fizică: „De cum am intrat în învățămînt m-am ales cu o muștrare din cauza lui. Nu asta este însă esențialul, ci atmosfera de ne-respirat pe care a reușit să o creeze în școală prin permanența sa stare de pîndă și de amenințare”.

Și iată-ne față în față cu omul despre care aflasem atîtea lucruri rele. Discuția cu el a accentuat însă starea de fapt descoperită la vecinul lui, la oamenii locului, între colegii săi de muncă.

— Eu, spune, nu fac și nu am făcut ilegalități.

— De pildă?

plin soare, după oameni. Dacă, a socotit cineva, s-ar fi aflat mai la miez-noapte, sau cu foarte mult mai la miez-zăi, unde regimul luminii e mai scăzut, șansele de a-i găsi ar fi fost mai mari. Va trebui, cu alte cuvinte, să compensăm carenta solară, lacuna luminii, prin omenie, dacă se poate chiar prin Omenie, prin marea ei forță calorică, prin tot ce poate ea oferi. Niște victorii în muncă, desigur! Niște noi și

Decembrie, lumină nefirească

majore opere creatoare pe toate planurile! Niște noi puteri, niște noi bucurii, concentrate, substanțiale, a căror nevoie, parcă, o resimți, mai acut ca oricînd, cînd scade soarele, cînd te stringe frigul. Frigul obligă la intimitate, la densitatea comunicării, la intensitatea bucuriilor, a succeselor obținute prin efortul comun. Familia umană trebuie să se regrupeze și mai strîns, și mai întim în uman, să-și construiască fața de iarnă, fața cea mai fierbinte, semn că cerul e foarte departe de om, semn că lumina nu mai este decît în noi.

Decembrie, pentru unii, e o despovărare sau o expiere, pentru alții, pentru cei mai mulți, e un anotimp de încoronare, de sinteză și, deopotrivă, de deschidere către viitor. Socotîndu-se victoriile și bucuriile anului, se deschide un nou ciclu constructiv, oamenii, cei mai mulți, trăiesc o încordare sporită, o freneză sportivă, drapate în mătase transparentă a fulgilor (oare

— Eu nu ies să vorbesc în timpul orelor pe culoar.

— Ieșeați, în schimb, să faceți repartitia buteliilor.

— Mergem în pauze doar.

— La fără zece, fix, venea mașina?

— Da, adică...

— Dar monedele luate de la elevi în care capitol le băgați?

— Le-am luat pentru muzeu. Dar dacă ei, colegii, că ăștia is, au spart geamul și le-au furat, de unde muzeu?

— Aveți cel puțin lista monedelor adunate?

— Nu, nu le-am îndosariat. Să știți însă nu erau de valoare.

— Aveți vreo sancțiune primită în viața dv. de profesor?

— Nu, nici una!

— Dar mutarea disciplinară pe care ați avut-o cînd cu bătaia cu profesorul **Tiu** cum se numește?

— Detașare! Atît. Detașare!

— Așadar, vă socotim un corect. Cîndva, cu ani în urmă, ați bătut o fetiță de 9 ani de-a fost nevoie să-i faceți respirație artificială.

— Asta-i altă poveste. Și apoi, n-a fost nevoie de spitalizarea ei!

(Aveam în față, în vreme ce vorbea, certificatul medico-legal al fetei **Luiza**, pe care citîndu-l doar, te cutremurau.)

Ni s-a dovedit — sau mai bine zis, s-au făcut încercări în acest sens — că la nivel de comună s-a încercat să-l coopteze pe **Marin Nica** în diverse munci obștești, tocmai pentru a-i găsi o preocupare de substanță. Una din aceste sarcini i-au dat-o chiar la sugestia lui — cea cu buteliile. Cînd au descoperit „lucrătura” l-au înlocuit urgent și atît. Nici o admonestare de alt gen! O altă sarcină — nici nu se putea o alta mai „potrivită” — cea de secretar al comisiei de judecată. Urmarea? Patru din pricinile judecate în acest an sînt ale lui, constituite în dosarele **Nica**. Iar pentru a putea să-și facă dreptatea lui, nu s-a sfiit să semneze în fals pe președinte pe una din hotărîri — cea cu furtul puilor de curcă. Iată doar două din cazurile în care obștea ar fi trebuit să intervină, să-și spună cuvîntul dar nu a făcut-o.

Cîteva întrebări ne-au obsadat — și trebuie să recunoaștem, ne obsedează. Oare cum le-o fi vorbind el, profesorul **Nica**, elevilor despre prietenie cînd, întreat dacă are în satul lui un prieten de suflet, după ce a stat și a cumpănit, ne-a dat un nume — **Ghinea D. Marin** iar acesta, la rîndul lui, cu tristetea că nu poate răspunde altfel ne-a spus: „Eu cred că dacă-l văd o dată la 2-3 luni de zile e bine. Și atunci, de bună ziua”; cum le-o fi vorbind copiilor despre respectul față de semeni, cînd reclamațiile lui i-au atîns aproape pe toți ai satului; și oare cum le-o fi vorbind despre bunătate, despre omenie, despre responsabilitate, cînd el însuși amenință și injură în dreapta și-n stînga. Și, după toate aceste întrebări — pe care că toții le gîndesc dar nu le pun cu glas tare — o alta își face loc cerîndu-și drepturile: merită un astfel de om să poarte numele de dascăl? Mai poate el avea dreptul de a i se incredința educarea generației de mine a satului? Noi credem că nu — și o spunem fătîș — mai ales că mutarea disciplinară — sancțiune gravă ce i s-a aplicat o dată în cariera lui de profesor — nu a avut nici un efect în ce-l privește.

GEORGETA BLĂNARU ■

chiar vor sosi acești fulgi?) ce se va naște incredibil de cast din cerul vinăt și din pămîntul inert. Decembrie, această lună a sărbătorilor și a revelațiilor iernii, a fulgilor ce se nasc și pier, eclatante dar efemere resturi ale necunoscutelor treișuri cosmice, are, la noi, acest accent încordat, bărbătesc și teafăr, opus efemerului, opus amăgirilor, un accent de încoronare a muncii anului cu noi victorii, de pregătire intensă pentru noile cicluri de muncă și existență. Decembrie, luna fulgilor, a efemeridelor, a amăgirilor, a mirajului, este, la noi, un anotimp al certitudinii, certitudinea că totul se modifică, crește, se dezvoltă, curge impetuos spre un viitor al marilor împliniri, imposibil de a-l închide sau rezuma în arcul de zbor al unor fulgi.

Cele mai mari bucurii și victorii din întreaga construcție a noii noastre civilizații s-au dobîndit — spun statisticele, spune viața — în acest an. De pe temelie lor teafără, anul și anii ce vin se anunță — prin triumfala poartă deschisă spre viitor, în pragul acestei ierni, de marel forum al comunistilor, al naționali — sub aura celor mai mari frumuseți din cîte s-au perindat pe acest pămînt.

Cînd scade soarele, cînd scade lumina, cresc oamenii. Îi văd ureați pe schelele anului, ale timpului, ca pe un vast basorelieu, ca pe o uriașă tapiserie vie de trupuri, într-o mișcare michel-angeliescă, într-o creștere care își poartă contrastele, culorile, nuanțele mereu mai sus, tot mai sus, pînă acolo unde contrastele, culorile, nuanțele se amestecă, înghețînd în alb, în culoarea speranței, a sublimului, a luminii.

Decembrie, lumină nefirească a cerului, lumină fierbinte, adevărată a oamenilor.

ILIE PURCARU ■

Moravuri și morala

Sînt atît de ocupat să iubesc omul, încît abia mai am timp să observ uneri ce-l înjosește. „Homo homini lupus” (sau cum sună versul întreg „Lupus est homo homini, non homo”) n-a fost, știu și eu asta, o simplă glumă a lui **Plaut**. Dar am învățat de multă vreme că numai ce admir mă înalță. Și din fericire am avut prilejul să constat că recunoștința nu-i o vorbă goală, o minciună didactică. Există oameni la care nu mă pot gîndi decît regretînd că nu m-am priceput niciodată să le spun cît le datorez.

Uneori, trebuie să recunosc totuși și eu că viața nu e o seră și nici măcar o pădure fără uscături. Nu-mi face plăcere, dar ce să fac? Văd și aud. Și chiar dacă nu mă privește direct, tot mă crispez. Înțeleg atunci că discreția nu e totdeauna cea mai înțeleaptă reacție, căci turpitudinea proliferază ca lișta cînd e înconjurată cu prea multă discreție. Mă văd nevoit prin urmare în asemenea cazuri să-mi contrazic vocația, dîndu-le dreptate celor care ne spun că a crede cu încăpăținare în armonii idilice nu e o virtute. De fapt, mă gîndesc acum la un anumit tip de mediocritate agresivă și arogantă care nu iartă celor de valoare că nu-i seamănă. Nu e chiar greu s-o recunoaștem. Ea nu se poate exprima decît prin ură, prin invidie. Și cum adesea e silită la lumina zilei să admire sau să stea tăcută, se răzbuună în semiobscuritate printr-o ironie joasă, sordidă. Colportează, ridică din umeri interogativ și echivoc, cînd nu îndrăznește să acuze. Știrbește, cînd nu îndrăznește să conteste. Important e să „secrete” ceva. N-are idei și nici n-o interesează ideile. Ele nu sînt „o relație” și nici nu-i pot fi de folos în șansele de a parveni. N-are nici prieteni adevărați, ci doar alianțe de conjunctură. Sfaturi? Depinde cine i le dă. Pasiune? Singura ei pasiune este profitul personal și singurul orgoliu acela de a reuși să obțină acest profit.

Dacă mi-aș pierde timpul să-i scriu unui asemenea individ, n-aș face-o ca să-mi exprim tristetea pe care mi-o inspiră. Înțeleg, ar fi inutil, i-aș spune. Dar — aș continua — poate și-ar fi de folos ceea ce am observat și la alții care-ți seamănă. Principiul e să cauți tot timpul să zîmbești celor pe care, după ce vei da colțul, îi vei birfi. Și mai ales să nu-ți pui, sub nici o formă, probleme de caracter. Dacă poți adopta o mină solemnă, e cu atît mai bine. Dacă nu te pricepi, e mai bine să nu încerci. Afișează un aer bonom, amical. Te vei răzbuuna în clipa următoare. Vei urî cu atît mai mult cu cît ai fost silît, pe față, să admiri. Vei cleveți cu atît mai scîrbos cu cît vei fi nevoit la lumina zilei să fii decent. Și nu uita, risul cu sughițuri te salvează de la complexe. Nu-l neglija ca metodă cînd te simți umilit de valoare. Șoptește ce ai de șoptit și pe urmă arborează un ris uleios pe care privirea celuiilalt alunecă așa cum vrei. Morală? Caracter? Toate acestea sînt lucruri prea plicticoase ca să-ți pierzi vremea să le înțelegi. Mai bine disprețuiește-le în continuare fără să pricepi ce rost au. Ele nu pot decît să-ți agraveze complexe. Nu te incurca în meandrele lor dacă vrei să-ți continui drumul. Într-o bună zi și-ai da seama că asta ti-ar transforma abilitatea în nisip. Ce nevoie ai? Fii mîndru că ești gălăgios și compătimizește-i pe cei tăcuți. Și nu te feri să te îndoi după vînt. În definitiv, asta e o formă de a face filosofie. N-a spus **Pascal** că omul este o trestie gînditoare? Nu uita nici o clipă că arenele de luptă cele mai favorabile sînt cotoanele obscure. Și apoi din toată opera lui **Voltaire** pe care cu siguranță n-ai avut timp s-o citești, e bine totuși să reții acest sfat: injunghie fără să-ți gravezi numele pe pumnal. Mai ales, ține minte că scopul scuză mijloacele. La urma urmei, n-ai născocit tu această deviză. Ea are o carieră lungă în istoria lumii, așa că ești într-o bună companie. Uită chiar că poate ai visat să faci ceva în viață. E mai important, ai descoperit asta, nu să faci, ci să obții. Tot nu puteai altfel. Și cel puțin șopirlele nu mai sînt singure pe lume.

Mă întorc la ceea ce admir și te las între ele.

OCTAVIAN PALER ■

Eveniment cultural

Dictionarul literaturii române de la origini până la 1900

...este o impunătoare carte, ilustrată, în format mare în-8, de peste o mie de pagini, pe două coloane, și a fost publicat de un harnic colectiv al Institutului de lingvistică, istorie literară și folclor de la Iași, în Editura Academiei Republicii Socialiste România. Lucrare de neobișnuit de vaste proporții, **Dictionarul** cuprinde materiale foarte variate, în ordine alfabetică, de la clerul ardelean **Aaron, Petru Pavel**, la **Zorile**, revistă craioveană, din care a apărut un singur număr, dar cu un interesant program și cu câteva bucați literare. Sunt așadar prezenți scriitori, profesioniști sau ocazionali (cu te-meinice note bibliografice), periodice, teme folclorice, curente literare, vechi tiparuri, cu o informație la zi, care s-a străduit să-i rețină chiar și pe autorii unei singure cărți sau chiar ai unei singure poezii. Este cazul descoperirii, de către **Mircea Popa**, în 1976, a primei noastre culegeri de **Alese fabule**, aparute la Viena în 1784, de necunoscutul **Nicolae Oțelea**, cu treizeci de ani înainte de **D. Tichindeal**, considerat până în ajun mîinii noastre fabulist. Autorul unei singure poezii, **Anul 1871**, a fost moldoveanul **V. Rugină**, publicată de **Hasdeu** în „Calendarul României pre anul 1871”, și relevată de subscrisul ca primul poem cosmogonic românesc, cu zece ani înainte de **Scrisoarea I** de **Mihai Eminescu**. Criticului și istoricului literar **M. N. Rusu** îi datorăm descoperirea interesantului **Cocorlia-Matila, Dimitrie** (19.1.1798, Săcuieni, j. Dimbovița — 1.1.1860, București), autorul unui volum de poezii și al unei piese de teatru, viguros pamfletar unionist. „Iatăl vitreg al revoluționarului pașoptist **I. Voinescu I.**” Același a descoperit și pe fiica acestuia, **Aricescu, Iulia**, soția lui **C. D. Aricescu**, poeză și epistolieră, care a prefăcut operele **Sofiei Cocea-Frisoșcoalei**.

Ca un exemplu de muncă enormă pe care o comportă deshumarea scrierilor unor obscuri oameni de litere din trecut, voi menționa numai cunoscutele traduceri ale lui **Spartali Ioan S.**, înscrise exhaustiv cu caractere pețit pe aproape două coloane de pagină.

Colectivul și-a stabilit ca metodă caracterizarea fiecărui autor, după genul sau genurile literare în care s-a manifestat cu precădere. Astfel, despre cunoscutul **George Panu** se spune în modul cel mai just „memorialist, ziarist și critic literar”. Cînd este vorba însă de oameni care s-au ilustrat în politică, cum au fost **Take Ionescu**, **Eugen Carada**, **Ion Ghica**, **Alexandru Labovari**, **C. G. Dissescu**, **V. G. Morțun** ș.a., a fost preferat calificativul „scriitor”.

De o derogare de la numirea autorului, în favoarea pseudonimului **Claymore**, care i-a creat autorului cronicilor mondene o adevărată celebritate în bătălia epocii, beneficiază **Mihai (Mișu)**, fiul lui **Iancu Văcărescu**. Se citează ca uoică operă a lui **La vie à Bucarest, 1893-1895**, București. Tot de el sînt alcătuite o serie lungă de **Almanach du High-life**, începînd cu anul 1886.

Pentru iubitorii prozelor politice a lui **Eminescu**, precizăm că una din victimele sale, în repetate rânduri acuzat de mari abuzuri și prevaricațiuni, a fost, prezent în **Dictionar**, numitul **Mihăilescu, Simeon** (1820-1897). În fierul era traducător și adaptator de melodrame. **Eminescu** nu i-a luat în considerație această activitate. Alte victime eminesciene: publicistul **Serurie, Grigore** și finanțarul **Carada, Eugen**, politicieni liberali și scriitori ocazionali. Na mai vorbim de **C. A. Rosetti**, marele nedreptățit de genialul pamfletar.

Nu a fost omis **Petru Cercel**, domnitorul Țării Românești, cu a sa faimoasă rugăciune în limba italiană, pe care o stăpînea la perfecție.

În latină a scris uitatul **Despot Vodă**, poet laurcat, semnînd și o relatare dialogată ca reminiscențe mitologice a campaniei lui **Carol V** în Flandra, lucrare apărută și într-o versiune franceză, în 1555, inaugurînd tipărița celebrului tipograf **Plantin**, la **Anvers**. Cartea era semnată „**Jaques Basilic Marchet, Seigneur de Samos**”. Ambele versiuni au fost reeditate la **Paris**, în 1874.

Numeroase clișee în text, portrete și facsimile de pagini de titlu sau de autografe, selectate de **Elena Ciornea** din bogata colecție de stampe a **Bibliotecii Academiei Republicii Socialiste România**, agrementează pagina compactă a **Dictionarului**. Urmează, la sfîrșitul lucrării, un foarte util **Index de autori străini traduși** (pag. 939-954) și **Lista ilustrațiilor**, științific alcătuită (pag. 955-972). Lucrarea e precedată de o **Prefață**, de **Indicații pentru folosirea Dictionarului**, de o **listă de Abrevieri** și de o **intinsă Bibliografie de studii** și de **periodice consultate** (pag. XIII-XXXII).

Mai e nevoie să precizez că pe lângă nenumărații **dei minores** ai beletristicii noastre, substanțial prezentați, figurează în ample studii scriitorii de seamă ai literaturii noastre? În acest fel, **Dictionarul** se înscrie de pe acum printre cele mai folositoare instrumente de lucru ale tuturor ce se interesează îndeaproape de literatura noastră, la toate nivelurile ei.

ȘERBAN CIOCULESCU ■

Cronica literară

Gheorghe Azap: „Ețetera”

Nu l-am întîlnit niciodată pe **Gheorghe Azap**. I-am văzut doar, în câteva rânduri, fotografia, pe coperti de volume sau în paginile unor reviste. Versurile sale mi-au atras atenția de la început și am încercat atunci să mi-l imaginez. Pentru că ele conturează un personaj extrem de interesant, care te intrigă și te îndeamnă să-l cunoști. E vorba, par să spună poeziile lui **Gheorghe Azap**, de un tînar nonsalant care își ride de spiritul mic-burghez, de pornirea unora de a se înconjura cu lăcomie de obiecte sofisticate, de a trăi după convenții rigide falsificîndu-și existența. Pe acest ștrengar care dă cu tifla canoanelor inutile mi l-am închipuit scriînd

la o măsuță într-o cameră plină de cărți, cu o fereastră spre o grădină înmiresmată de flori, înconjurat de lucruri din epoci diferite, imperecheate după o fantzie capricioasă. Mi l-am închipuit fumînd țigară după țigară în timp ce compune „jalobe sentimentale” sau trage din cînd în cînd cite un chef cu prietenii iar a doua zi se vaită că a decăzut într-un hal fără de hal și se jură că e ultima oară cînd face una ca asta: „N-o să mai beau, Prieteni: Mi-am paradit ficatul; / Și dragostea nu face cu mine nici-un pact; / Deci voi porni, ca Faust, spre Mr. Necuratul. / Urmînd căteava nopții, spre un venin compact”. Un astfel de poet nu se preocupă să aștepte de loc în se decernează în arena literară și îi pasă prea puțin de gîlcelele dintre confracți. El parcă își așterne rîndurile cu sentimentul că nu are nici o aspirație de a intra în literatură ci doar se confesează cu franchețe nemaibăgînd de seamă dacă auditoriul îl ascultă sau își vede liniștit de alte treburi. Într-o vreme cînd lupta pentru acapararea atenției celorlalți se dă uneori cu înverșunare, e minunat că există și poezii lipsiți de orice dorință de a se impune cu orice preț și se mulțumesc să scrie cit mai cîștit cu puțință despre ceea ce li se întîmplă în mod nemijlocit. Poemele lui **Gheorghe Azap** îndeamnă la un trai cit mai liber, dezbrătat de prejudecăți. Ele lansează apelul să ne exprimăm cu mai multă sinceritate gîndurile pentru a nu transforma relațiile dintre oameni într-un protocol lipsit de căldură, ne cheamă în mijlocul naturii: „Să fie o căsuță, departe, -ntr-o pădure; / Și amîndoi acolo / Și numai amîndoi! / Și-alături, căprioare uluitoare de pure / Și rumege luceferi în loc de păpuși”. Este minunat pentru peisajul nostru liric actual că un astfel de poet își poate împlini destinul — excepțional de altfel — tocmai datorită climatului de înțelegere instaurat la noi, care permite o mare diversitate de stiluri și ivirea unor talente puternic individualizate, inconfundabile.

Evocat de **Gheorghe Azap**, cotidianul cel mai banal cu puțință capătă o aură de măreție. Nimic neimportant nu se poate petrece în preajma poetului. Totul este consemnat cu multă rigurozitate, ca într-un jurnal: căderea unei frunze, plecarea păsărilor călătoare, despărțirea de o iubită sînt evenimente ce par să hotărască soarta întregului univers: „Tu vei zbura departe, eu voi cădea-n derută; / Și vom scăpa din ținta arcașului mucus / Și-o să tot fie moină — desigur cea mai slută — / Cînd vei pleca, deasupra, și cînd oi merge-n jos”. Cuvintele dau impresia că sînt așternute așa cum îi vin în memorie poetului pentru a nu le răpi sinceritatea printr-o elaborare îndelungată. **Gheorghe Azap** întreprinde cu dezinvoltură o insurgență împotriva limbajului poetic și îi restituie prospețimea. El acordă cu mărinimie dreptul oricărei sintagme de a pătrunde în spațiul poeziei. De aceea, versurile sale sînt uneori șocante însă în mod plăcut.

Oricîtă exasperare i-ar provoca singurătatea, trădarea amicilor sau faptul că l-a părăsit o fată, poetul nu se lamentează cu lacrimi amare și de fiecare dată găsește puterea să-și întîmpine cu un zîmbet destinul potrivnic. **Gheorghe Azap** nu are curajul să fie sentimental pînă la capăt. Ironia, șagălnicia îi salvează paginile de situația de a deveni lacrimogene.

Ețetera confirmă un talent de excepție.

GEORGE ARION ■

CAP LIMPEDE

CARTE

● Ce ne mai oferă edițiile noastre la sfîrșitul anului? La Editura „**Minerva**” a apărut volumul 5 din seria de **Opere ale lui Mihai Eminescu**. Volumul cuprinde scrieri dramatice originale sau traduse. Ediția a fost îngrijită de **Aurelia Rusu** care precizează că „pe parcursul editării acestei secțiuni a teatrului eminescian tot ce a însemnat descifrare, organizare (filiația manuscriselor), cronologizare ne aparține exclusiv — nefăcînd apel la nici o fișă sau indicație bibliografică ori de manuscris care s-ar afla în biblioteca și arhiva Persepolis sau în alte fonduri”. La aceeași editură a apărut o **Antologie de poezie turcă de la începuturi pînă azi**. Selecție, note și traducere de **Nicolae Ioana** și **Nevzat M. Yusuf**. Prefața de **Ni-**

colae Ioana: „Așezată definitiv în tipare înnoitoare prin diversitate, poezia turcă se află și astăzi sub semnul aceluiași spirit mistuitor de căutare perpetuă. Poate tocmai de aceea o alăturăm li-celor autentice și credem că în Turcia se scrie una dintre cele mai interesante poezii...” ● Un roman care s-a epuizat rapid din librării este **Moartea regelui Arthur** de **Thomas Malory**, tradus de **Ion Larian Postolache** și **Charlotte Filitti**. Prefața și tabelul cronologic aparțin lui **Dan Grigorescu**. „Arthur e clădit din materia difuză a poveștilor, e simbol alcătuit din distilarea îndelungată a unei îndepărtate realități. Poveștile sînt ilustrări ale unor convenții înțelese ca atare și respectate de toți, într-un sistem în care alegoria îndeplinește o funcție tot mai esențială... Arthur și cavalerii săi ocupau un loc strict circumscris într-o ierarhie ce aspira să creze o ima-

gine a ordinii și a desăvîrșirii. Cavalerii **Mesel Rotunde** îndeplineau rolul intrupării unor virtuți ce trebuiau să fie contrapuse pierderii tot mai accentuate a încrederii în sistemul feudal de valori” ● La „**Meridiane**” a apărut, cu mari greșeli de tipar, **Ultima turlună** de **Pierre Chenal** ● Numerele 331 și 332 din colecția „**Globus**” („**Univers**”) sînt **Premiul de Gînter de Bruyn** („O carte despre compromisul moral al unora dintre intelectualii cu mentalități învechite care se adaptează mai lent noilor realități sociale ale R. D. Germane”) și „**Noi, familia Rivero**” („**Publicista** **Lena Rivero**, proiectare romantică a scriitoarei și personajul central al romanului, se întoarce în orașul său natal, **Oviedo**, după aproape două decenii, hotărîtă să reconstituie istoria legendară a familiei sale, răscolindu-i memoria, amintindu-și, prin contactul cu realitatea, de locuri și fapte a-

partinînd unor epoci revolute”) ● La Editura **Eminescu**, **Lazar Cassvan** publică volumul **O lume de celuloid. Secvențe dintr-un film imaginar inspirat de amintiri reale**. O carte agreabilă, plină de informații, care alcătuiește o istorie sui-generis a cinematografului.

PLASTICĂ

● **Galeriile de artă** din **Bacău** găzduiesc de câteva zile expoziția de sculptură și desen **George Apostu**. Cele 36 de lucrări de sculptură și cele 64 de desene, rod al unei munci de creație de peste două decenii, aduc în fața iubitorului de artă ceea ce n-au reușit să aducă expozițiile republicane sau cele de grup: sinteza creației acestui mare artist.

De la „**Maria de Mangop**”, „**Fetița cu păpușă**” și pînă la sculpturile din

„**Fluturi**”, „**Femei lapone**”, „**Tată și fiu**” regăsești tot universul de imagini, și de modalități de expresie specifice autorului. În lemn, piatră, marmură sau gips, în desene, el insuflă lucrărilor

aceia poezie a înțelepciunii arhaice ce te trimite spre obîrșilo culturii românești, acea explozie de vitalitate și, totodată, acea gingășie rar întîlnită într-un cadru atît de austere. Repertoriul de for-

Dan Deșliu sau drumul poeziei de la realism la onirism (1)

Sinteze

Există poezi ale căror opere pline de contradicții, încărcate de surprizele cele mai neașteptate, îl pun pe criticul literar într-o evidentă stare de dificultate atunci când încearcă să le înscrie creația literară în cea mai firească și obișnuită devenire istorică.

Trebuie să mărturisim de la început că o asemenea stare de perplexitate nu este declanșată doar de lectura versurilor unor mari scriitori, ci și de aceea a poezilor minori sau de serie care, spre tristețea noastră, a tuturor, au existat și vor mai fi în toate timpurile. Dar așa cum se știe, fiecare timp și arie de cultură își au propriile criterii de măsurare a infra-poeziei.

Intr-un asemenea context specific se înscrie și „cazul” lui Dan Deșliu. Ne referim la un „caz” și nu la o operă, fiindcă autorul lui **Lazar de la Rusca** (1949) și al **Minerilor din Maramureș** (1951) este același care a scris și **Visul și veghea** (1972), **Cetatea de aer** (1974) etc. Dan Deșliu nu se poate compara cu acei manufacturieri literari, cu acei autori de „poezie bine făcută” care au și referențiatul dar de a ne întreține o adevărată stare de sațietate față de acest gen de „creație lirică”.

Cazul lui Dan Deșliu este mult mai deosebit. El nu a produs o mare cantitate de versuri, motivul fiind și faptul că unele dintre poeziile sale trec dintr-un volum în altul. Dan Deșliu este, de asemenea, un „caz” pentru considerentul că el nu atinge decât uneori rangul **poeziei bine făcute**, multe dintre versurile sale situându-se între **gradul zero** al literaturii și orealitate extremă, fericită, dar mult mai rară, cind autorul **Minerilor de ficcare zi** (1964) ajunge în acea ipostază de „miracol”, favorabilă unui discurs liric autentic.

Criticilor se pot însă întreba de ce am ales „cazul” lui Dan Deșliu și nu altele, deoarece el nu este singurul scriitor din țara noastră care are evidente căderi și locuri comune în spațiul poeziei. Trebuie să precizăm că am realizat acest **decupaj** în istoria poeziei românești contemporane, deoarece evoluția discursului literar cultivat de Dan Deșliu, ca și modificările continue ale universului său liric constituie un **model** căruia încercăm să-i căutăm o anumită coerență, extrapolându-l astfel dintr-o serie mult mai mare.

În primul rând se cuvine să menționăm faptul că Dan Deșliu a intrat în conștiința publică de foarte multă vreme, prin cele mai slabe poeme ale sale, **Lazar de la Rusca** (1949), **Minerii din Maramureș** (1951), **Pe viață și pe moarte** (1956) și **Despre oțel** (1959). În această perioadă, scriitorul era solicitat cu precădere de marile teme eroice, individuale sau colective, ca și de acele ample prefaceri ce se produceau în societatea noastră și în conștiința oamenilor. Ele se inserau, așadar, în acel spațiu larg și complex al **poeziei ocazionale**, elogiate de Goethe și practicate de atâția mari scriitori.

Dar nici temele, nici caracterul ocazional sau angajat al acestor poeme nu explică eșecul lor. Se știe doar că eroismul, curajul, devotamentul, spiritul patriotic au constituit temele unor opere celebre din toate timpurile.

Eșecul lui Dan Deșliu are un caracter individual și ei se situează alături de alte eșecuri personale ale altor scriitori din acea vreme, cind nu se poate spune că poezia autentică ar fi lipsit cu desăvârșire din viața noastră literară, sau că toate actele de cădere în sfera **infraculturii** ar avea o explicație pur conjuncturală. Dimpotrivă, nu o singură dată, conjunctura nefavorabilă a fost supradimen-

sionată în mod direct de unii critici sau scriitori.

Dar noi nu facem nici un proces de intenție. Noi cercetăm astăzi statutul literar al unor poeme de Dan Deșliu, studiate în școli și universități și intrate pe cele mai diverse căi în conștiința publică. Dan Deșliu venea înspre poezie la acea răsplată de timpuri, cind se schimba fața unei mari părți a Europei, cu darurile unui scriitor minor, incapabil să adopte un discurs literar „bine făcut”. Poetul care se comporta ca un bard al marilor transformări revoluționare, ca un **aed** al lumii noi, scria o literatură simplistă, cultiva un gen de populism fals, de prost gust, înveșmîntat în haina de împrumut a versului popular său, uneori, în tiparele de creație ale unor mari scriitori.

Ca să relateze eroismul unui oștaş (**Pe viață și pe moarte**), Dan Deșliu face apel la **zicerea** cîntărețului popular. Punerea în scenă are caracterul unui document.

la, ceterașule, să spui :
cum arăta la vremea lui
acest erou al dumitale ?
Era înalt ? Era mărunț ?
Cu umbrelt lute, ori agale ?
Tăcut — sau meșter la taclale

Paranteza poetului capătă caracterul unei tradiționale **invocații** turnată în tiparele mărunte și convenționale ale scriitorului :

— D-apoi, stăpîne cititor,
Ca să-l înfățișez mai bine,
cătă să mă răped în zbor
prin timpul care nu mai vine,
și-n satul ăsta să cobor
la vremea cind se-nîmplă toate.

În poemul **Despre oțel** (1959), autorul fixează drept cadru o primăvară, cind pionierii bat tobele cu entuziasm. Pînă aici procedeele nu are nimic șocant. Intrarea poetului în cadru se vrea a fi solemnă (modestă ?), dar mai ales foarte sonoră.

și eu, imitator, mă apucai
să scriu un poem.
Nu-i nimic : nu mă tem,
nu mă sperii !
Mai tare să sune
trompetele și tobele lor !
Acest salut votos din viitor
se potrivește de minune,
ca preludiu sonor
la cele câteva lucruri pe care
vi le voi spune.

Intr-adevăr, nu numai **preludiu sonor**, ci concomitentul zgomotos, de o traumatică stridență, vor însoți multă vreme enunțul lirico-reportericesc, cultivat de Dan Deșliu. Început cu începutul, autorul **Minerilor din Maramureș** devine unul dintre cei mai harnici colecționari de locuri comune, de artificii banale, de formule agitatorice lipsite de un suport afectiv real.

Cind **Lazar de la Rusca** este gata să moară și gândurile lui rememorează repede scurte sevențe din viața sa, a țării și a satului, sentimentul său cel mai statornic este simțul de o carte de capăt pentru el.

Acolo la tine-acasă
sade o carte pe masă
între azimă și bid
dăruită de partid.
Cartea unde-ai slovenit
cum și cind s-a făurit
Țara muncii, și-a-nflorit
acolo, la Răsărit.

Dealtfel, Dan Deșliu are o deosebită predilecție pentru eroii care citesc anumite cărți. Interesul scriitorului pentru asemenea personaje nu este, firește, imputabil. Rîdicoasă ni se pare punerea în scenă, versificată, maniera de relatare. Introducerea limbajului direct în poem spo-

reste și mai mult aceste situații ilare prin însuși modul de enunțare.

Tractorist socialist !
— Ce-ai acolo-n buzunar ?
— Cărți vreo două...
Știi citi ?
— Cum de nu ! Am una chiar
Cu cartoful timpuriu
și-un Coșbuc de poezii !

Ce-am putea spune decît că textul este extrem de ilustrativ pentru limba literară pe care nu trebuie s-o deprindă cititorii de literatură, cu atât mai mult cu eît ea este un **produs combinatoriu** de o mare stingăcie. Dealtfel, mimarea limbajului simplu, din mediul țărănesc sau muncitoresc este atât de silnică și caraghioasă, încît ne-ar fi greu să ne închipuim că cineva ar dori să vorbească în genul unor personaje din poemele lui Dan Deșliu.

Se pare că în acea vreme, autorul **Minerilor din Maramureș** nu putea disocia încă **poezia de nonpoezie**. Poate și din această cauză unele procedee literare la care autorul făcea apel în mod frecvent produc o puternică distorsionare a limbajului literar.

— Păi — zicea iară cel cu gluma
(Chiar secretarul de partid) —
— acu să tragi în curte numa'
și mergi de cînd liniștit.

Pînă aici reproducerea unor sintagme orale este corectă, deși nu poate stîrni nici un efect poetic. După aceea, urmează acel act de **plulare a firescului** care se soldează cu rezultate ilare.

Tovarăși, după cum e știință
noi am avea ceva ședință.

Insulele de infimă poezie din poemele epice scrise de Dan Deșliu sînt foarte puține. Dar și în aceste cazuri enunțul literar capătă o tonalitate mai firească prin mimarea unor tipare împrumutate din alți scriitori sau din eposul popular. Episodul **Întîmplări la noaptea din Pe viață și pe moarte** ne aduce aminte de **Nunta Zamferei**, ici-colo se simte o vagă eufonie eminesciană, iar în **Minerii din Maramureș** se regăsește ritmul din poemele haiducești sau din **Legenda Mănăstirii Argeșului**. Ba, chiar și căprarul-erou **Belate** se uită la o fată, cam la fel cum o privea **Hyperion** pe **Cătălina**.

Poezele epice ale lui Dan Deșliu nu apunță nici un **poet mic**, nici un **poet mare**. Ele sînt pur și simplu **inraliteratură**.

Cind în 1964, Dan Deșliu publică **Minunile de ficcare zi**, peisajul poeziei românești ieșea dintr-o anumită monotonie tematică, un îmbrucător proces de diversificare, evident pe diferite planuri, reprezentînd semnul bun al eliberării de unele clișee de tristă amintire. Aceste simptome discrete, dar certe de înnoire a discursului literar românesc vin din partea unor poeți ce aparțin de generații diferite. Eugen Ibeleanu publică **Cîntec împotriva morții** (1963), Nina Cassian tipărește **Disciplina hărții** (1964), Marin Sorescu se joacă parodie cu versul în **Singur printre poeți** (1963), Nichita Stănescu realizează **O viziune a sentimentelor** (1964), iar Adrian Păunescu intra editorial în spațiul poeziei cu **Ultrasentimente** (1965).

În acest context favorabil tentativelor inovatoare, Dan Deșliu pendulează încă între două lumi, versurile sale din **Minunile de ficcare zi** rămîind în mare măsură tributare unor tipare literare perimate, iar filonul reflexiv ce-si face loc în unele poezii fiind, de asemenea, cu foarte puține excepții, de o banalitate sufocantă.

Declarația programatică a poetului trădează doar unele semne de coezitate, de ne-

decizie sau poate de neputință a aderării la un crez literar mai limpede. De aceea, ironia sa se risipește într-o mică explozie de cuvinte ambiguizante involuntar.

Grozav îmi plac poezii gravi
— atavice porniri pesemne —
basterzii muzelor solemne
și-ai oratorilor gingavi !
Cu focul sacru pe obraz
la fel își încordează glasul
cîntînd septelul și Pegasul
și sînt sublimi în orice caz

(Precum)

Se pare că Dan Deșliu își descărca gloanțele false mai mult în scrierile altora decît în propriile sale eșecuri. Iar copilul teribil de altădată ce prînsese parcă un oarecare gust pentru a spune „mai multe — glăsuind puțin” se lasă încă înecat de o verbozitate viscoasă și nesemnificativă. Vechile sale păcate literare îl urmăresc cu o tenacitate diabolică. Versul dialogat cu referințe precise, textualizarea cu o mică structură anecdotică etc., îl se-duc pînă la neputința de-a le rezista.

— Bre, nea Matei —
zice unul, c-un glas de mulere,
unu, Florică, de-l avui ajutor
prin cinzeș trei,
la Electroputere,
— cum văz eu,
am băgat-o-n mohor :
se cam lăsa cu nor,
cu saramură,
de bine ce-am descălicat !
Și-î arse printre dinți,
o-njurătură.

(Prima baracă)

Or, de la consențenarea unui fapt cotidian pînă la convertirea lui într-o adevărată poezie, distanța este încă foarte mare.

Dar nu este mai puțin adevărat că nucleele de coagulare a universului imaginar se înnulesc. Poetul nu-si mai interzice unele accese de reverie. Versurile sale capătă din cînd în cînd o anumită vivacitate ludică. Banda afectivă a memoriei alunecă spre copilărie, spre țara visată, aici, pe pămînt sau într-un univers astral. Obosit parcă de propria monotonie a demersului său literar, poetul simte nevoia culorii diversificate, a întîlnirii cu fapturnle ieșite din comun.

Trei semne trădează surparea entuziasmului facil și artificial din creația sa literară : **cosmarul**, **visul** și **ogînda**. Ele reprezintă căile prin care poetul caută întîlnirea dintre sine și existență. O caută dar nu o găsește încă.

Coborîrea în copilărie, realizată pe un plan cosmaresc, trădează semne de poezie.

Gingaș — ca un buldog,
gentil
ca intendentul
unei școli de corecție,
iață-l, cosmarul meu de copil :
— Poftim la lectie !

(Cosmar de copil)

Hotărît lucru, Dan Deșliu începuse să se psihanalizeze. Și tot căutînd înăuntrul său, locul de fantasmă, poetul își descoperă afinități, dorințe nemărturisite încă, fapturni mitologice demne de admirat. Obiectul adorației sale atît de surprinzătoare devine **Proteu**, cunoscutul zeu al divinației și al metamorfozelor. Să nu ne închipuim cumva că această invocare s-ar trage din suflul poeziei baroce, cu care scriitura lui Dan Deșliu, ca și modul său de gîndire, nu au nici o contingență. Pre-dilecția sa pentru ostentație, ogîndă, schimbare, are cu totul altă motivație.

Așadar, **slăvitul Proteu / cu neostenie / jocuri de linii / mereu năruite / re-nnoite / mereu / este chemat pentru impulsiona-rea celor nevătămați / de-noilei / și-n-trebări și mirări / celor definitiv clarificati** (Către Proteu).

Să fie oare acest apel public al poetului destinat doar altora ? Așa se pare. De fapt, Dan Deșliu avea o urgentă nevoie de invocare a lui Proteu mai mult pentru sine decît pentru vindecarea păcatului altora.

ROMUL MUNTEANU ■

CAP LIMPEDE

me, ritmurile spațiale, energia expresiei, conținutul întoarcere spre sine, soluțiile tehnice, voluptatea aproape muzicală, a liniilor și curburilor, fac din această expoziție un eveniment ce depășește prin conținut și calitate, importanța sa locală.

CORNEL GALBEN ■

MUZICA

● Din nou despre muzica disco. „Costume Disco pentru EA” și EL. Pentru febra de simbată seara cumpărați aceste superbe și strălucitoare costume Disco în culori Devil black și Arctic white. Prețuri avantajoase. Iată numai unul din nenumăratele anunțuri ce au invadat piața occidentală, anunțuri ce

au dat la o parte muzica făcînd loc industriei disco. Industria disco a cotrobăit prin bivonviturile din Jamaica, a luat patru-cinci timeri, i-a îmbrăcat cît se poate de fantezist, a confecționat la repezeală cîteva partituri facile, după rețete deja consacrate, apoi... Apoi am fost literalmente bombardat cu Boney M și o întreagă pleadă de grupuri și grupulețe, toate croite pe același calapod. Întreaga piață muzicală, uriașă scenă pe care au urcat Beatles, Cream, Led Zeppelin, Yes și alții alții ca ei, a fost ocupată de acești out-sider-i ai muzicii. Iată că acum industria disco ne pregătește un nou și electrizant cadou : New Wave — noul val — apărut în junglia urbană care este slums-ul londonez. Un uriaș capital este investit în industria discului și a discotecilor din pe-

riferia londoneză unde grupul de penibilă notorietate Sex Pistols (care a ridicat în decursul a numai șase luni, de la trei case de discuri suma de 175.000 de lire sterline) are ca urmași pe Damned, Clash sau Television. Costumele bizare, limbajul foarte puțin ortodox, spectacolele indecente, toate acestea însoțite de o muzică primitivă și agresivă, iată ce ne oferă la adăpostul discoului acest new wave. Bob Woffinden — critic la New Musical Express — scria : „Clash, Damned, the Ramones etc. practică o redefinire a spiritului rock and roll-ului, în sensul împingerii sale spre epoca de piatră, spre un primitivism feroce al cărui țel este banul în dauna actualului creator”.

Într-adevăr : fără să părăsească structura de trei acorduri (tonica do-

minantă și subdominantă), cu textul redus la un ritual sonor fără sens, muzicienii noștri val încearcă să-și aleze grupurile de tineri furioși care simbată de simbată năvălesc în discoteci căptînd și uite interminabilele cozi de la birourile de piarare pentru locuri de muncă, tineri dezorientați și amăgiți de un spectacol cu lumini și costume strălucitoare îndărătul cărora se ascunde violența tehnică de a suprima actul muzical.

Iată deci că sub înocența mască a discoului, avem de-a face cu o formă agresivă a acestui fenomen care ține cu tot dinadinsul să nu uităm festivalul de la Altamont — California, cu huliganii Hell's Angels, la ale căror acte vandalice Rolling Stones-ii aflau pe scenă au asistat nepuțincoși.

Este ușor de a fi pro sau contra fenomenului disco, dar atunci cind acest fenomen îmbracă formele nocive ale industrializării muzicii, cind muzica nu face decît să devină un „business”, atunci putem să fim împăcați că ne place Beatles și nu Boney M, Ten Years After și nu Abba.

MIRCEA-IOAN MEREUTZĂ ■

N.R. Așteptăm noi opinii.

TV

● Filmul de vineri seara **Surisul** — prezentat în locul unei pelicule depreciate din punct de vedere tehnic — a reunit trei cunoscute vedete de muzică ușoară într-o melodramă muzicală, imaginată după toate preceptele genului. Tributur unor canoane superuza-

te, cu întîmplări previzibile de la o secvență la alta, filmul se recomandă totuși prin valoarea lui terapeutică. Avem nevoie, cu alte cuvinte, de asemenea spectacole, dar alegerea ar trebui să o facă abonatul Televiziunii, aflat în situația ideală de a opta, în una și aceeași zi, între mai multe oferte ale micului ecran. Dar pînă atunci, preferăm să vedem, numai filme de bună calitate. ● Interesantă și instructivă în continuare emisiunea „De la A la... infinit”. Realizatorii ne datorează totuși un răspuns : ce a vrut să fie și să însemne documentarul „Lumină și întuneric”, o peliculă însumind, pe muzică dixieland, scene de chirurgie oculară și investigații oftalmologice, dar lipsită de orice comentariu cu suport științific ? Un simplu exercițiu de operatorie ?

LIVIU TIMBUS ■

Un muzeu in labirint

Cazul Rembrandt (VI)

Bătrînii

Autoportret din 1660

Pictura începe acolo unde cuvintele se opresc. Poate nicăieri nu e mai evident acest fapt ca la Rembrandt, iar în lăuntru operei lui Rembrandt în tablourile sale cu bătrini. Ei sînt atît de absorbiți de gînduri, încît au uitat parcă demult să mai vorbească. Nu mai au nevoie de cuvinte decît pentru a-și cerne singurătatea în raționamente. Înțelepciune? Dacă ținem cu orice preț, putem să-i spunem și așa. Deși a te numi înțelept înseamnă a păstra încă, din ceea ce ai lăsat în urmă, o parte de vanitate. În timp ce acești bătrini cu fețe liniștite, îmbrăcați uneori în veșminte sacerdotale, alteori în haine obișnuite, cu care se vor fi plimbat și pe străzile Amsterdamului, tocmai asta au reușit. Pierzîndu-și tinerețea, ei au cîștigat cel puțin libertatea de a se confrunta cu destinul fără emoție și fără să mai aștepte nimic. Poate doar umbra care înaintea spre ei. Noaptea unde nu vor mai avea nevoie de un nume. Uneori parcă își amintesc strigătul lui Michelangelo: „La ce bun toate cînd sfîrșești ca acela care vroia să treacă marea și se scufundă în mlaștină?” Pe urmă redevin calmi. Văduviți de luxul acțiunii, se cufundă în meditație. În trupul învins, a mai rămas o victorie posibilă: aceea de a înțelege. Înțeleptii lui Rembrandt provin din oameni înfrinți, dar ei au un scop care-i obligă să trăiască încă.

Au uitat și că sînt modele. După cum, pictîndu-i, Rembrandt le-a uitat, se pare, numele. El caută pe fețele uzate de vîrstă altceva decît o identitate. Bătrînii l-au atras întotdeauna, iar bătrînețea l-a fascinat încă din tinerețe. Pentru că atunci n-o putea picta uitîndu-se în oglindă, a făcut de mai multe ori portretul mamei sale și al tatălui său. Și chiar pe el însuși s-a îmbătrînit voit uneori, în autoportrete, pentru a studia bătrînețea. Într-un autoportret, pe care l-am văzut la Luuvru, în care lumina a fost pusă să arate fără milă ridurile, s-a înfățișat ca un om de patruzeci și cinci de ani, deși n-avea decît douăzeci și opt ani cînd l-a pictat. Renașterea crezuse în frumusețea eternă, ca și grecii, și în gloria trupului, dar Rembrandt pare să știe din tinerețe că această frumusețe e trecătoare și că gloria trupului va apune. Chiar cînd exultă, el nu uită că această clipă va trece. Nu se amăgește aproape niciodată că s-ar putea sustrage timpului. Se simte mereu în lăuntru și observă cu o înfinită tandrețe curgerea lui ireparabilă. El atrag bătrînii cu atît mai mult cu cît pare convins că a ști să îmbătrînești e unul din lucrurile cele mai dificile. Mereu la luminile unui foc în crepuscul, el privește obrazul omenesc fascinat de ravagiile pe care le face timpul și uimit de bogăția de gînduri care i se opune. Filosofii lui preferă să consimtă că viața e trecătoare decît să-i dea un chip neadevărat, însă tot ei privesc cu și mai multă căldură viața după ce i-au înțeles adevărul. Poate nici o iubire nu e mai copleșitoare ca o iubire fără speranță. Ea nu-și poate găsi consolări și atunci singura ei soluție e să devină mistuitoare. De aceea, oare, un pictor al bătrînii ne emoționează mai mult decît toți cîntăreții perfecțiunii? De fiecare dată cînd modelul lui Rembrandt e un om încovoiat de timp, geniul său țîșnește fără limite. Înțuim că pictorul nu se minte și nu ne minte și de aceea e cel mai omenesc dintre toți. Insuși Dumnezeu știe în atelierul lui Rembrandt că e muritor.

„Dintre toate ruinele din lume, ruina omului este desigur cea mai tristă de văzut”, exclama Théophile Gautier, dar ascultîndu-l, simțim nevoia să-i replicăm: pentru ce ne spui asta, domnule Gautier? În schimb, Rembrandt ne emoționează tocmai pentru că nu caută la bătrînii săi o înțelepciune posomorită. Cu alte cuvinte, nu este un pictor al decrepitudinii. Dimpotrivă, el dă bătrînii o aureolă pe care trupul tînr n-o are. Nu ignoră declinul fizic, dar cită noblețe în liniștea acestui declin. Și poate nu întimplător, pe măsură ce Rembrandt rămîne mai singur, bătrînii pictați de el se înmulțesc. Aproape toți sînt luminați de soarele în amurg. Sărăciți de forța trupului, ei se îmbogățesc spiritual. În tinerețe au putut fi aventurieri, condotieri, orice. Acum sînt filosofi. Sînt mai în vîrstă decît Rembrandt și mai înțelepți decît el. Au văzut multe și au înțeles multe. Chiar cei care nu s-au mișcat din portul Amsterdam cunoscut întreaga lume. Și întreaga noastră istorie. Știu ce-am greșit și sint gata să ne spună. Așteaptă numai clipa de liniște cînd vom fi în stare să auzim o poveste spusă fără vorbe. Și uneori am impresia că departe de a fi o stare de decrepitudine, bătrînețea este, în ochii lui Rembrandt, o apoteoză, un triumf al umanului. Dacă trupul își recunoaște fragilitatea, triumfă în el înțelegerea tandră a acestui adevăr.

Rembrandt însuși, pe măsură ce îmbătrînește renunță în autoportrete la podoaabe. În schimb, ochii caută în oglindă mai întrebători. S-au înmulțit umbrele? Răspunsul întîrzie, dar din vaga oboseală a culorii ne dăm seama că nu poate fi multă vreme amînat. Ca și filosofii săi, pictorul știe că orele de nisip amănază în clepsidră și ultima ucide. Însă cît de bine se vede acum că la căderea serii obiectele devin străvezii înainte de a se învălui în umbră. Și cu siguranță Rembrandt simte în asemenea momente că poate ajunge la limitele picturii.

Acum înțelegem de ce aproape trei sferturi din opera lui sint portrete. Nu-l mai interesează din întreaga natură decît omul, iar din om nu-l mai interesează decît ceea ce ne poate zgîlții din somnolența stupidă în care trăim citeodată. Și dacă Papini avea dreptate că nu se poate judeca un om decît la sfîrșitul vieții, acum e momentul cel mai prielnic pentru a ne apropia de Rembrandt. De multă vreme, bătrînii lui așteaptă tăcuți clipa cînd cel ce trec prin fața lor vor fi în stare să înțeleagă ce-ar vrea să spună.

OCTAVIAN PALER

Simple note

Buldozerul și istoria

Nu, nu! Hotărît nu-mi place termenul asta buldozer, de origine anglo-americană, însușit de foarte multe limbi ca să semnifice — cu variate accente și intonații în pronunție — aceeași mașină pe șenile, greoaie, herculeană și insensibilă, pe care o cunoaștem cu toții și îi știm utilitatea și utilizările.

Denumirea e relativ nouă, n-am datele actului ei de naștere, dar în prima mea tinerețe nu exista, cum nu exista nici instrumentul în sine, adus mai tirziu de freneticul, neasfîmpăratul și mereu progresivul proces tehnic al secolului nostru, ca să fie de ajutor oamenilor.

Mie însă cuvîntul, repet, îmi displace, îmi displace pur și simplu fiindcă are în sunetul lui o sugereare dușmănoasă și războinică, un ciudat amestec de vandalism și de sălbăticiune la pîndă, gata să se năpustească, să sfîșie și să devoreze; și dacă el ar fi venit pe lume mai degrabă decît a venit și și-ar fi făcut un loc în vocabular, în copilăria mea, cu siguranță că rostindu-l m-ar fi înspăimîntat și l-aș fi respins organic, cutremurat, ca să nu-l mai aud.

Dar eu am cu el o socoteliă acuma, care îmi confirmă adevărul, că ura nu-i mai puțin oarbă decît dragostea și că nu pot iubi buldozerul, dintr-o vanitate ulcerată a baștinei mele, dintr-un orgoliu rînit, ca să zic așa, local, pentru că fiecare sîntem pînă la capătul existenței prinși de rădăcinile locului unde am suris celei dintîi lumini.

Îmi recunosc subiectivismul și cred că nu-i este străina nimănui; cum mărturisesc că în tirgul meu natal, la Focșani, ca și în alte părți ale țării, s-au făcut destule lucruri laudabile, iar ceea ce s-a realizat bunăoară acolo, în Piața Unirii, care înainte se chema Piața Munteni, în ansamblul arhitectural de construcții, spulberind vechea îngrămădire de cocioabe, e o armonioasă biruință a simțului estetic și a bunului-simț.

Nu despre asta e însă vorba. Ci de răfuiala mea cu buldozerul — cu inertul și inconștientul buldozer — care e pus de multe ori să șteargă trecutul și să rășluiască istoria.

Era la Focșani o casă, pe strada care-i mai păstrează numele, uade la 1848, în popasurile lui din timpul revoluției, a fost găzduit Nicolae Bălcescu. Nu mai e. Buldozerul a înghițit-o mai demult. Mai era una în care s-a născut și a copilărit Ion Mîncu, părintele arhitecturii românești moderne, și a căzut și ea victima buldozerului — și e dureros și de mirare că descendenții intru spiriți și profesie au avut țaria sau nepăsarea să-și asume riscurile unui paricid. Nu mai e nici vechea clădire a Comisiei Centrale, sumbră și oblonită, unde și-a desfășurat lucrările între 10 mai 1859 și 14 februarie 1862, delegația de moldoveni și munteni care a elaborat legi de organizare a României de după Unire și primul proiect de Constituție a țării. Aici vedeam umbra lui Mihail Kogălniceanu și a lui Grigore Alexandrescu.

Și, în sfîrșit, ultimele două isprăvi din primăvara acestui an care stă să sucombe: biserica Domnească din Piața Moldovei, ctitorie inițială a Doamnei Dafina, ridicată între 1665 și 1670, în amintirea soțului ei, Eustratie Dabija, domnitorul moldovean de la 1661

pînă la 1665 cînd decedază — și casa în veranda căreia l-am zărit în mai multe rînduri, scriind sau citînd, pe Duiu Zamfirescu în vara anului 1920 — în drumurile, cu șleabta de băieți spre Milcov, să ne scaldăm în tulburata și gălbuia lui apă. Și parcă sîntem răspunzători — nu-i așa? — de ceea ce am moștenit și e explicabilă lacrima pe care ne-o dă ideea prafului și pulberii, cînd trebuie să spui „aici a fost și nu mai e”.

Știu foarte bine că nu s-a inventat pumnalul milos Nici glonte tandre. Nici forța brutală creatoare. Buldozerul însă le putem umaniza, fiindcă sint supuse voinței noastre și noi le dirijăm. Să nu le lăsăm în voia lor să-și facă de cap și să nu uităm — ceea ce am învățat și s-a valdat de-a lungul vremurilor — că atît istoria cît și trecutul nu pot fi ucise, dacă o singură memorie se salvează; și să înțelegem — ceea ce iarăși e elementar — că fără trecut nu poate fi un prezent, după cum fără prezent nu putem gîndi la viitor.

L. KALUSTIAN

P.S. Să nu se vinture argumentul, pe care l-am auzit de atîtea ori, al excesivelor degradări, fiindcă sint și ruini prestigioase care trebuie conservate și fără ele n-am fi avut, desigur, o poezie a lîr, pe care ne-au lăsat-o aiurea un Volney, iar la noi Cărlova.

L. K.

ALMANAHUL „FLACĂRA” 1980

Anul nou încă n-a sosit...

In schimb, Almanahul „Flacăra” 1980, almanahul revistelor „Flacăra” și „Rebus”, în 416 pagini, cu un conținut variat și bogat ilustrat, va fi prezent în ziua de 20 decembrie 1979 în librării și la chioșcurile de difuzare a presei.

Tinerii trebuie să știe

Dicționar de lagăr

Gestapo

În toată Europa — învăluită în *Nacht und Nebel*, în „noaptea și negura” fascistă — oamenii tresăreau la auzul cuvîntului sinistru Gestapo. Milioanele de oameni simpli ai Olandei și Belgiei, Franței și Poloniei, Norvegiei și Greciei nu cunoșteau originea și semnificația acestei noțiuni. Nu șiau că GESTAPO este alcătuit din primele silabe ale cuvîntelor *Geheime Staats-Polizei*, poliția secretă de stat. Ei n-au învățat semnificația acestui cuvînt din dicționare, ci l-au deslușit rostul din crimele pe care le-a săvîrșit Gestapo-ul și care se transmiteau pe șoptite, din gură în gură, de-a lungul și de-a latul Europei. Pentru ei, care nu cunoșteau limba germană și nu i-au interesat niciodată organismele statale ale celui de-al treilea Reich, Gestapo însemna tortură, însemna deportare, însemna moarte.

Despre istoria sinistră a sinistruului Gestapo s-au scris zeci de volume. Documentele despre crimele pe care le-au săvîrșit alcătuiesc sute, miile de volume. Dar oricît ar citi cineva despre această macabră instituție îi va fi greu să dea crezare cuvîntelor, frazelor, mărturiilor, dacă n-a văzut, cu ochii lui, năvălind într-un apartament un grup de Gestapo-viști, n-a auzit cum spîrgeau ușa cu automatele, cum răcneau și cum tropoteau cu cizmele lor grele și cum izbeau cu cravașele făcînd zob în citeva clipe tot ce găseau în casă; dacă n-a văzut cum erau smulși oameni din casele, din paturile lor, îmbrăcați sumar, desculți, cum erau călcați în picioare și tirîți pe treptele imobilului la cea mai mică împotrivire, cum erau înghesuși în dube negre și cum dispăreau în noaptea de amoaie; dacă n-a fost

trezit din somn de țipetele disperate ale vecinilor arestați, n-a urmărit din dosul perdelelor hăituiră, în plină zi, a unor oameni bănuși de a fi evrei, sau ilhidarea, drept represalii, într-o piață a orașului a 50 sau 100 de prieteni, rude și cunoscuți de-a valma; dacă în ușa apartamentului său n-a bătut niciodată Gestapo-ul, dacă el n-a fost chemat la Gestapo, n-a fost arestat, n-a fost interogată sau deportat de Gestapo.

Menirea principală a Gestapo-ului era să semene spaimă și groază, suspectînd și spionînd, torturînd și asasinînd. La procesul de la Nürnberg s-a spus: „Nu exista în nici o celulă și în nici un bloc nazist vreun secret care să nu fie cunoscut. Faptul că era mișcat un buton la radio, o umbră de dezaprobare care trecea pe obraz, secretul absolut dintre preot și cel ce se spovedește, vechea încredere dintre tată și fiu, pînă și tainele sacre ale căsniciei, toate intrau în preocupările Gestapo-ului”. Faima sinistră însă, Gestapo-ul și-a cucerit-o mai ales prin metodele de schingiuire utilizate în timpul interogatoriilor. Născocite și puse la punct în subsolul clădirii de pe Prinz-Albertstrasse nr. 8 din Berlin, ele au fost răspîndite cu meticulozitate tipic nazistă în toată Europa, în toate localitățile ei în care și-a pus piciorul fie și un singur Gestapo-vist.

Pretutîndeni, Gestapo-ul folosea aceeași procedee în timpul interogatoriilor.

Victimele erau bătute cu pumnii, izbite cu bocancii, cu cravașele, cu patul puștilor; erau dezbrăcate în pielea goală și spînzurate cu brațele răsucite la spate și țînute așa pînă leșinau; pe trupurile lor goale Gestapo-viștii își striveau mucurile figărilor fumate; erau arse cu fiicări de sudură, li se pileau dinții, li se introduceau ace sub un-

ghii, li se scrijelea talpa picioarelor, iar peste rănile provocate se arunca sare; erau orbite cu lumini puternice, li se provocau șocuri cu curent electric, li se smulgea fir cu fir părul, li se rupeau oasele, li se frîngea viața.

Gestapo n-a fost și n-a putut fi întrecut de nimeni în bestialitatea torturilor practice. El însă s-a autolintrecut. În toate comandamentele lagărelor de concentrare exista și o așa-zisă secție politică, care nu era altceva decît mina Gestapo-ului prezentă peste tot unde se puneau la cale sau se săvîrșeau crime.

În Bunker-e, lagărele de exterminare, Gestapo-ul se putea întrece pe sine: spinteca penisul devinguților interogați și introducea vergele înroșite în foc în vaginul deținutelor, spînzurau și împușcau doar pentru a se antrena, pentru a-și face mina.

În 1943, SS—Standartenführer-ul Rudolf Höss, datorită meritelor sale în organizarea și punerea la punct a camerelor de gazare și a crematoriilor de la Birkenau-Auschwitz, a fost promovat șef al secției politice a Inspectoratului tuturor lagărelor de concentrare.

Cînd după 13 ani de la eliberare am revăzut Birkenau-Auschwitz-ul, ruinele crematoriilor și ale camerelor de gazare nu m-am calmat. Priveam agitat, cu respirația precipitată, la sîrmele ghimpate ce atîrnau ruginite de stîlpi, la turnurile de pază goale. M-am liniștit doar cînd am ajuns la locul unde atîrnă... se afla clădirea secției politice, reprezentanta Gestapo-ului la Birkenau-Auschwitz. Clădirea nu mai exista. Fusese dărîmată. În locul ei, la 17 aprilie 1947 a fost ridicată o spînzurătoare. Sub ea a atîrnat SS—Standartenführer-ul Rudolf Höss, fost comandant al fabricii morții de la Birkenau-Auschwitz pînă în 1943, fost șef al secției politice a tuturor lagărelor de concentrare pînă la prăbușirea Gestapo-ului și a SS-ului, și a întregului Reich nazist.

OLIVER LUSTIG
fostul Häftling nr. 112 398

Ion Gheorghe

Camionul cu pământ

Îl duc de colo colo : pământul negru, ogor, dacă-i bărbat,
 Țărână, brazdă, glie, dacă-i femeie :
 Rupt de gura de cal apocaliptic, a mașinii
 De excavat, îl toarnă-n camioane. Două, trei
 Mușcătură nesăbuite și-l mută de la nord
 La apus. De la răsărit la miază-zi.
 Sau de-acolo înapoi : Fie de la nord la
 Miază-zi, fie de la răsărit la apus :
 Un joc de combinații ale haosului.

Orice ducere de ici colo, mutare dintr-un punct
 Cardinal între puncte. Și dintre puncte, într-un alt
 Cardinal. N-are cantitatea așumată-n calitate.
 De ce și bat joc de ordinele Lui ? De ce-i
 Răstălmăcesc orânduiala ?

Duc pământul de colo, colo. Humus, ni se spune.
 Valoare intrinsecă, politică și economică, mai
 Zic. Dar eu vă spun că le-au luat daimonii
 Miștile. Ceva de-asupra tuturor de azi
 Și-a celor de ieri și viitoare : Valoarea
 Omenească, tensiunea etică a pământului,
 A ogorului inestimabilă virtute ce nu se exprimă
 În cifre.

Ideea-i daimon : că orice mutare duce la mutații !
 Humusul mi-e mama tuturor morților,
 Din veacuri spre veac. Țărâna este quintesența
 Marilor și micilor lupte — vitreg sau legitim
 Născute de istorie, timp și de destinul poporului
 Acesta danubian, carpatic și pontic,
 Pe numele-i ultim strigat din tranșele,
 Pe-aci nu se trece !

Pe viață și pe moarte s-au bătut părinții,
 Fie că reușeau prin moarte sau pierdeau prin viață
 Pământul a ieșit întotdeauna mai bogat.

Pământul este timpul vertical, și timpul culcat
 Cu mâinile pe piept și timpul în spirală

De pulbere și fum, de sorb de sînge și sudoare.
 El a luat numele omului, i l-a dat și iară
 Luîndu-i-l. Humusul cărat de camioane :
 Acesta-i carnea omului din veac în veac —
 Dară un hoit, un fleică, nu os ci numai Elementul.
 Suprem ! Și el ce nume are-n tabla bărbosului
 Acela academic ? Cenușă ? Mil ? Țărînă, Țară !

Un nume fără nume. Căci toate stau pe el.
 Din el și iar în el, ca Dumnezeu, Pământul
 Cel dus de colo, călo-n camioanele prea pline
 De ele însele în cîntecul industriei —
 Pământul cel din care Alfa se frîmîntă, el sieși
 Dîndu-și chip și numele de Om. Pământ,
 Pământ în camioane : Patria părinților.

Puternică

Festivitatea poate da viață,
 Dar viața nu-i festivitate :
 Cele mai puternice mașini între
 Puternice. Tineretea tehnicii
 Puternice între puternice.
 Ultimii născuți ai benzilor rulante —
 Dar prin acoperișul hanelor ne plouă.
 Eternita ondulată au luat-o curenții
 Munților. Virtejul exploziilor, suflul
 Nitroglicerinei inoculată-n stîncă —
 Din cele mai puternice între puternice.

Excavatoare, buldozere, camioane-mamut
 Macarale-mamut, vibro-compactoare —
 Un milion de cuvinte mai puternice
 Între puternicele Logosului atotputernic.
 Utilaje-sănii și tăvăluguri,
 Gigantisme tehnologice, dară
 Prin acoperișul hanelor ne plouă.

Prețuirea omului, drept capital inegalabil ;
 Brațele de muncă, puternice,
 Atotputernice.

Omul muncii, orînduirea muncii.
 Idealul și scopul de la om, întorcîndu-se
 Iarăși la om. Drept cele mai
 Puternice între puternice.

Prăsilă tehnologică, Meta-
 Fizică tehnocrată. Puternicele cele
 Mai puternice. Dar exploziile
 Carierelor de calcar pulberă acoperișul —
 Din materia ironic zisă eternită.

Ca și cum pe toate drumurile-s inginerii
 Și creiere în care să curgă ploaia
 Ori cineva ne schimbă prețul omului
 Ori nu-l cunoaște de-ajuns.

Omul tehnic și bunii meseriași
 Pot să-ndure totul și chiar îndură
 Neghiobiile altora. Viața și ironiile vieții
 Ei își iubesc Patria cu prețul sănătății
 Ei se-mbolnăvesc pentru patrie.

Ei sint gata să-și dea viața pentru
 Patrie. De ce să nu-i lăsăm să și-o
 Dea ? Iubind platonice și-n suferință,
 Să-i lăsăm să-și dovedească prețul...

Festivitatea poate da viață
 Dar viața nu-i festivitate ;
 Iar omul este scopul omului. Adică
 Scopul omului este tot omul.

Vehicolul cu liră

Mașina duce-n brațe altă mașină :
 Să le vezi cum se-ajută-ntre ele,
 Vulnerabile, vulnerabile !
 Ce sint ele, decît proiecția
 Luminoasei ambiții a lui Apollon
 Imprimată umorilor chimice
 Ale țelului ? Ce sint ele, decît
 Emanația lichidelor de eprubetă
 Lucrînd dinspre celulele astrale ?

Să vezi cum duce lupoaica,
 Și cum duce căteua puli-n gură ;
 Să vezi cum duce mașina cu fălcă
 Altă mașină și-o trece riul
 Și-o aruncă-n foc și-o desrobește
 Din starea ei de obiect ; și-o aruncă
 Înapoi în lava de sorginte.

Să vezi cum linge vaca vițelul,
 Cum oăta șterge cu limba mielul, de baligă —
 Să vezi cum spală mașina cu perii
 Și solive sintetice măiestru elaborate,
 Altă mașină, zoioasă ca porcul scos din mocirfă,
 Ca bivoul din tău noroios,
 Și-o ridică-n retorta de geam incasabil
 Și-o scaldă-n leșiile esențiale
 Și-o unge cu pomadă și vaselină —
 Cum altele nu se mai află.

Ce sint ele, decît dragostea lovită peste gură
 A insului de către ins ;
 A celui omăgît de către cel omăgît !
 Sint și ele-o formă a luminii
 Pe pământ ? A luminii filtrate
 Prin buretele creierului tehnologic ?
 Eu cred că sint un gest al soarelui —
 Și astrul nostru nu greșește.

Dar pentru ce-o emis el această idee
 Atît de tîrziu ? Din care pată solară
 Ajunse ideea apolinică a mașinii, la noi ?
 Dar oare-n Peștera Umbrelor a fost rîciită
 Cu unealta de silix ; cu toporul
 De os — a fost ea sculptată ?

Deci, cînd i-a venit Soarelui această
 Idee și cînd acesta a insuflat-o
 Popoarelor sale — ca unealta salvării în spațiu
 Și-a abolirii timpului primitiv ?
 Dar de cine trebuie să fugim ? Ce nu-i ?
 Ce este ? Ce vine, de trebuie să ne grăbim ?

Iar mîine dimineață, pe cînd soarele
 Iese rîfăcut din Mare,
 N-o să renunțe la ideea aceasta,
 Aruncînd jucăriile ce-au consumat
 Aerul unui secol și miștile celei mai.
 Febrile generații ?

O. Soare, inspiră-ne vehicolul cu liră
 Să strălucească iarăși roua pe grădini.

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar

Cronica
 (353, 354, 355)

Sîmbătă, 8 decembrie, și duminică, 9 decembrie, în acest sfîrșit de an ale cărui le se confundă cu primăvara, **Cenaclul lacăra al Tineretului Revoluționar**, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, a fost oaspețele județului Argeș, cu oameni simpatici și frumoși, care își ocolise cu lini trudită cîntările și înalță cu mișii spirate viața nouă. Trei orașe cu trei aceeași din cuprinsul Argeșului — Cîmpulung-Muscel, Pitești, Curtea de Argeș — i fost martore a trei întâmplări literar-artistice de neuitat, ale unui reviriment liric în **Cenaclu**, dornic de înnoire, și a atare apărînd înnoiri, afit din punct de vedere al repertoriului, cit și prin caracterul său deschis, oferind prilejul unor romițătoare debuturi, ca acela al lui Augustin Frățilă, sau confirmînd credibil ordot cu prilejul unui spectacol anterior — ca în cazul lui Horia Stoicanu, dînd nor nume noi rezonanțe tot mai bogate, apunîndu-le atenției publicului, precum numele Ilenei Calinovici, din Drobeta-Turnu Severin, laureată a concursului folk în vara acestui an de la Curtea de Argeș, și drum spre Cîmpulung-Muscel, printre pline de suflet, aerul mirosos a mere de oinești, casele oamenilor de la Malul cu lori, ivîndu-se printre arborii care au at rod bogat, ne vorbeau despre sănătatea morală a celor care trudes pe aceste curi, curățî întemeietorii de familii și ră. I-a fost dat tineretului Ilenei Calinovici a deschidă la Cîmpulung-Muscel primul spectacol din seria celor care s-au descurat sub semnul celui mai direct și etic dialog dintre membrii **Cenaclului** public al argeșean. Cîntecele pe versuri

de Constanța Buzea și Valeriu Armeanu, precum și cîntecul popular **Doruleț** i-au pus în valoare vocea sa cu un timbru aparte, deosebit de puternică, și aceasta nu în defavoarea căldurii unui glas euceritor. De reținut debutul remarcabil al tînarului Adrian Frățilă, poet de autentic talent și cîntăreț cu un stil personal, bine conturat. Recomandîndu-l călduros publicului, conducătorul **Cenaclului** i-a invitat pe Adrian Ivanîișchi și Nieu Alifantis la microfon, să facă aprecieri în legătură cu acest debut. I-au fost remarcate frazearea muzicală deosebită precum și versurile de aleasă simțire, dovedite toate acestea cu osebire în cîntecul **Ardeal** („N-am fost nici slugă / nici stăpin / Doar tăia-am murea roman”), recomandîndu-i-se cu competență o grijă sporită pentru calitatea emisiei. De o reală profunzime ni s-a părut Horia Stoicanu în cîntecele sale pe versuri proprii ori în colaborare cu Doru Stăneulescu. Cu o voce caldă, interiorizată, interpretînd **În sala pașilor pierduți**, el a reușit să ne transmită melancolia unor adevăruri care pot face parte din viața fiecărui om. A cîntat cu multă grijă față de cuvînt, caligrafînd parcă sunetele, cu o bună tehnică a chitarei. Corul de copii **Vocea primăvera**, condus de profesorul Claudiu Negulescu, a interpretat piese celebre din istoria muzicii precum și piese contemporane, copiii unîndu-și vocile și sufletele lor curate în cîntecele **Ardealul și Trăiește România**. Li s-au alăturat emoționant toți membrii **Cenaclului**, sala trăind la cea mai înaltă tensiune versurile **Istoria-ntr-oaregă eu lupte și jertfe / Trăiește-n unirea de azi**. Și-au mai dat concursul Zoia Alecu, această voce înșurubîndu-se-n cer, interpretînd tulburătoare cîntece pe versuri proprii, cald și învălîntorul Mireoa Bodolan, emoționînd prin cîntecele pe versuri de Mihai Dragomir și Adrian Păunescu, apoi Maria Nagy interpretînd cu multă dezinvoltură și siguranță de sine cîntece populare românești și maghiare. Nicu Alifantis, o autoritate a

muzicii tinere, a adus între noi lumea lui Radu Stanca, a lui Topîrceanu și a lui Bacovia, Vasile Șeicaru, glasul curat și penetrant al **Cristalului de la Galaji** a readus în auz **Colindul Dunării** pe versuri de Paul Tutungiu, excelînd apoi în cîntecul popular. Să nu-l uităm pe Eugen Cristea, actorul ce nu are nevoie de cuvinte. Mereu revelatoare, mereu proaspătă prezența actorului Mihail Stan, acest înflăcărat slujitor al poeziei rostite. Cu o înaltă conștiință artistică, el își înnoiește repertoriul cu poezii de un marcat accent filozofic, cu un profund mesaj uman, cum ar fi, de această dată, poemul **Cere de penumbre**, din volumul **Rază de cobalt** de Dumitru Popescu. Publicul poate că se aștepta la piese din repertoriul știut și apreciat dealfel al actorului Mihail Stan, dar iată că el, în această seară, a avut curajul pe care numai talentul și buna intuiție a poeziei și-l dau, să recite acest poem, de o mare densitate a ideii, ce nu-și dezvăluie toate sensurile la o primă lectură, cu atît mai mult într-o primă audiere. Actorul i-a înțeles însă atît de bine mesajul încît la ultimul vers sala a izbucnit în îndelungate ropote de aplauze. Adrian Ivanîișchi și Victor Socaciu, două voci temerare ale **Cenaclului**, au adus un plus de emoție oriunde au cîntat versurile lui Adrian Păunescu, Dan Andrei Aldea și Dorin Liviu Zaharia. Cel de-al doilea spectacol de la orele 20, ce a avut loc în sala arhiplină a Casei sindicatelor din Pitești, a demonstrat încă o dată forma excelentă a **Cenaclului**, forța sa, dar și nemaipomenita receptivitate a publicului din capitala Argeșului, un public tînar și generos care a impresionat prin setea cu care a urmărit evoluția tuturor membrilor **Cenaclului** de-a lungul a 5 (cinci) ore neîntrerupt, fără pauză, deși aceasta i-a fost la un moment dat propusă. Aducem pe această cale cele mai vii mulțumiri Comitetului județean de partid Argeș, tovarășului prim-secretar

Ion Sirbu, pentru posibilitatea ce ne-a fost creată, de a ne întîlni prompt cu mimatul public argeșean, precum și Comitetului județean U.T.C. care s-a dovedit a fi o gazdă plină de solitudine și un organizator entuziast. Ne-am bucurat de sprijinul eficient și competent al Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă. Au venit special pentru spectacolul de la Pitești actorul Florian Pittiș precum și întreg grupul **Song**. Reprezentant strălucit al generației sale dar și al nemulțumirii de sine, Florian Pittiș, aflat la ceasul său, al succesului, și-a dat întreaga măsură a disponibilităților sale actoricești recitînd, cîntînd pe versuri de George Coșbuc, Mihai Beniuc, Dorin Liviu Zaharia, interpretînd două tablete de Radu Cosasu. Într-un climat de deplină libertate, membrii **Cenaclului** și-au dat friu liber imaginației, întrecîndu-se pe sine. Apreciînd cum se cuvine promptitudinea grupului **Song**, înalta profesionalitate și credința a dirijorului Ioan Luchian Mihale, nu putem să nu observăm însă că reputatul grup a început să se comercializeze, trăind parcă mai mult în spectacol decît în ființa cîntecului. Aceasta pentru cei care îl cunosc mai demult, el bucurîndu-se la Pitești de aplauzele fără rezerve ale publicului. Un membru al grupului **Song**, Duca Bertzi, a răscolit inimile tuturor cu cîntecul maramureșean **Cînd s-o-napărțit norocul**. Alături de membrii **Cenaclului** a evoluat grupul **Utopia** din Pitești.

Atît spectacolele de la Cîmpulung-Muscel, de la Pitești, cit și eel de la Curtea de Argeș, tînite în preajma legendei, dar și a nesecatei vocații a noului, au demonstrat încă o dată popularitatea de care se bucură **Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar** și faptul imbucurător că este în continuare necesar. Am numărat în decursul a 27 de ore petrecute în județul Argeș, 11 ore de spectacol neîntrerupt, 11 ore de muzică tînară și de poezie, ore în care tineretea, cîntîndu-se pe sine, și-a cîntat patria și libertatea ei, pe autorul și sorantul acestei libertăți, partidul, eirmaciul destinului nostru național.

ADI CUSIN ■

Nadia Comăneci

Emilia Eberle

Melita Ruhn

Dumitrița Turner

Rodica Dunca

Marilena Vlădărău

A 20-a ediție a mondialelor de gimnastică.

O nouă pagină de aur in istoria sportului românesc

Săptămîna trecută, prinzînd aproape de încheierea ediției cele dintîi vesti de la Fort Worth, scriam că ele sînt bune, echipa feminină a României aflîndu-se, după consumarea programului obligatoriu în imediata apropiere a celei sovietice, de-vansată cu numai 0,675 de puncte de marea favorită a întrecerii, de 6 ori campioană a lumii. O diferență minimă care, ne făcînd socoteliile noi, cei de acasă, nu părea de nerecuperat, mai ales în condițiile în care Nadia Comăneci acumulase, după exercițiile impuse, cel mai bun punctaj, arătînd o formă sportivă și o dispoziție de concurs remarcabile. Deodată însă ne-a fost dat să aflăm că purtătoarea de cuvînt a formației noastre, inegalabila Nadia, tripla campioană olimpică, a devenit indisponibilă, suferînd de o inflamație la mîna stîngă. În clipa aceea, șansele româncelor de a cuceri prima lor medalie de aur în concurența echipelor păreau compromise, iar speranțele noastre, serioși mieșorate, pînă și păstrarea locului 2 pînîndu-se, după calculul hîrtiei, sub semnul întrebării.

Dar, spre surprinderea specialiștilor prezenți la Fort Worth și, firește, spre satisfacția iubitorilor de sport din România, fetele noastre s-au comportat în continuare admirabil. Depășînd gravul handicap al absenței Nadiei, luptînd cu o dirzenie și o concentrare pilduitoare, aparînd cu toată puterea muncii și talentului lor culorile țării, ele au izbîndit! Îndrumate cu pricepere de antrenori, soții Marta și Bela Karoly, gimnastele române au evoluat la cel mai înalt nivel al posibilităților, Melita Ruhn a realizat 9,90 la sol și la sărituri, Dumitrița Turner, 9,90 la sărituri etc. reușînd nu numai să refacă diferența de 0,675-puncte, ci și să le întrecă pe sportivele sovietice, echipa noastră devenînd astfel, pentru prima oară în istoria participării la mondiale, campioană a lumii! Succes net, strălucitor și incontestabil, rezultat al unei extraordinare mobilizări, al unei totale dăruiri, al unei exemplare stăpîniri de sine, succes care vine să înscrie o

nouă pagină de aur în cartea, plină de povăști frumoase, a gimnasticii românești, succes pentru care întrecă formație, Nadia Comăneci, Melita Ruhn, Emilia Eberle, Rodica Dunca, Dumitrița Turner, Marilena Vlădărău, precum și antrenorii Marta și Bela Karoly merita fierbinți felicitări!

În concursul individual compus, în absența Nadiei, ale cărei încercări de a continua au fost, din păcate, sortite eșecului, deși tripla campioană olimpică de la Montreal ar fi avut, după opiniile unanime ale tehnicienilor, cele mai mari șanse să dobîndească, la Fort Worth, titlul suprem, micuța Melita Ruhn s-a întrecut pe sine în lupta cu cele mai bune gimnaste ale lumii, adjudecîndu-și medalia de bronz la primul său concurs de anvergură! Evoluțiile acestei fetele din Sibiu, născută la 19 aprilie 1965, descoperită de antrenorii Ana Crișan și Adrian Goreac, au entuziasmat miile de spectatori adunați la Center Arena din Fort Worth, ea amintînd, prin grație și siguranță, de cele dintîi apariții ale Nadiei, adevărate recitaluri de virtuozitate.

Așteptat cu legitim interes, concursul special pe aparate a confirmat clasa excepțională a gimnastelor din România socialistă, care au cucerit alte 4 medalii, aur la sol și sărituri, bronz la sol și paralele, realizînd astfel un total de 6 medalii, 3 de aur, 3 de bronz, datorită cărora echipa noastră s-a clasat pe primul loc în clasamentul general pe medalii! O victorie finală emoționantă, școala românească de gimnastică, adăugînd aici și argintul dobîndit de Dan Grecu la inele, probînd din nou, în îndepărtatul Texas, înaltele sale calități, capacitatea ei de a lansa talente de primă mărime, dotate nu doar cu o pregătire tehnică aflată în cea mai perfecționată, ci și cu o ambiție și o dirzenie remarcabile, talente în stare să repurteze succese de răsunet pe tărîm sportiv, care completează amplul tablou al tulburătoarelor realizări cu care România de azi se prezintă, cu mîndrie și demnitate, în fața întregii lumi.

Născută la 4 martie 1964, la Arad, avînd ca primii antrenori pe profesorii Iudita Varikony și Pavel Rosenfeld, Emilia Eberle a încîntat asistența în exercițiile la sol, corespondentul agenției France Presse notînd că medalia ei de aur, explicabilă printr-un 9,95 aplaudat furtunos de public, a fost obținută la capătul unei „execuții impecabile”. Dublă campioană balcanică la Salonic (1976), campioană europeană de junioare la individual compus în 1976, la Milano, de 3 ori distinsă cu bronz la mondialele de anul trecut, laureată a Cupei mondiale de la Tokio, Emilia Eberle și-a apropiat, la Fort Worth, cel dintîi titlu mondial, căruia i-a adăugat o medalie de bronz, la paralele, demonstrînd că locul său se află, indiscutabil, în rîndul celor mai valoroase gimnaste ale lumii.

O victorie mai puțin scontată, dar cu atît mai prețioasă, a realizat Dumitrița Turner. La primul său campionat mondial, tînăra elevă a Liceului de istorie-filologie cu profil de gimnastică din Onești, 15 ani impliniți la 12 februarie, a concursat fără trac și fără scaderi, cîștigînd medalia de aur a probei de sărituri, entuziasmind asistența și determinînd juriul să-i acorde, pentru zborurile ei bine strunite, note de excepție, 9,95 și, respectiv, 9,90.

Adăugînd și bronzul Melitei Ruhn, cucerit la sol, avem imaginea unui palmares excepțional, 7 medalii, prin care reprezentanții noștri și-au onorat participarea la cea de-a 20-a ediție a campionatelor mondiale de gimnastică, palmares care demonstrează că atunci cînd se mîncește, într-o disciplină sportivă, ca în oricare alt domeniu al vieții, cu pasiune, cu abnegație, cu seriozitate, cu dăruire, confirmările internaționale nu pot intrînzia.

Azi, cînd ne mîndrim parcă mai mult ca oricînd cu rezultatele de prestigiu ale gimnasticii noastre feminine, care a încheiat pe primul loc al clasamentului pe națiuni mondialele de la Fort Worth, avem obligația să pronunțăm cu respect și stimă numele celor doi antrenori, Marta și Bela Karoly, prin munca, prin strădania și prin competența cărora echipa României a strălucit, chiar și în absența liderului ei, Marta și Bela Karoly și-au adus, nu încapnici o indoială în acest sens, o contribuție esențială la formarea și călirea echipei, la progresul și afirmarea ei internațională, muncind cu trager de inimă, cu pasiune, cu migală și perseverență, adesea cu sacrificii personale, harnici și neobosiți. Bucurîndu-se, ca și elevele lor, de minunate condiții, ei n-au preocupat nici un efort, reușînd să alinieze la Fort Worth o echipă pe cit de tînără, pe atît de valoroasă, capabilă să cîștige, pentru prima dată în istoria participării noastre la campionatele lumii, medalia de aur, cea mai concludentă răsplătă a muncii și seriozității. Repetîndu-le numele, Marta și Bela Karoly, le adresăm mulțumirile și felicitările tuturor iubitorilor de sport din România, urîndu-le noi și noi succese, convinși că maniera de lucru și metodele lor vor conduce la o reprezentare la fel de strălucită a școlii noastre de gimnastică în viitoarele confruntări internaționale de anvergură, la marele examen al Jocurilor Olimpice de la Moscova.

Prezenți în număr mare la Fort Worth, ziaristii acreditați la mondialele de gimnastică au fost, alături de spectatori și, firește, de specialiști, entuziasmați de evoluțiile fetelor noastre, care au izbutit să cucerească, pentru prima dată în istoria participării la campionatele lumii, titlul suprem. Seduși de măiestria româncelor, de dacuirea și dirzența lor, ei n-au făcut economie de laude, toți corespondenții sportivi ai agențiilor internaționale subliniind excepționala performanță a gimnastelor noastre.

De la fața locului, comentatorul lui Deutsche Presse Agentur din Hamburg a transmis o relatare din care reproducem un fragment:

„Prima surpriză a celui de-al 20-lea campionat mondial de gimnastică a fost faptul că nu echipa U.R.S.S., de 6 ori deținătoare a titlului, a devenit campioană a lumii, ci formația României. După ce a stat 24 de ore în spital, unde i s-au administrat antibiotice pentru o infecție la mîna stîngă, Nadia Comăneci a venit la sală mai mult pentru a sprijini echipa sa din punct de vedere psihologic. Ea a concursat totuși la birnă, obținînd 9,95, cea mai mare notă din concurs.

Printre altele, trimisul agenției France Presse s-a exprimat astfel:

„Echipa României și-a atins felul spre care tîdea încă de la Jocurile Olimpice de la Montreal, devenind campioană a lumii. În această difișilă întrecere, formația română s-a dovedit foarte omogenă, reușînd să suplinească absența triplei campioane olimpice Nadia Comăneci, suferîndă”.

În unanimitate, comentatorii americani au fost de parere că antrenorul Bela Karoly și-a dovedit, o dată în plus, calitățile de excepție, izbutînd să alinieze o formație redutabilă, formată din fete care au amintit, ca înălțime și vîrstă, modelul Nadiei Comăneci de la Montreal. Ei au insistat asupra faptului că victoria româncelor s-a acatut cu atît mai valoroasă, cu cit ea a fost obținută fără aportul omului numărul 1 al echipei, Nadia neputînd participa, din cauza unei inflamații la mîna, decît la unul din cele 4 aparate.

Presă sovietică a publicat abundente comentarii pe marginea întrecerilor de la Fort Worth, subliniînd prestațiile de excepție ale gimnastelor din echipa soților Karoly. „Sovietski Sport”, „Trud”, „Komsomolskaia Pravda”, „Izvestia”, alte ziare, au considerat victoria formației noastre drept meritată, trimisul special al ziarului „Trud” notînd, între altele, că

„Echipa română a demarat strălucit, încă de la primul aparat, reușînd să depășească echipa noastră. Valoarea incontestabilă a liderului formației României la birnă, programul oferit de ea au produs unele din momentele memorabile ale acestei serii”.

Pe marginea concursului exercițiilor libere, France Presse a transmis de la Fort Worth aprecieri laudative la adresa gimnastelor din România, remarcînd că „românca Emilia Eberle a fost răsplătită pentru efortul și talentul său remarcabile, prin nota 9,95 la sol, pe cit de ridicată, pe atît de meritată”, pentru a sublinia, în încheierea comentariului său, următoarele:

„În bilanțul ultimei serii a competiției feminine din cadrul celei de-a 20-a ediții a campionatelor mondiale de gimnastică, România a reperat un succes remarcabil, cucerînd cele mai multe medalii de aur și primul loc în clasamentul neoficial pe națiuni”.

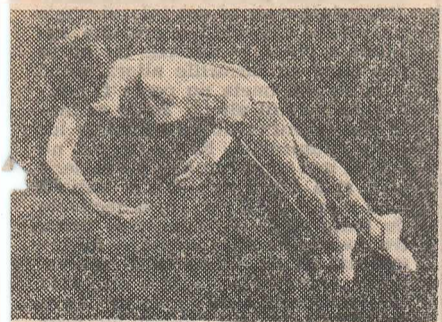
Campion al lumii la Varna (1974), campion al Europei la Berna (1975), medaliat cu bronz la mondialele de la Strasbourg (1978), Dan Grecu și-a confirmat și la Fort Worth clasa în proba de inele, ocupînd locul 2 în această concurență a forței, siguranței și stăpînirii de sine. Pentru exercițiul său, Dan Grecu a primit o notă care ne scutește de comentarii, 9,90, fiind întrecut în ierarhia probei numai de campionul mondial absolut, sovieticul Dițiatin.

Fetele noastre de aur și minunații lor antrenori au sosit acasă

Marti la amiază, Aeroportul internațional Otopeni s-a împodobit sărbătorește, cu cinstea campioanelor mondiale de la Fort Worth. S-a împodobit și s-a umplut, sute și mii de iubitori ai gimnasticii, de toate vîrstele, venind în întâmpinarea fetelor noastre de aur. Intre acestea, o cunoștință mai veche, Teodora Ungureanu, care mai emoționată decît pe timpul cînd obora ea însăși scările avionului încununată de lauri, ne-a declarat că a mîhnit-o este măsura indisponibilitatea Nadiei, ar că a avut o depină încredere în forța și mobilizare a echipei, care s-a dovedit în cele din urmă cea mai bună din lume. Melita și Dumitrița, a continuat, m-au surprins în mod deosebit, n-aș fi crezut că ele, aflate abia la începutul carierei sportive, vor putea cucerii la Fort Worth medalia, dar evoluțiile lor, atingînd pe locuri perfecțiunea, m-au contrazis, făcîndu-mă aproape să plîng de bucurie.

După o întîrire de 45 de minute față de orar, pîntecosul Boeing 707 al companiei Tarom și-a făcut apariția pe pistă, ar coborîrea campioanelor, cu Emilia Eberle deschizătoare de pluton, a început printr-un incident amuzant, uriașul sombrero al Dumitriței Turner fiind smuls de o pală de vînt și purtat peste betonul aeroportului. Primită cu aplauze și cu flori, în grup de pionieri ai Școlii generale numărul 11 au înminat fetelor garoafe. Nadia ni s-a părut mai reținută ca în alte țări. Cu mîna stîngă bandajată, ascunsă în fărîșochetărie sub scurtă, ea ne-a nărturisit că regretă din tot sufletul necerita întimplare de la Fort Worth unde, după opinia unanimă a specialiștilor, ar fi avut cele mai mari șanse să intre în posesia rivalului titlu de campioană mondială la individual compus. Expriindu-și, fără rezerve, bucuria pentru izbînda colegelor, Nadia ne-a asigurat că va face tot ceea ce-i stă în putință pentru ca la Jocurile Olimpice de la Moscova, din 1980, să urce de cît mai multe ori pe cea mai înaltă treaptă a podiumului de premiere.

Sfioasă, Melita Ruhn ne-a șoptit că a fost greu la Fort Worth, dar că n-a avut emoții, știindu-se bine pregătită și stăpînată pe sine. La fel de zgîrcită la vorbă, rasă la față din cauza oboselei drumului, Emilia Eberle a pus de o parte sacosa olină cu păpuși și ne-a adus la cunoștință că, la a 20-a ediție a mondialelor, lupta a fost strînsă și că ea se simte fericită că a cîștigat primul său titlu de campioană lumii, ispravă pe care speră s-o repete cît mai des.

La ciuda contuziei de la mîna, Nadia a evoluat excepțional la birna, entuziasmind publicul și impresionînd brigada de arbitre, care i-a dat 9,95, notă maximă acordată la Fort Worth.

Unul din principalii artizani ai izbînzii la Fort Worth, antrenorul Bela Karoly a început prin a se supăra pe ziariști, pocotindu-i pe cei prezenți, probabil în glumă, mai supărători chiar decît arbitrii de la Fort Worth! Succesul reformat se datorează, a continuat Karoly, înainte de toate minunatelor condiții de pregătire pe care le-am avut, în permanență, la dispoziție, la care trebuie adăugat ceea ce confrății dumneavoastră din străinătate numesc secretul școlii românești de gimnastică. Acest secret e, oricît ar părea de stupid, foarte simplu, el înseamnă muncă, dăruire, perseverență, ambiție, abnegație. Deși ne-a lipsit Nadia Comăneci, handicape grozav, după unii insurmontabil, leși am aliniat cea mai fină echipă a campionatelor, deși arbitrii n-au fost totdeauna corecți, am învins, demonstrînd clar că n-am reușit numai să creăm o gimnastă de mare valoare, pe Nadia, ci să făurim o adevărată școală. Gimnastica noastră, au arătat-o cu prisosință mondialele din Texas, succesele ei s-au clădit și se clădesc nu pe o sportivă de excepție, ci pe o sumedenie de talente, recrutate dintr-un tineret sănătos și harnic. La Olimpiada de la Moscova, firește, bătălia pentru medalii va fi și mai aspră, dar am convingerea că gimnastica românească va fi să-și păstreze pozițiile fruntașe dobindite la Fort Worth, cîștigînd noi medalii și noi onoruri, spre gloria sportivă a patriei.

După această conferință de presă pe picior, misiunea fetelor noastre de aur s-a îngreuiat, ele fiind silit să parengă un adevărat coridor viu, presărat cu flori și cu aplauze.

Fie că, de fiecare dată, gimnastele noastre să aibă parte de asemenea primiri emoționante!

Pagină realizată de OVIDIU IOANIȚOIA

O victorie frumoasă, dar insuficientă pentru calificare:

Universitatea Craiova — Borussia Mönchengladbach 1-0

La ora 13,00 sub o ploaie sicititoare și în fața unui stadion arhiplin, 55.000 de spectatori, cu ultimele locuri ocupate încă de dimineață, arbitrul belgian Marcel van Langenhove cheamă la întrecere formațiile Boldici — Negrilă, Tilihoi, Ștefănescu, Ungureanu, Țicleanu, Donose, Balaci, Crișan, Cămătaru, Irimescu, respectiv Kneib — Schäffer, Hannes, Klinkhammer, Ringels, Matthaus, Nielsen, Kulik, Del Haye, Nickel, Lienen.

Partida începe în nota de dominare a echipei craiovene care, în chiar primul minut, obține o lovitură de colț. Avînd de apărut cele 2 goluri de la Mönchengladbach, oaspeții joacă pentru trecerea vremii, trăgînd discret de timp. Craiovenii trimit atacuri în valuri spre poarta lui Kneib, dar acesta, bine protejat de Hannes și Klinkhammer, scapă de fiecare dată cu fața curată. În minutul 21, golul plutește în aer, balonul, deviat cu capul de Balaci, se lovește de pieptul unui apărător al Borussiai, iar Țicleanu reia pe lingă buturi! 4 minute mai tîrziu, Balaci, foarte laborios, ca și în alte rînduri, exagerînd în tîrerea mingii, pătrunde furtunos în careu, obținînd o lovitură de colț.

Ultima parte a reprizei se desfășoară, net, în favoarea studenților, contraatacurile oaspeților devenind mai rare, lipsite de consistență. Craiovenii muncesc mult, domină centrul terenului dar, din păcate, atacurile lor, înghesuite în zona centrală, poate și din cauza formei slabe a lui Crișan, au puține șanse de izbîndă. În minutul 34, la o centrare de pe partea dreaptă, Cămătaru se găsește într-o poziție ideală, dar lovește mingea cu capul, imprecis, permițîndu-i lui Kneib o intervenție de ultim moment.

Consemnînd alte ocazii la poarta oaspeților, Irimescu, șut violent pe lingă stîlpul din stînga, minutul 36, și Balaci, minge plasată, ieșită pușin pe lingă bară, notăm rezultatul la pauză, 0-0, după o primă repriză în care studenții au atacat mai mult și mai variat.

Imediat după reluare, Crișan e faultat în careu și arbitrul dictează 11 metri, sancționînd infracțiunea comisă de Ringels. Sub umbrela stadionului își ține răsuflarea, dar Cămătaru ratează, suțind puternic în bară! O mai veche meteahnă a fotbalistilor noștri, lipsa de concentrare în fazele fixe, privează echipa de un gol, care ar fi putut cîntări mult în balanța calificării. O ocazie irosită, de care profită oaspeții, ei reușind să echilibreze jocul, pastrînd mai mult mîngea. Se efectuează cîteva schimbări. Deținătorii Cupei U.E.F.A. răspund dominației teritoriale a Universității prin cîteva contraatacuri tăioase, la unul dintre acestea, Boldici plonjînd salvator la picioarele lui Del Haye, scapăt singur. În minutul 75, la o fază desfășurată în fața careului mare al porții lui Kneib, balonul ajunge la Irimescu și acesta îl trimite cu sete, în fundul plasei: 1-0 pentru Craiova! Un gol, judecînd după aspectul general al partidei, pe deplin meritat.

Mai sînt 15 minute și minutatul public craiovean, care a oferit acestei partide o ambianță extraordinară, începe din nou să speze. Galeria renaște, iar jocul studenților se înviorază. Din păcate însă, arbitrul belgian van Langenhove trece cu vederea un fault clar, comis de Del Haye asupra lui Balaci, refuzînd gazdelor penalul cuvenit! Finalul îi găsește pe studenți asaltat cu toate forțele poarta lui Kneib, dar ei nu mai obțin decît o suită de cornere, minutul 90 al unei partide disputate, cu multe momente dramatice, consfințind o victorie prestigioasă a Universității, victorie meritată și muncită, dar insuficientă pentru calificare. O victorie la care au contribuit, într-o bună măsură, Ștefănescu, Tilihoi și Țicleanu, harnici și exacti, dar care n-a putut căpăta proporțiile dorite de pasionatul public al Craiovei din cauza egoismului lui Balaci și, mai ales, a prestațiilor lamentabile ale lui Cămătaru și Crișan, ca și inexistenței.

ANDREI GEORGESCU

Analiză lucidă la Dinamo București

În ziua de 10 decembrie a.c., Biroul consiliului de conducere al clubului Dinamo București a analizat modul în care se îndeplinește prevederile programului de măsuri privind pregătirea sportivilor dinamoviști în vederea obținerii unor rezultate de prestigiu în competițiile interne și internaționale, la nivelul exigențelor și cerințelor care decurg din orientările și indicațiile conducerii partidului și statului pentru dezvoltarea activității de educație fizică și sport în țara noastră.

Subliniînd rezultatele bune obținute la o serie de ramuri sportive, cum sînt caiac-canoe, gimnastică-băieți, canotaj-fete, inot, judo, lupte greco-romane și altele, Biroul consiliului de conducere a subliniat, totodată, deficiențele serioase existente în activitatea unor secții de bază ale clubului, între care cele de atletism, tir, handbal, rugby și fotbal, ale căror rezultate nu sînt pe măsura posibilităților și condițiilor create. În mod deosebit s-a atras atenția asupra lipsurilor grave existente în activitatea secției de fotbal, atît în ce privește responsabilitatea în pregătire, cît și eficiența muncii de educație, atîtudininea și comportarea unor sportivi, dăruirea și abnegația cu care aceștia trebuie să se angajeze în reprezentarea, cu cinste și demnitate,

a culorilor clubului în competițiile interne și internaționale. S-a scos în evidență că neajunsurile din activitatea clubului Dinamo București se datoresc, în principal, atitudinii de toleranță, lipsei de control, fermitate și exigență, insuficienței preocupării din partea conducerii clubului și a unor birouri de secții sportive pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor și măsurilor stabilite. Nu s-a desfășurat o muncă susținută la toate secțiile sportive pentru instaurarea unui climat de angajare totală, conștientă la eforturile sporite pe care le impune sportul de mare performanță.

Avînd în vedere toate aceste neajunsuri, s-a hotărît înlocuirea din funcție a colonelului Liță Cosma, șeful clubului Dinamo București, și a lt. colonelului Petre Constantin, vicepreședinte pentru problemele de fotbal; sînt în curs de reorganizare birourile unor secții pe ramuri de sport. În funcția de președinte al secției de fotbal a fost desemnat general-maior Buzea Valeriu. De asemenea, s-au luat măsuri de sancționare drastică a unor sportivi care au manifestat lipsă de interes și de răspundere în pregătire, superficialitate în abordarea jocurilor, care au comis abateri disciplinare.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

Varietăți

ORIZONTAL: 1) Are mania proceselor verbale. 2) Fără excepție — Pe aripile vîntului. 3) Nu-i scapă nimic. 4) Vechi ortac — Marca fabricii. 5) Face apel la judecată — În tripletă la metalul! 6) E răpitoare — A bate cîmpii. 7) Plus de șansă — Umflată de băutură. 8) O situație fără pereche —

Element de suprastructurare. 9) Performeri la o crescătorie de stat — Punct de defacerea batistelor. 10) Răsare soarele — Plin de defecte. 11) Din vorbă în vorbă.

VERTICAL: 1) Predestinată să-și dea suflarea — A crește valoarea de întrebuintare. 2) Ca... la carte! (pl.). 3) Blocuri între zgîrie-nori. 4) Inscrisi în mișcarea de revoluție — Cu diverse efecte în campanie. 5) Prezentă la nevoie — Rasă de cîini. 6) Tijă de primă! — A luat-o ameteala. 7) Cuprinși de platitudine — Arhicentral! 8) E tare oxigenat — Specialist la I.C.V.A. cu vechi state de serviciu. 9) Depășire de normă — Trag sforile. 10) Bujori în obraji — Ceapă oltenească pentru măsline. 11) Autocritică făcută în scris — Nu poate fi trecută cu vederea.

NICOLAE CIOCILTEU

Dezgărirele careului „POTRIVITE” de Liviu Popescu, apărut în numărul 48:

ORIZONTAL: INSCRIPTII; COCHILIE; U; TRAINIC; AL; EMULI; TAPI; RANI; MUTRE; LEMNARIE; DILUARI; TI AZ; RIT; MASIVITATE; AȚA; INUTIL.

Cronica șoselei

Sfirșitul tragic al unei excursii nejudicios planificate!

Tatăl doctoriței L.F. se mîndrea nu numai cu calitățile de medic stomatolog ale tinerei sale fiice, dar și cu acelea de șoferiță. „Este o delectare pentru mine să călătoresc cu mașina condusă de Lucia”, mărturisea adesea I.F. „Pentru ea autoturismul nu are secrete”.

Profitînd de cîteva zile de concediu și de timpul încă frumos, în poșida toamnei tîrzii, doctorița, împreună cu tatăl, cu un prieten al acestuia și cu viitorul soț, cu toții ploieșteni, au plecat într-o excursie în județul Neamț. Frumoasele meșteguri ale Neamțului învăluite în manta multicoloră a toamnei i-au fermecat pe și simpu. Pe șoferița noastră cu nu prea mare experiență în domeniul conducerii auto (primise permisul de conducere în mai 1978) a obosit-o nu numai drumul destul de lung parcurs într-un timp relativ scurt, dar și emoțiile inerente unei călătorii: succesiunea de locuri nemaivăzute pînă atunci, cazarea, grija pentru parcare a mașinii etc.

N-au zăbovit prea mult în județul Neamț pentru că a apărut o propunere de completare a traseului. Urmau deci să se deplaseze de la Agapia (unde înnoptaseră) la Ploiești și de acolo la Tulcea. „După o excursie la munte, o partidă de pescuit pentru noi cei mai în vîrstă și o plimbare pe Dunăre pentru voi tinerii cărora vă place doar să minceți peste noi să-l și prindeți, ar fi un lucru minunat. Ce zici, Lucia, rezisti la volan o asemenea distanță?” „Cum să nu, tată, știu doar că nu e plăcere mai mare pentru mine!”

Pasagerii, foarte bucușori de perspectiva noii etape a călătoriei, nu încetau să povestească cît de mult i-au impresionat frumusețile Neamțului. „Ce noroc pe noi să vedem acum și delta, mai ales că timpul după cît se vede va fi bun și acolo”, spunea P.M., prietenul tatălui Luciei, om în vîrstă de 75 de ani.

Spre seară micul grup se afla deja în apropiere de Tulcea. Ce-i drept, Lucia nu mai era atît de sigură la volan. Obosise. Afișa un zîmbet de complezență pentru a nu-i îngrijora pe ceilalți. Vorbea din ce în ce mai puțin și își concentra excesiv atenția asupra drumului, mai ales că semnele amurgului timpuriu al zilei de toamnă tîrzie se făceau tot mai simțite.

Pe tatăl și prietenul acestuia, care ardeau de nerăbdare să-și arunce undițele în apă, i-a lăsat la Somova, iar ea, împreună cu prietenul său, au plecat la Tulcea. A doua zi dimineața tinerii urmau să ia parte, în calitate de spectatori, la o nouă partidă de pescuit, să mănînce un borș de pește și o saramură și apoi să plece către Ploiești.

În drum spre Somova, a doua zi dimineața Lucia mărturisea prietenului ei: „Curios, deși m-am odihnit bine parca nu prea mă simt în formă pentru conducere, cred că mă resimt ca urmare a oboselei acumulate zilele trecute”. „Să-ți spun sincer, nu știu de ce a trebuit ca noi să plecăm din Agapia la ora 2,00 noaptea?”, a fost replica logodnicului.

Intr-adevăr, plecaseră din Agapia la ora două și au ajuns la Ploiești la 8 dimineața. Aici șoferița s-a odihnit circa 3 ore și jumătate, după care pe la 12,00 „echipajul” s-a pus în mișcare spre Tulcea.

În jurul orei 7,15 programul preconizat era deja realizat și autoturismul roșu se îndrepta la the Somova spre Tulcea. După o scurtă vizită în oraș, cei patru intenționau să plece înapoi la Ploiești.

Dacă vara nu poți să te bazezi de multe ori pe stabilitatea timpului, cu atît mai puțin nu poți conta pe el toamna. O ceață ușoară învăluia drumul, iar burnița care începuse să cadă umezise asfaltul drumului. Pușin experimentata șoferiță nu ține însă cont de șoseaua acoperită pe nesimțite de mizgă și rulează cu aceeași viteză mare în raport cu starea drumului.

Imediat după panoul care anunță localitatea Minerii (comuna Somova) urmează o curbă destul de strînsă. Nici de această dată Lucia nu reduce viteza, lucru care avea să se dovedească fatal. Ea pierde controlul mașinii la ieșire din curbă și se lovește de parapetul unui podet de beton, după care autoturismul face un salt și se prăbușește în apa adîncă de 1,5 m a canalului. Își pierde viața în accident tatăl Luciei și prietenul acestuia. Șoferița suferă o fractură craniană deschisă. Și la ora actuală starea ei este gravă. Tot în spital se afla, cu leziuni destul de serioase, logodnicul fetei.

Această grabă nefirească, dorința de a vedea în scurt timp cît mai multe locuri, neplanificarea judicioasă a călătoriilor, care au drept urmare oboseala excesivă a șoferilor și care de fapt transformă de multe ori și pentru pasageri excursiile într-un chin, se dovedesc falimentare.

Nu mai în luna noiembrie a acestui an oboseala la volan a cauzat 37 de accidente soldate cu 22 de morți și 24 de răniți grav.

Colonel VICTOR BEDA

Distincția responsabilității

Recentul forum al comuniștilor români, al întregii noastre națiuni, documentele adoptate de cel de-al XII-lea Congres al P.C.R., prefigurând viitorul luminos prin munca și participarea efectivă a tuturor fiilor țării, se constituie, totodată, în instrumente de deosebită valoare teoretică și practică pentru analiza proceselor și mutațiilor ce au loc în lume, în depistarea celor mai viabile căi și metode în vederea soluționării gravelor probleme politice, economice și sociale ale omenirii. Probleme care, în ultimă instanță, interconstruiesc pacea, progresul, independența fiecărui popor, a întregii umanități.

Expresie a gândirii cuceritoare, a spiritului științific de avangardă promovat cu consecvență de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, omul care intruchipează în tot ceea ce întreprinde înaltele virtuți de pace și bunăstare ale națiunii noastre, ale tuturor oamenilor cinstiți de pretutindeni, politica internațională a României socialiste, așa cum a fundamentat-o Congresul, va fi din nou purtătoare a celor mai nobile mesaje, va milita cu și mai multă fermitate pentru înrădăcinarea în practica de zi cu zi în raporturile dintre state și popoare a sentimentelor de stimă și respect, a egalității depline, a dreptului fiecărui popor de a-și croi destinul, viața, pe măsura de zideratelor sale legitime. De la înalta tribună a Congresului, oaspeți veniți din peste 100 de țări — reprezentanți ai tuturor curentelor politice progresiste, democrațe și revoluționare, sute de ziariști s-au putut convinge direct de prețuirea de care se bucură la noi cuvântul și fapta. România, partidul nostru, pornesc de la premisa esențială că nimic și nimeni nu poate întreprinde o acțiune de politică externă viabilă fără a lua în considerare respectarea dreptului fiecărui popor de a fi în țară și în toate prezent, atât în problemele ce-l privesc direct, cât și în cele care afectează mersul înainte al societății contemporane, la scara planetei. Fer-

mitate deplină, ce se degajă și din așezarea pe baze principiale, constructive a tuturor relațiilor internaționale ale României cu toate statele lumii — socialiste, în curs de dezvoltare sau nealinate, capitaliste — indiferent de mărimea sau potențialul lor. Iată o trăsătură definitorie pentru perspectiva activității noastre internaționale. Străină însă oricărei închistări, izolări, tendințe egocentriste, România militează cu aceeași hotărâre pentru respectarea întregului ansamblu de norme și principii de relații interstatale și în raporturile dintre state terțe. Este și aceasta o dovadă vie a înaltului sentiment de reală prietenie și solidaritate pe care le nutrim pentru destinul celorlalte popoare, este credința din totdeauna, izvorită din ființa poporului nostru, că toate problemele — indiferent de natura lor — pot și trebuie să-și găsească soluții nu în zăngănitul și amenințarea armelor, ci prin abordarea rațională, cu responsabilitate, calm și constructiv, a tuturor dosarelor litigioase. „Mai mult ca oricând” — spunea tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU în cuvântarea rostită la încheierea Congresului — vom face totul pentru afirmarea în relațiile internaționale a principiilor deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamăstecului în treburile interne, pentru renunțarea cu desăvârșire la politica de forță sau de amenințare cu forța. Sînt cuvinte spuse cu experiența și certitudinea omului care, prin militanțismul său neobosit, și-a cucerit stima și prețuirea pe toate meridianele Terrei. Pe temelia promovării acestor principii, așa cum practica vieții internaționale o dovedește cu prisosință, nu există problemă care să nu poată fi reglementată. Înfiptuirea unei lumi fără arme, a dezarmării și în primul rînd înlăturarea amenințării nucleare, instaurarea noii ordini economice internaționale, edificarea securității europene, triumful politicii de independență națională, de destindere și de pace — sint

de neconceput fără manifestarea unei înalte responsabilități pe care trebuie să o dovedească toți oamenii politici, responsabilitate al cărei a b c trebuie, în mod obiectiv, să înceapă cu recunoașterea și materializarea principiilor de drept internațional. Orice analiză a principalelor evoluții ale contemporaneității demonstrează fără drept de apel perenitatea unor asemenea afirmații. Cu atât mai mult cu cit problemele spinoase, conflictuale, alimentate de politica cercurilor imperia- liste, de împărțire și reimpărțire a zonelor de influență au devenit mai numeroase și, pentru a le soluționa, așa cum popoarele așteaptă, este mai necesar ca oricînd să se pornească din start pe drumul firesc. Pentru că perspectiva reglementării crizelor — militare, politice, economice, inclusiv a celor energetice și a materiilor prime — nu poate fi deschisă decît atunci cînd toți partenerii înțeleg să-și aducă contribuția efectivă la surmontarea dificultăților. Acțiune care trebuie întreprinsă pornindu-se de la imperativul democratizării cadrului de soluționare a problemelor. În acest sens se pronunță partidul și statul nostru pentru asigurarea și manifestarea dreptului de participare activă, neîngrădită a tuturor statelor lumii la viața internațională.

Toate aceste imperative care relevă o dată în plus înaltul simț al responsabilității prezent în toate actele de politică internațională ale României, ale partidului nostru au fost subliniate din nou, ca un angajament solemn, la recentul forum al comuniștilor. Grijă pentru ziua de mîine a patriei, pentru continua bunăstare și pace a propriilor cetățeni. Grijă pentru viitorul planetei, pentru deschiderea unei epoci noi de pace, independență și progres pentru toate popoarele. Două laturi ale uneia și aceleiași politici, ce se leagă armonios, constituind în fapt garanția înfăptuirii a tot ceea ce ne-am propus și am început a realiza. Ele dau politicii românești un contur precis, viabilitate, putere de convingere și forță de atracție, conferindu-i acea înaltă distincție a responsabilității, ca o amprentă specifică, de binecunoscută și apreciată notorietate mondială.

IOAN TIMOFTE ■

De citva timp, în vocabularul politit vest-european încearcă să-și facă loc un cuvînt care, tot mai des folosit, este aplicat, fără prea multe reticente, unei game largi de manifestări. Un cuvînt încărcat, dealtfel, de speranțe și de promisiuni, căci el desemnează **noul**. Și așa se face, remarcă publicația franceză „La Tribune des Nations”, că „după ce s-au marcat citeva indulgențe pentru noii filozofi, pentru noii economiști, trecînd prin noii romantici, ni se propune acum noua gîndire, care, pentru a fi consecventă, trebuie să ducă la noua politică”. Care „nouă politică” este promovată de ceea ce s-a autointitulat „noua dreaptă”. Cam pînă aici cutează să meargă cu folosirea cuvîntului **nou** cei ce țin cu orice preț să-și prezinte drept inedite teoriile și orientările. Noua dreaptă? — exclamă fostul prim-ministru francez Michel Debré. „Ce săracie ideologică! Ce rusine politică! Ce confuzie a spiritelor! Căutarea «noutății» este, în mod inconștient pentru mulți, dar în mod conștient pentru unii, o evadare! Este ușor să visezi fără să ții seama nici de fapte, nici de principii”. Clamat așadar pînă la obsesie, acest „nou” ajunge să ridice pertinente semne de întrebare. În fond, ce este nou în orientarea „noii drepte”? Pentru ce și în numele cui acționează ea? Rezumînd citeva din preceptele doctrinei, săptămînalul vest-german „Der Spiegel” le consenuează, între altele, pe acestea: „Libertatea și egalitatea trebuie combătute ca fiind o încălcare a inegalității înnăscute a oamenilor; trebuie militat pentru «dreptul celui mai tare»; considerarea inegalității drept o lege biologică, confirmată, a geneticii — lege căreia să-i fie subordonate toate obiectivele social-politice; respingerea comunismului, superioritatea «rasei» indo-

europene, sub conducerea germanilor și francezilor” etc., etc. Drept care, conchide „Der Spiegel”, „noua dreaptă” nu este altceva decît „un fenomen prezentat ca nou, dar care răscălește patimi mai vechi”. „O reînviere a rasismului și fascismului” — notează, la rîndul său, „France Soir”. „Dacă sîntem

Uzurpatorii „noului”

atenți la aceste «noi discursuri» — avertizează „La Tribune des Nations” — nu putem renunța la căutarea originilor lor. Căci nimeni nu mai crede în generația spontană, iar filiația ideilor este o realitate istorică. Și nu este deloc întîmplător faptul că frenezia promotorilor acestui „nou” se oprește brusc în fața domeniului istoriei; „noi istorici” întreziră să-și facă apariția. Căci ce ar fi obligați să constate ei? Faptul, de pildă, că — așa cum constată „Der Spiegel” — „avem de-a face cu teze antidemocratice, neofasciste — teze vehiculate deja înainte de 1940, de așa-numita Action française”, faptul că „în ciuda variațiilor de ton, ideile propagatice sînt mereu aceleași: dispreț profund față de democrație; cultul neîngrădit al supraomului și al ideii de «führer»; credința într-o eugenie naturală; nostalgia culturilor germanice pre-

creștine și o anume preferință pentru literatura nazistă cu tematică rasială de după 1933”.

Mai poate mira așadar pe cineva amnezia de ordin istoric și cultural a adeptilor noii drepte? Întrebat, într-o universitate americană, dacă-l preferă ca filozof pe Voltaire sau pe Rousseau, Bernard-Henri Levy, unul din propovăduitorii „noii filozofii”, declara sec: „I hate Voltaire” (Îl urăsc pe Voltaire). Sinceritate care, prin ea însăși, ar putea face orice comentariu de prisos. „Este de înțeles inversunarea lor de a refuza istoria, este de înțeles voința lor de a șterge trecutul cultural, care arată prea bine pînă la ce punct voga lor n-a fost posibilă decît în perioadele de stagnare și chiar de recul ale gîndirii”, — scrie „La Tribune des Nations”.

Acționînd cu un zel de-a dreptul panicard în încercarea de a se drapa în hainele noului — al cărui sens îl uzurpă la fiecare pas, predicînd „noua filozofie”, făcînd propagandă pentru „noua dreaptă”, intitulîndu-și organizațiile Parti Française des Forces Nouvelles, Ordre Nouveau, Fuerza Nueva și așa mai departe, editînd publicații de genul „Nouvelle École” — adeptii de azi ai lui Hitler pot într-o singură privință să beneficieze de criteriul noutății: în plan strict semantic, atunci cînd sint catalogați de istoria contemporană, fără drept de apel, ca neofasciști și ne-nașiști. Căci — și aici să cităm din nou „La Tribune des Nations”, în concluziile sale — „viitorul umanității este făcut din speranță, ceea ce impune depășirea acestui gust al eșecului care hrănește această nouă dreaptă și continuarea mersului înainte, fără vreo reîntoarcere la un anumit trecut”.

CORNELIU VLAD ■

Neocolonialismul alimentar...

Meniul zilnic al planetei nu este un simplu test de civilizație gastronomică. Cît mîncă și ce mîncă omenirea, la un moment dat al istoriei sale, poate reprezenta un test categoric, un examen definitiv pentru realitatea progresului unei epoci. Faptul că pe citeva paralele un mîncă de consumatori îngurgitează calorii în doze toxice iar pe celelalte, majoritatea se flămînzește în masă oferă nu numai dimensiunea unui decalaj abrupt, strict economic, dar și a unui de natură morală. Nu se poate vorbi de progresul omenirii, luată în general, atît timp cît civilizația și, implicit, prosperitatea sînt bunuri localizate strict geografic, pînă la urmă insule într-un ocean de mizerie și inapoiere.

Meniul zilnic al planetei este o problemă a umanității întregi iar realitatea cumplită că pămîntul este parcelat în mese ale bogaților și mese ale săracilor vexează puternic demnitatea oricărui om normal. Este știut, cifrele statistice oficiale o consemnează și tabloul lumii o atestă în mo-

dul cel mai grăitor, că în zilele noastre neocolonialismul alimentar face ravagii.

Documente, laborios și amplu argumentate de organe specializate, explicitează un adevăr pe care toată lumea ar trebui să-l știe: producția agricolă planetară crește de la an la an, resursele globale alimentare sînt suficiente pentru necesarul mondial de hrană și totuși... Și totuși situația reală a acoperirii necesităților elementare „constituie o sursă de serioase preocupări”. S-ar putea spune că mai mult decît preocupări — de gravă îngrijorare. Două documente, cu puternic impact internațional, ambele de sorginte F.A.O., au scos, de curînd, din nou în evidență disparitățile flagrante ale hărții alimentare a lumii acum și în perspectivă. Este vorba de „Retrospectiva programelor agricole 1978—1979”, raport al secretarului general, Edouard Sanoma, și studiul „Agricultura: orizont 2000” — supuse atenției participanților la cea de-a 20-a Conferință generală a F.A.O., de la Roma.

Concluziile specialiștilor F.A.O. reliefează în modul cel mai pregnant o realitate scutită de orice echivocuri: țările în

curs de dezvoltare, reprezentînd două treimi din omenire, nu dispun decît de o treime din producția mondială de alimente. Aproape un miliard de oameni sînt subnutriți, iar dintre aceștia 50 de milioane cad anual victime foamei. Și mai alarmant este faptul că dezechilibrul dintre țările bogate și cele sărace se accentuează mereu, ceea ce sporește neconștient deficitul de hrană al „lumii a treia”, dependența ei de importurile și ajutorul din țările dezvoltate. De la 6 milioane tone de cereale în 1950, importurile țărilor în curs de dezvoltare au crescut la 77 milioane tone în 1979; și, dacă actualele tendințe se vor menține, ele ar putea ajunge la 250 milioane în anul 2000.

Modificarea radicală a acestei situații se află la îndemina omenirii, problema foamei în era computerelor și călătoriilor spre lună sau mai departe nefiind insolubilă. Neocolonialismul alimentar este, ca și cel economic, tehnologic sau cultural, efectul palpabil al unui întreg mecanism al inechității, un mecanism proiectat în bezna sclavagismului și adaptat azi după toate regulile artei, la un tip nou, mai cinic, mai feroce, mai... eficient.

RADU BUDEANU ■

Ochii și urechile lumii

Anul Copilului. Sinteză: mama

În acest an, cum nu se poate mai „al copilului”, o publicație austriacă emite ideea și mai curioasă a consacării unei mame a anului. Ea ar fi Mauriccia David, mama schiorului italian Leonardo David, un tînar care de nouă luni, după un accident extrem de violent pe pista de la Lake Placid, nu dă nici un semn de viață, fără a fi murit. De nouă luni, adică de tot atîta vreme cît i-a trebuit pentru a-l da naștere, mama stă la căpătîiul lui, veghind un chin necunoscut, o agonie fără de sfîrșit.

Printre numeroasele violențe ale anilor Mozart, Beethoven, Verdi, Tolstoi, ai alimentației, ai balenelor, ai educației și ai altor melodii, în care nu știi ce să admiri — generozitatea ideii sau sterilitatea consecințelor — se numără și aceea a insensibilității tot mai cuprinzătoare la viața mamelor pe pămînt. Din teama — deși o asemenea teamă mi se pare mai rușinoasă decît frica, în care nu vîd nimic rușinos, față de bomba atomică — din rușinea de a nu părea prea sentimentali într-o atmosferă cinică, prea moi într-o lume dură, prea slabi, prea umani într-o fiertură inumană, prea copii într-o junglă adultă, prea dezarmați între atitea arsenale și mașini infernale, prea proști într-o vreme ce plăneste de inteligență, prea lacrimoși printre idei care nu mai știu ce-i plînsul — tot mai mulți bipezi devin tot mai duri, tot mai cinici, tot mai inumani, tot mai adulți, tot mai inteligenți și, cu deosebire, tot mai mitocani față de mame și față de tați. În domeniul vulgarității de suflet și înțelegere, lucrurile stau așa că n-ar fi imposibil să auzi semeni foarte deștepti și călți rîstîndu-se către doamna Mauriccia David cu: „Păi, de ce l-ai lăsat, madam, să-și frîngă gîtul?”, iar alții, și mai informați, să-ți replice verde în față că, la urma-urmei, am avea de deplins mame, prin alte locuri ale lumii, care au suferit mai mult decît mama acestui schior... „Păi, se compară?”

Insondabilă e imaginația vulgarității, prostia insensibilității!

Mamele, toate, se pot compara fiindcă sînt unice și de nemăsurat. Dramele lor nu se pot înlocui unele pe altele. Genrind o cruzime sublimă a vieții — durerea lor nu se pot alina cu bucuriile altora, după cum surisul uneia nu poate fi amînat de bocetul alteia. Toate mamele sînt inconfundabile și lacrima lor e incommunicabilă. Nici o mamă nu suferă mai mult sau mai puțin decît alta, și a folosi multul sau puținul cînd o mamă plînge, sau adjectivele de toate zilele — bună, rea, urîtă, frumoasă, sinceră, ipocrită — nu luminează nimic din sufletul sufletului ei. Mamele formează o categorie specială de oameni pentru care vorbele, gramatica, logica nu prea contează. „L-am lăsat să-și frîngă gîtul fiindcă e al meu” e la fel de valabil ca „Nu l-am lăsat să-și frîngă gîtul fiindcă e al meu”.

E ceea ce mă face să acord, la nivelul cunoștințelor și posibilităților mele reduse, premiul de umor: al mamelor — fiindcă dinsele sînt unice și în acest domeniu — unei bucurăsențe care, vîzînd că nu primește postă de la fiul ei plecat în armată, și-a scris ei însăși, ca din partea lui, o carte postală pe care a semnat-o cu numele lui și i-a expediat-o ca el, ingratal, neglijentul, s-o pună măcar și numai la cutie, pînă și adresa fiind așternută.

RADU COSAȘU ■

Lumea se amuză

(Din „KROKODIL” — U.R.S.S.)

Relația dezarmare — dezvoltare condiție esențială a progresului și păcii!

amin istoriei contemporane, conștiință de pretutindeni, oamenilor și popoarelor care au adunat în clepsidra pulii imaginea dezastrelor pricinuite cel de-al doilea război mondial, de flictele sângeroase din diferite zone lumii, avertismentul puternic proclamat de cel de-al XII-lea Congres al P.C.R. fiind consecințele tragice ale cursei armărilor.

Impactul cu problematica complexă, politică și economică a lumii contemporane, efortul pentru oprirea cursei înarmării face din dezarmare o problemă primordială pentru pacea și progresul omenirii.

Pentru dezvoltarea omenirii, pentru știința însăși a civilizației umane, demerita și în primul rând dezarmarea trebuie constituită o problemă de referență care concentrează atenția și preocuparea tuturor popoarelor.

„Căutându-și înălța grija pentru viitorul omeniei, pentru pacea lumii, Congresul XII-lea, prin glasul autorizat al secretului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, arată că în arsenalul său, la ora actuală, armament atomic care îl să distrugă de câteva ori omenirea, imaginea de coșmar a dezastrului de la Nagasaki ar fi doar o palidă nădădă exemplificare a ceea ce este în g, în zilele noastre, atomul stărnit de a omului, împotriva omului. „Ce va rămâne în aceste condiții din civilizația noastră, după un război nuclear?“

„Iată de ce, pe care Raportul tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congres o pune pe primul loc, este conștiința, de atitudine, a omului de bine din lume, pentru a asigura dezvoltarea prin exploatarea bogățiilor din colonii, nu poate fi doar prietenia de retorică, exercițiul diplomatic de bunăvoință. Reducerea cheltuielilor militare ar fi una din căile viabile, pentru apărarea omenirii de coșmarul războiului și de asigurarea unei dezvoltări echilibrate, în spiritul veritabilului umanism, a țării care au avut de suferit exploatarea și spolierea.

Congresul al XII-lea a reiterat propunerea făcută de România privind reducerea cheltuielilor militare cu cel puțin 10 la sută până în 1985. Din sumele economisite pe această cale, 50 la sută ar putea fi alocate pentru satisfacerea nevoilor sociale din fiecare țară, iar 50 la sută pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare. România — țară care nu-și desminte vocația sa recunoscută pentru acțiune dinamică în spațiul generos al dezvoltării prin măsuri concrete de dezarmare, a redus cheltuielile militare din bugetele anilor 1979 și 1980 în vederea spo-

concomitent, în relație dialectică, folosirea, în structuri noi democratice, a fondurilor eliberate din perimetrul înarmărilor, în scopul, înlăturării tarelor unui trecut dominat de inechitate, de injustiție, de practica dreptului celui mai tare de a lua fără să dea nimic în schimb, se află pe o treaptă superioară de interes și de acțiune.

În anul 1979 cheltuielile militare au atins cifra record de 425 miliarde dolari. Ritmul de creștere al producției mondiale este puternic grevat de fantasticele sume destinate înarmărilor. Statisticile arată că 900 de milioane de oameni sînt la limita cea mai de jos a foamei, victime ale acestui flagel neeradical încă. Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) a comunicat guvernului și popoarelor din țările bogate estimarea că numai în acest an în lume vor muri din cauza subnutriției circa 67 de milioane de oameni din care 17 milioane de copii în vîrstă de sub cinci ani. Contrastele între țările bogate și cele sărace se adîncesc, aruncînd în prăpastia sărăciei milioane de oameni.

Pentru omenii care trăiesc în țările în curs de dezvoltare, unde, de pildă, venitul anual pe locuitor este sub 200 dolari, cumpărarea de arme înseamnă o și mai puternică accentuare a sărăciei. Situația anacronică generată de secole de asuprire colonială de către metropole care și-au asigurat dezvoltarea prin exploatarea bogățiilor din colonii, nu poate fi doar prietenia de retorică, exercițiul diplomatic de bunăvoință. Reducerea cheltuielilor militare ar fi una din căile viabile, pentru apărarea omenirii de coșmarul războiului și de asigurarea unei dezvoltări echilibrate, în spiritul veritabilului umanism, a țărilor care au avut de suferit exploatarea și spolierea.

Congresul al XII-lea a reiterat propunerea făcută de România privind reducerea cheltuielilor militare cu cel puțin 10 la sută până în 1985. Din sumele economisite pe această cale, 50 la sută ar putea fi alocate pentru satisfacerea nevoilor sociale din fiecare țară, iar 50 la sută pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare. România — țară care nu-și desminte vocația sa recunoscută pentru acțiune dinamică în spațiul generos al dezvoltării prin măsuri concrete de dezarmare, a redus cheltuielile militare din bugetele anilor 1979 și 1980 în vederea spo-

ririi alocației pentru copii — fiind prima țară din lume care a adoptat o asemenea poziție concretă.

Conexiunile dintre dezarmare și dezvoltare se impun în zilele noastre ca o cerință fundamentală, necesară și imperioasă, cu cît dezvoltarea suferă din cauza fantasticelor sume topite în blindajul tancurilor, a risipei de energie și inteligență, convertite în arme dintre cele mai sofisticate destinate să aducă moarte și nimicirea bunurilor materiale și a valorilor spirituale acumulate de omenire.

Poziția constructivă a României privind relația dezvoltare—dezarmare se exprimă, în mod elocvent, în cuvintele de ordine semnificative rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al XII-lea, „Omenirea, popoarele nu vor mai putea suporta adîncirea în continuare a decalajelor — concentrarea la un pol al lumii a bogăției și la celălalt, al mizeriei și sărăciei. Pacea, colaborarea nu se pot realiza fără lichidarea subdezvoltării, fără instaurarea noului ordinii economice internațională“.

Este evident și demonstrat cu puterea de necontestat a realităților din țările slab dezvoltate, este clar pentru oricine pune rațiunea mai presus de ambițiile de revenire la vechea politică a canoanelor pentru a ingenunchea spiritul și tendința de independență, de libertate, că singura cale de ieșire din marile dificultăți ale crizei economice, mondiale, pentru stoparea procesului de sărăcire a sute de milioane de oameni din diferite zone ale lumii, este promovarea unei noi politici economice bazată, așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe „schimbarea radicală a raportului dintre cheltuielile pentru dezvoltare și cele pentru înarmare, pe orientarea folosirii preponderente a veniturii naționale în scopul accelerării progresului economic-social al popoarelor, al creșterii modului de viață material și spiritual. Aceasta este o cerință obiectivă a asigurării mersului înainte al civilizației umane, a soluționării gravelor probleme economice și sociale care confruntă lumea contemporană“.

Apeul la dezarmare pe care Congresul al XII-lea al partidului l-a adresat conștiințelor de pretutindeni se rosteste, în același timp, în resorturile profund umaniste ale luptei consecvente pe care România o duce pentru edificarea unei noi ordini economice internaționale bazate pe principii democratice, acțiune careia țara noastră, prin concepția și acțiunea revoluționară a președintelui ei, îi dă o dimensiune nouă, destinată propășirii și civilizației, progresului, păcii și înțelegerii între popoare.

PETRU IGNAT ■

Dar

Tăiate-ți fie brațele, război!
Tu mi-ai ucis
pămîntul mamă al Libanului.

M-ai silit să-mi caut
o mamă adoptivă,
dar astăzi nu regret.
În România mi-am zîntat lacrimile,
aici am crescut,
am învățat ce este omnia
și mi-am lecuit rănile.
Aici mi-am găsit prieteni
și mi-am făcut frați de cruce.
Dar tot aici
am aflat ce este dorul,
cuvînt
ce nu se poate rosti în limba mea.
Acesta mă face,
uneori,

să te strig
și să te caut printre cedrii inchipuirii.
Mă auzi,
pămînt-mamă ?

Căutare

Scormonește,
zilnic,
adîncurile din inima ta.
Sau, fă-o
de cite ori simți nevoia.
Nu te îngrijora
de mirosul fetid
al morților tale,
pentru că
ai murit cu fiecare clipă
prin care ai trecut.
Alteceva caută tu acolo:
binele,
dacă l-ai făcut
vreodată.

Chiar de vo fi un bine
prost făcut,
bucură-te
și nu spune nimănui.

Înainte...

Înainte
de a te avînta în ocean,
uită-te la valurile lui.

Înainte
de a te urca pe corabie,
uită-te de unde bate vîntul.

Înainte
de a mîri,
privește la ce ai lăsat în urmă.

Și plîngi că n-ai lăsat destul.

RACHED ELIAS DAUOD ■

În luna iulie a acestui an, în marea biserică Santa Maria de Granada, au fost descoperite grămezi imense de oseminte aparținînd unor mii de oameni îngrămădiți într-un turn clădit de arabi în secolul IX și înglobat ulterior clădirii bisericii. Cum au ajuns acolo? Au fost victimele îngropate de vii sau au murit în acel loc? Iată ce încearcă să lămurească Fabien Grabier în revista LE NOUVEL OBSERVATEUR, din care reproducem cîteva fragmente:

Enigme nedescifrate încă

Fantomele din Estremadura

„Iată“ cadavrele cele mai bine conservate. Privești este apocaliptică: scheletele cu hainele înfășurate în jurul lor și încălțate încă, miini crispate, copii de vîrstă fragedă cu pantofiorii lor micuți de piele fină.

La Llerena singurele concesii făcute modernismului sînt automobilele și băutura Coca-Cola. Orașul are 4000 de locuitori care trăiesc de pe urma viței-de-vie și a măslinei, într-un ritm de existență nealterată nici de războaiele civile, și nici măcar de terribila instituție a Inchiziției. Singura perturbare a intervenit în acest an, cînd oficialitățile madrilenle au hotărît să dea jos complet acoperișul bisericii Santa Maria pentru a-l înlocui cu un altul care să reziste, în continuare, peste ani. Și, deodată, muncitorii, stupefiați, descoperă sub un plafon niște mumii și, apoi, „un ocean“ de schelete. Prin supoziție — întărită de grămădele de teroare de pe fețele mai bine conservate: torturați și îngropați de vii. De cine? Evident, de Inchiziție, căci nici un locuitor nu uită că orașul a fost între secolele XVI și XVIII sediul unui

din cele 40 de tribunale inchișitoriale spaniole. Inchiziția a adus cetățenilor orașului, care practicau un protestantism „avant la lettre“ procese, închișori, torturi, marile ceremonii expiatorii și ruguri.

Mortii de la Santa Maria nu au fost arși însă pe rug; iar Inchiziția nu a folosit ca pedeapsă zidirea ereticilor în turnuri. Ea lucra în manieră artizanală, necondamnînd la moarte mai mult de treizeci de persoane deodată. Apoi s-a descoperit că majoritatea cadavrelor aparțin secolului al XVIII-lea. Și atunci s-a presupus că exterminarea ar fi fost făcută de unul dintre ordi-nelile militare religioase din trecut. Dar pentru ce, și mai ales cum, deoarece nu a fost detectată nici o urmă de violență iar fotografiile amănunțite arată că fețele nu exprimă teroarea ci cea rigiditate caracteristică tuturor cadavrelor.

Atunci? E vorba de o epidemie misterioasă? De moarte naturală? (Dar e greu de presupus că un cîmîtir să fie așezat la etajul al II-lea al unui turn).

Și, surpriza cea mai mare: în registrele parohiale pe care studenții le-au răsfoit an cu an, începînd din secolul XVII, decesele înregistrate în fiecare an nu depășesc degetele de la cîteva miini.

Deocamdată lucrările au fost sistate, cu toate că, pentru toamnă, fusese prevăzută un seminar, ale cărui concluzii urmau să aducă elemente noi în descifrarea acestei enigme.

Mondo umano ?

Premiu de consolare ?

Recent, Academia Franceză a conferit lui Jorge Luis Borges o distincție omagială „pentru opera sa literară excepțională“. Știrea respectivă adăuga că, deși are 80 de ani — s-a născut la 24 august 1899 — binecunoscutul scriitor argentinian, tradus în atîtea limbi de pe glob, n-a primit, pînă acum, Premiul Nobel pentru literatură. Într-adevăr, e firesc să ne fascineze paginile celui ce a scris Istoria Eternității și Grădina potecilor ce se bifurcă, Ficțiuni și Emma Zanz, El Aleph și Inchiziția, Istoria universală a infamiei și Artificii! Apoi, cînd avem prilejul, îi descoperim cu uimire și plăcere o carte despre care nu știm nimic sau aflăm foarte puține. Și, uite așa, nu ne vine să credem cînd cineva, mai chibbușar, ne amintește că acest zeu al literelor n-a fost încă încoronat la Stockholm. Iar timpul trece.

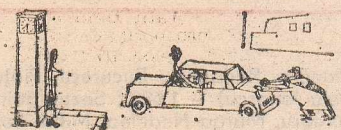
Dar, la urma urmei, asta contează sau opera lui, ca și a oricărui scriitor? Deși vreau, nu pot să mi-l închipiu cum arată și cum își petrece timpul în acel birou directorial de la Biblioteca Națională din capitala argentiniană unde, ca și predecesorul său în funcție, a orbit. Pot, în schimb, să-mi imaginez într-un fel ferovora a celui tulburător povestitor autobiografic din „Sudul“ și atîtea alte bucăți antologice. Dar nu pot „zări“ chipul celui inegalabil poet și în proză, la care Irlismul plutește cu un inefabil ritm și într-un desăvîrșit calm: „Există o oră din înserare cînd cîmîia vrea parca să vorbească. Niciodată n-o spune sau poate că o spune de mii de ori și noi n-o înțelegem sau o înțelegem, dar e intraducibilă, ca muzica...“ (op. 189. Moartea și busola, ed. Univers 1973).

Am avut bucuria de a citi un poem inedit publicat în ziarul „Le Monde“ (21 octombrie 1977), traducerea lui Roger Caillois. Borges l-a scris în februarie 1977, iar Caillois regăsește în poem temele principale ale operei lui: cea a fluviumului, în care apa, curgătoare, este cînd aceeași, cînd diferită, solitudinea Lumii, și surprizele magiei sau iluziei, minunile universului etc., etc., metafore care, mai curînd, sînt ale lui Borges decît ale celor 1001 de nopți. Aceasta pentru că poemul se cheamă „Metafore din O mie și una de nopți“. Citez din memorie: „Prima metaforă e fluvium / Intinsele ape, cristalul viu / Ce păstrează prețioasele minuni / ... A doua metaforă este urzeala / unui covor ce propune privirii / Un haos de culori și linii / Fără sens, un hazard și o ameteală / Ce-l dirijează totuși, o ordine secretă / Ca acest nou vis, Universul. Cartea celor 1001 de nopți e făcută / Din cifre tutelare și embleme / ... A treia metaforă este un vis...“

Abia cînd am citit și acest poem am înțeles de ce Ernesto Sabato l-a zis odată: „Pe dumneata, Borges, ereziarh al cartierelor din Buenos Aires, latinist de iargon, amestec ciudat de Asia Mică și Palermo argentinian, de Chesterton și Carriego, de Kafka și Martin Fierro: pe dumneata, Borges, înainte de toate te vîd ca pe un Mare Poet. Iar după aceea astfel: arbitrar, genial, duios, meticulos, debil, uriaș, triumfător, temerar, temător, învins, magnific, nefericit, mărginit, copilăros și nemuritor...“

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

(Din „PUNCH“ — Anglia)

O plimbare prin Bucureștiul anului 1985

Construim imens — într-o țară a cărei moștenire grea încă mai dăinuie — ridicăm fabrici și uzine, facem porturi și uriașe căi navigabile artificiale, înălțăm baraje, aruncăm poduri și viaducte semănate peste văile cele mai adânci, desenăm drumuri peste culmile cele mai înalte. Toate acestea fac parte dintr-o eră a construcției cum n-a mai fost nicicând pe meleagurile țării, dintr-un efort al națiunii întregi pentru o viață mai bună. Dar construim totodată și locuințe noi — sau chiar orașe noi, într-un ritm fantastic, de neegalat decât de ritmul de dezvoltare a industriei românești, după cum se știe unul dintre cele mai înalte în lume. Se ridică locuințe noi la Iași și la Oradea, la Pitești, Timișoara sau Constanța — dar și la București, Capitală și oraș-amiral al României socialiste, uriașă aglomerație urbană de nivel continental ale cărei probleme locative păreau, acum câteva zeci de ani, aproape de nerezolvat. La ultimul recensământ, Bucureștiul număra 1.890.000 de suflete, adică aproape 10 la sută din numărul total al populației României. Statistica arată că între anii 1948 și 1978 în Capitală s-au construit 457.707 apartamente, număr la care se vor adăuga cele date în folosință în cursul acestui an. În total, în anii socializmului s-au construit, luând în considerație și anul curent, aproape jumătate de milion de apartamente noi în București! Media, pentru fiecare apartament, este de trei persoane. Faceți o socoteală simplă. Rezultatul arată că numărul total al oamenilor care s-au mutat în case noi într-o perioadă de 20 și ceva de ani este dacă nu de 1.500.000 (trebuie scăzute demolările, pentru evacuarea frontului de lucru, unele schimburi de locuințe etc.), în orice caz de peste un milion! Societăți, totodată, că în Capitală mai există și case mai vechi, formind totuși un fond locativ foarte bun. Astfel, după părerea oamenilor de specialitate din cadrul Consiliului popular al municipiului București numărul de familii care pentru moment nu beneficiază de locuințe corespunzătoare, desi el este încă important, îndreptățește totuși speranțele într-o rezolvare deloc îndepărtată a problemei, așa cum dealtfel a subliniat secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Raportul prezentat la cel de-al XII-lea Congres.

În București s-au construit 16.000 de apartamente în 1976, 12.500 în 1977 (să nu uităm seismul de la 4 martie și uriașa muncă de reconstrucție a orașului!), 30.300 în 1978 și mai bine de 35.000 în acest an. După cifrele înfățișate de tovarășul Florian Ionescu, vicepreședinte al C.P.M.B. și responsabil cu problemele de gospodărire comunală și locativă, numai pe primele trei trimestre ale anului în curs în Capitală s-au înregistrat 46.623 de cereri noi pentru acordarea de locuințe. În următorii ani urmează să se construiască, conform înaltelor directive de partid și de stat, circa 40.000 de apartamente anuale. Dar să reținem că din numărul cererilor înregistrate în 1979 aproape 11.000 erau de la oameni fără copii, 16.000 de la familii cu numai un copil și alte 11.000 de la familii cu 2 copii. Sporul natural al populației, se știe, este în medie de 5 la mie. Deci aproape toți semnatarii acestor cereri, ca și alții desigur, vor avea în curând o familie mai numeroasă, pentru care vor dori o locuință mai mare, cu mai multe camere, eventual mai confortabilă. În circa doi ani de zile Bucureștiul va trece de două milioane de suflete. Dar în 1985 — la sfârșitul viitorului cincinal?

„În perspectiva anului 1985 — ne spune tovarășul Nicolae Ganea, prim-vicepreședintele Consiliului popular municipal — Bucureștiul va deveni unul dintre cele mai frumoase orașe ale Europei. Programul său de dezvoltare, de înfrumusețare și sistematizare este cu adevărat impresionant. În cincinalul care urmează se vor construi peste 200.000 de apartamente. În următorii doi ani va trebui să rezolvăm problema transportului în comun. Dealtfel, până la sfârșitul anului 1980 parcul de autobuze și troleibuze ale I.T.B.-ului se va înnoi în proporție de 80 la sută. În 1985 rețeaua metroului va ajunge la 35 de kilometri. Există și un program de construcție a pasajelor rutiere în câteva puncte dintre cele mai aglomerate ale orașului, cum este Piața Victoriei, Piața Muncii, strada Lujerului, strada Răzoare și încă altele, aflate în proiect. Vom începe amenajarea zonelor de agrement dimprejurul Capitalei, a salbei de lacuri, a pădurilor și parcurilor, ca și a riului Dimbovița, care va deveni o apă curată

„În cincinalul viitor se vor construi 1 100 000 apartamente din fondurile de investiții ale statului, din care cel puțin 450 000 destinate vânzării către populație. Suprafața medie locuibilă pe un locuitor va ajunge, în mediul urban, la 10,6 mp în anul 1985, la nivelul normelor prevăzute în țara noastră, precum și în alte țări. În 1985, în București se va rezolva, în linii generale, problema locuințelor, asigurându-se condiții corespunzătoare de locuit pentru întreaga populație a Capitalei”.

(NICOLAE CEAUȘESCU — Raportul Comitetului Central cu privire la activitatea Partidului Comunist Român în perioada dintre Congresul al XI-lea și Congresul al XII-lea și sarcinile de viitor ale partidului)

la suprafață, nelăsându-se a fi bătute apele murdare ce se vor scurge pe sub planșeul de beton. S-ar mai putea spune încă foarte multe lucruri — despre amenajarea centrului politico-administrativ, despre noul turn de televiziune, despre hotelurile ce se vor ridica, între care unul de peste 20 de etaje, și așa mai departe, dar în general noi ne străduim să vorbim mai puțin și să facem mai mult.”

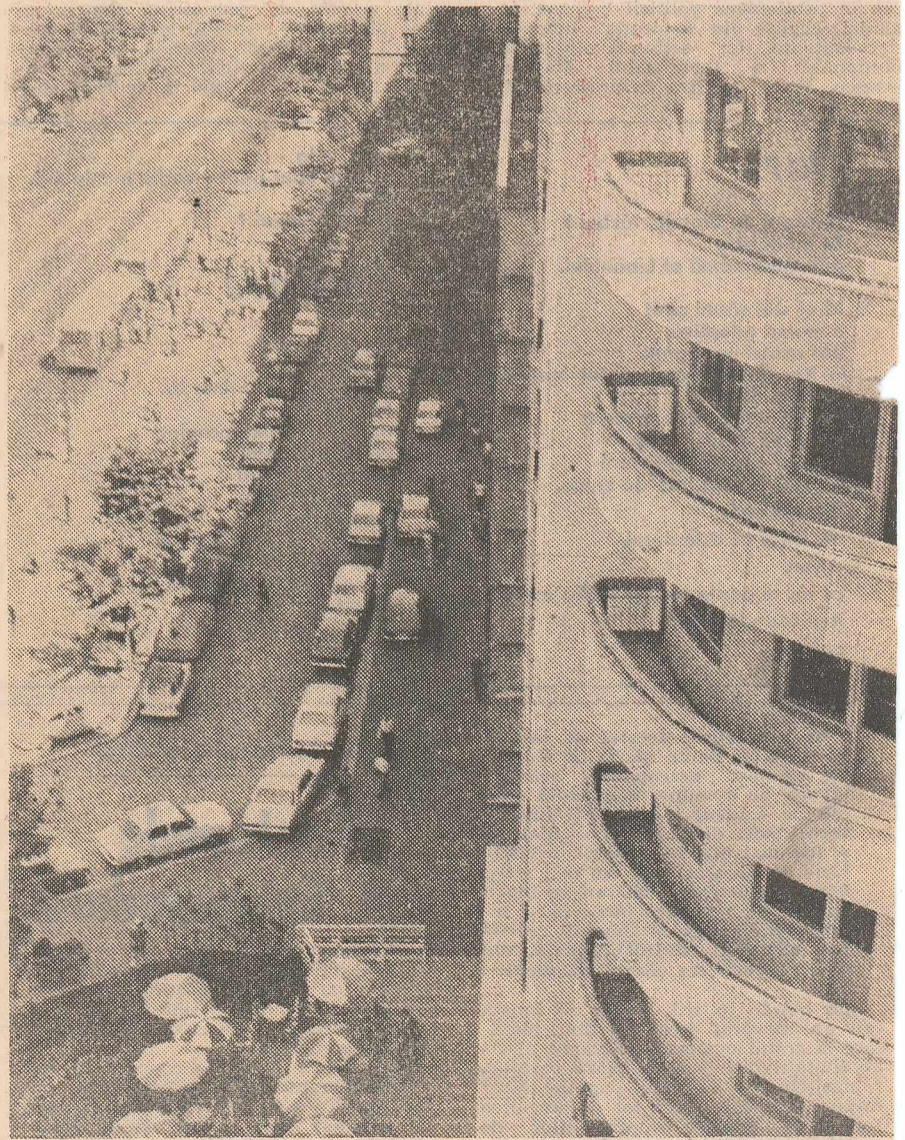
Mai bine de 200.000 de apartamente în București între 1981 și 1985 înseamnă, în fapt, mutarea în case noi a peste 600.000 de locuitori sau a circa 120.000 în fiecare an al cincinalului care urmează. A construi în fiecare an un „oraș” cam cât Rm. Vilcea nu este, fără îndoială, o treabă ușoară — chiar fără a mai ține seama de numeroasele amenajări social-culturale care, de asemenea, vor fi prezente în noile cartiere de blocuri. Unitatea care este angajată la acest proiect urias se numește Centrala de construcții-montaj București și ea conține, în afara celor 8 grupuri de șantiere, o întreprindere de construcții-prefabricate din beton, una de instalații-montaj-izolații, una de construcții edilitare și drumuri, una de utilități-transport, o bază de aprovizionare în construcții, în fine, ultima, cea de cazare și cantină. Cu totul, în centrala amintită lucrează exact 32.852 de oameni ai muncii, între care 29.656 sînt muncitori direct productivi — ceea ce reprezintă desigur una dintre cele mai puternice forțe de muncă de pe tot cuprinsul țării. Stăm de vorbă cu tovarășul Constantin Teodosescu, director general adjunct al C.C.M.B., care ne înfățișează mai întâi principalele direcții pe care se vor axa noile construcții ale anului 1980 și ale viitorului cincinal. Transcriem în mare grabă: definitivare Calea Dorobanți (între Piața Cosmonauților și Șos. Ștefan cel Mare), lucrări avansate de încheiere a lucrărilor pe Bd. Metalurgiei și Bd. Armata Poporului, atacarea unor mari ansambluri, cum ar fi Compozitorilor-Ghencea și Crîngăși-Constructorilor, de asemenea strada Turda (lucrare legată de noul pod Grant), Calea Rahovei (pe partea stîngă, în sensul de ieșire din oraș spre Alexandria) — numai pentru anul care bate la ușă. Tot în 1980 urmează să se abordeze sistematizarea zonei Uranus (termen de încheiere — anul 1984). Pentru viitorul cincinal: definitivarea cartierului Titan (în special zona Mihai Bravu-Vitan) și a cartierului Drumul Taberei, apoi încheierea lucrărilor în zona Banu Manta-Titulescu-Dreaptă, în Șoseaua Ștefan cel Mare (partea dreaptă, pe sensul de mers spre Obor), definitivare cartierul Calea Moșilor-Eminescu (pînă la Bd. Republicii), încheierea lucrărilor pe Bd. Armata Poporului (în spatele blocurilor de la artera principală), ansamblul Grozăvești-Politehnică, noul cartier Băneasa (al „aviatorilor”, cum i se spune încă de acum), completarea zonei Giulești, ca și a Colentinei-Ziduri Moși, definitivare Pantelimon-Iancului, zona Mihai Bravu-Avrig și așa mai departe.

Sigur, toate aceste lucruri nu se pot face de la sine, va fi necesar un efort deosebit din partea tuturor celor care concurează la înălțarea orașului: arhitecți, proiectanți, ingineri constructori, muncitori. Practic, cam cu același număr de oameni se va construi aproape dublu. Soluția problemei se leagă strîns de industrializarea procesului constructiv, de tipizare, de folosirea a cât mai multe prefabricate. Vor lua ființă noi „fabrici de case” — poligoane deprefabricate care vor avea în final o capacitate totală cu care se vor ridica circa 22.000 de apartamente anuale (în 1979 — numai 10.000). Numai astfel poate crește productivitatea muncii în construcții. De asemenea, prin policalificarea. Un zidar va ști și ceva timpă-

rie, ba chiar să și zugrăvească; timpălar va face și timpărie exterioară, dar și cea interioară, va ști să mestece și geamuri — și așa mai departe. Exemplele sînt foarte multe. Cei aproximativ șase mii de muncitori necalificați vor învăța destul de repede o meserie, va conta în continuare pe ajutorul important al „forțelor teritoriale”, al consiliilor populare de sector și al întreprinderilor subordonate. Va fi greu, dar se va face. Citeodată e bine să ne uităm puțin și în poi, ca să vedem unde vom ajunge, ochiul liber se poate vedea, oricine o poate vedea, în fiecare zi, cit s-a construit București în ultimii 20 de ani. Enori! Astfel, privind de această dată înai Bucureștiul de peste 5 sau 6 ani va probabil de nerecunoscut — chiar dacă astăzi sînt poate unii care vor privi neîncetare capacitatea constructorilor a ridica în fiecare an cit pentru un oraș cu 120.000 de locuitori... „Practic, ne spune inginerul Constantin Teodosescu în următorii ani se va produce o schimbare radicală a imaginii orașului. Se încheiega artere noi, majoritatea populației va trăi în case mai bune și mai confortabile, vor apărea străzi noi, modificate, va fi rezolvată în mare parte problema circulației în cvartale (nu vom fi murdari pe pantofi cînd ajungem centru), se va armoniza foarte frumos, lămul tradițional al caselor vechi cu blocurile de locuințe, după modelul, de vreți un exemplu, al amenajărilor strada N. Beloiannis, complexul Grădii Cred că din 1985 nu se va mai pune problema spațiului locativ, decît în măsura în care oamenii vor dori să aibă o locuință mai mare. În ceea ce mă privește, în calitate de constructor fiind de peste 25 de ani, de gînd să-mi iau fiul de mină la o plimbare prin București și să-i arăt, eu că eu justificată mîndrie, uite, aici construit, și aici, și aici...”

Nici noi nu vom fi, la urma urzii, chiar așa de vîrstnici spre sfîrșitul cincinalului care vine. Și desigur că ne va plimba cu aceeași plăcere prin Bucureștiul anului 1985, prin orașul modern pe care astăzi îl visăm cu ochii deschiși. Adică visăm privind machetele și planurile arhitecților sau ascultînd vorbele edililor Capitalei. Va fi greu, ne spun aceștia, dar se va face!

DUMITRU GRAUR

Fotografie de ION PREDOȘANU

Flacăra, Redacția: București, Piața Școlii 1, căsuța postală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, interioare: Secția social-politică (N. Gr. Mărășanu, Mihai Stănescu, Nelu Ionescu) — 1 623; Secția știință-învățămînt (Liviu Timbus, Emanuel Valeriu, Lionel Nițescu) — 1 606; Secția reportaj, scrisori, probleme cetățenești (Nicolae Cristache, Ilie Purcăr, Marga Nedelea, Mihai Pelin) — 1 618, 1 787, 1 617; Secția cultură-cenaclu (George Arion, Adrian Dohotaru) — 1 619; Sectorul fotoreportaj — 1 595; Secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Cornel Catană) — 1 782, 1 621; Administrație: 17 78 82 și 17 60 10 — interior 1 783; secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN — 17 60 10 interior 1 611); redactor șef adjunct (Nicolae ARSENIU — 17 60 10 interior 1 786); redactor șef — 17 60 10 interior 1 822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import presă, P.O. BOX-136-137, telex: 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU